

РОБЕРТ ВАН ХЮЛИК С ГВОЗДЕЙ В ЧЕРЕПА

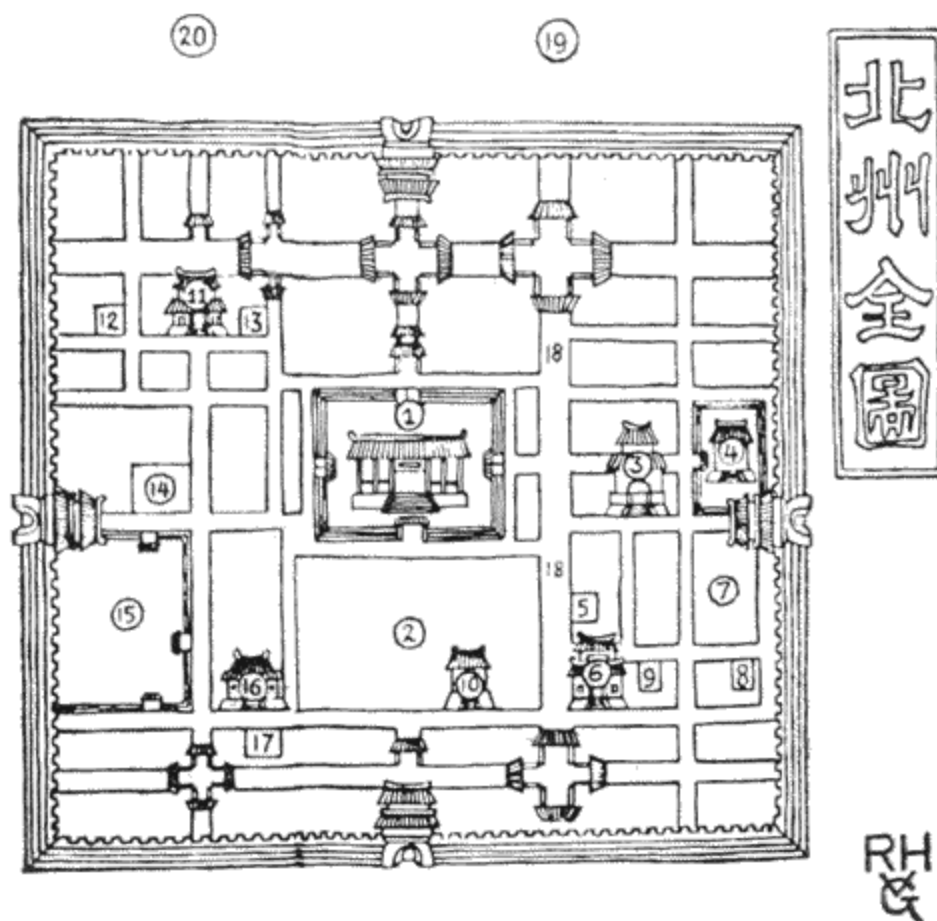
Част 21 от „Китайски загадки“

Превод от английски: Явор Въжаров, 1987

chitanka.info

ГЛАВА ПЪРВА

НЕОЧАКВАНА СРЕЩА В ГРАДИНСКАТА БЕСЕДКА; СЪДИЯТА ДИ НАУЧАВА, ЧЕ Е ИЗВЪРШЕНО
ПЪКЛЕНО УБИЙСТВО

КАРТА НА БЕЙДЖОУ

- 1 — Трибунал
- 2 — Стар учебен полигон
- 3 — Кула на барабана

- 4 — Къща на Чу
- 5 — Аптека на Гуо
- 6 — Храм на бога на войната
- 7 — Военни складове
- 8 — Антикварен магазин на Пан Фън
- 9 — Магазин за хартия на братята Йе
- 10 — Кула на камбаната
- 11 — Храм на бога на града
- 12 — Магазин за памук на госпожа Лу
- 13 — Къща и а Лан Таокуй
- 14 — Минерална баня
- 16 — Храм на Конфуций
- 17 — Къща на майстор Ляо
- 18 — Главна улица
- 19 — Хълм на лекарствата
- 20 — Гробище

*Съдията трябва да се бори с бурните вълни от
злоба,
мъст и недоверие,
а единственият мост през тях е прав и тесен като
острието на рапира.
Той няма право на погрешна стъпка, няма право
своето
сърце да слуша —
трябва само справедливостта да чува —
пътеводната
звезда негаснеща, но все пак винаги далечна и
студена.*

Снощи бях седнал съвсем сам в градинската си беседка и се наслаждавах на прохладния вечерен ветрец. Беше доста късно и жените ми се бяха прибрали отдавна, всяка в своите покои. Цялата вечер се бях трудил усърдно в библиотеката си, подпомаган от слугата,

който снимаше книги от лавиците и преписваше необходимите ми пасажии.

Както ви е известно, през свободното си време съставям компендиум на престъпленията, извършени и разкрити по времето на сегашната ни велика династия Мин. Смятам да добавя и притурка с биографиите на разследвачи на престъпления, прославили се в подалечното минало. Точно сега работя върху биографията на Ди Жендзие, изтъкнат държавник, живял преди седемстотин години. През първата половина на кариерата си, когато още е служил като околийски управител и съдия в различни провинции, той е разкрил извънредно голям брой загадъчни престъпления и затова сега е известен главно като „съдията Ди“, знаменитият майстор сред разследвачите на престъпления от славното ни минало.

Когато слугата започна да се прозява, изпратих го да си легне и написах дълго писмо до по-възрастния си брат, който заема поста главен секретар на префекта на Бейджоу, далеч на север. Той бе назначен там преди две години и остави на моите грижи старата си къща на съседната улица. Писах му за откритието си, че Бейджоу е последното място, където съдията Ди е служил като управител, преди да бъде назначен на по-висок пост в столицата. Помолих го да се порови — в местната архива не беше изключено да ми намери интересни сведения за разкритите там престъпления от съдията Ди. Знаех, че брат ми ще направи всичко, което е по силите му, защото двамата винаги сме били много привързани един към друг.

Когато свърших писмото, забелязах, че в библиотеката е много горещо. Излязох да се поразтъпча в градината, където над изкуственото езеро с лотоси полъхваше хладен вятър. Реших, че няма да е лошо, преди да се прибера, да поседна в малката беседка, която бях наредил да построят в дъното на градината, край няколкото бананови дръвчета. Не ми се лягаше, защото, да ви кажа право, наскоро си имах известни домашни неприятности. То беше по повод на Третата жена, която си бях взел. Тя е красавица, а е и много добре образована. Не мога да проумея защо Първата и Втората ми жена незабавно дадоха да се разбере, че не я харесват, и ми се цупят за всяка нощ, прекарана с нея. Тази вечер обещах да прекарам нощта в покоите на Първата си жена и трябва да си призная, че съвсем не горя от нетърпение да се запътя натам.

Седнал в удобното бамбуково кресло, размахвах лениво пред лицето си ветрилото от пера на жерав и съзерцавах градината, обляна в хладните сребристи лъчи на луната.

Изведнъж видях, че малката задна врата на градината се отваря. Кой може да опише приятната ми изненада, когато видях, че влиза по-възрастният ми брат! Скочих и се спуснах по градинската пътечка да го посрещна.

— Какво те води насам? — възкликнах аз. — Защо не ме предупреди, че се каниш да дойдеш на юг?

— Наложих се да тръгна съвсем неочаквано — рече брат ми. — Реших първо да дойда да те видя. Надявам се, че ще ме извиниш за късното посещение!

Силно развълнуван, го хванах за ръка и го поведох към беседката. Забелязах, че ръкавът му е влажен и студен. Настаних го в креслото си, а аз седнах на стола срещу него и го загледах разтревожено. Беше много отслабнал, лицето му имаше сивкав оттенък, а очите му бяха леко подпухнали.

— Може би лунната светлина ме заблуждава — казах му обезпокоен, — но ми се струва, че си болен. Навярно пътуването ти от Бейджоу е било много изморително?

— Наистина се оказа трудно — спокойно рече брат ми. — Надявах се да пристигна тук преди четири дни, но имаше такава мъгла... — Той изчетка едно петно засъхнала кал от простия си бял халат и продължи: — Знаеш ли, напоследък не се чувствам много добре, усещам една пареща болка тук... — Той леко докосна темето си. — Спуска се дълбоко надолу, зад очите... От време на време ме втриса.

— Топлият климат на родното ни място ще ти помогне да се пооправиш — утеших го аз, — а пък и утре ще помолим нашия стар лекар да те прегледа. Сега ми разкажи всички новини от Бейджоу!

Той ми разказа накратко за службата си там. По всичко личеше, че се разбира добре с началника си, префекта. Но щом стигна до своите лични работи, доби загрижен вид. Каза, че Първата му жена напоследък започнала да се държи доста странно. Отношението ѝ към него се променило, не можел да разбере защо. Намекна, че има някаква връзка между това и внезапното му заминаване. После го втресе силно и аз не настоях да ми разказва повече подробности по този въпрос, който очевидно съвсем не му беше приятен. За да разсея мислите му,

промених темата и подхванах разговор за съдията Ди. Казах му за писмото, което току-що бях написал.

— О, да! — рече брат ми. — В Бейджоу се разказва необикновена стара история за това, как съдията Ди, докато бил на служба там, разкрил три тайнствени престъпления. Предавана от поколение на поколение, разказвана и преразказвана в чайните, тази история, разбира се, е разкрасена с доста измислици.

— Едва минава полунощ — възбудено казах аз. — Ако това няма да те умори прекалено много, бих желал да ми я разкажеш!

Изпитото лице на брат ми се разкриви от болка. Но щом започнах да му се извинявам за неуместната си молба, той вдигна ръка и ме прекъсна.

— Може би ще ти бъде от полза да чуеш тази странна история — бавно каза той. — Ако аз самият ѝ бях обърнал повече внимание навремето, сега нещата можеха да бъдат по-други...

Гласът му заглъхна. Той отново леко докосна темето си, а после продължи:

— Ти, разбира се, знаеш, че по времето на съдията Ди, след победоносната война срещу татарите^[1], северната граница на империята ни за първи път е била изместена далеч на север, в равнините отатък Бейджоу. Сега Бейджоу е процъфтяваща, гъсто населена област, оживен търговски център на северните провинции. Но по онова време това е била една все още доста изолирана околия. Населението ѝ е било оскъдно, имало е много семейства с примес на татарска кръв. Те тайно изпълнявали загадъчните обреди на варварските магьосници. На север от Бейджоу, за да закриля империята на династията Тан от нападенията на татарските орди, била разположена Северната армия на главнокомандувачия Уън Луо...

След този увод брат ми започна един необикновен разказ. Когато най-сетне стана и каза, че трябва да си върви, беше ударил часът на четвъртата нощна стража.

Поисках да го придружа до дома му, защото вече целият се тресеше, а пресипналият му глас беше станал толкова тих, че едва чувах какво приказва. Но той решително отказа и се разделихме пред вратата на градината.

Все още не ми се спеше. Върнах се в библиотеката и бързо започнах да записвам странния разказ на брат си. Когато пурпурното

зареве на изгрева обагри небето, оставих четката и легнах да спя върху бамбуковата кушетка на верандата.

Когато се събудих, приближаваше обяд. Накарах слугата да донесе ориза ми на верандата и ядох с апетит, като за първи път посрещнах с удоволствие съобщението на слугата, че Първата ми жена иска да ме види. Тя щеше да започне да ме обвинява, че не съм отишъл при нея през нощта, но аз тържествуващо щях да прекъсна тирадата ѝ, изтъквайки като неоспоримо извинение неочакваното посещение на по-възрастния си брат. Щом поставех на мястото ѝ тази вечно оплакваща се жена, щях да ида при брат си, за да побъбрим на спокойствие. Може би тогава той щеше да ми каже защо точно е отпътувал от Бейджоу и щях да имам възможност да го помоля за разяснения относно някои неща от снощния разказ, които не ми бяха станали съвсем ясни. Но тъкмо когато оставях на масата пръчиците за хранене, дойде икономът ми и събщи, че е пристигнал специален пратеник от Бейджоу. Пратеникът ми връчи писмо от префекта, който с прискърбие ме осведомяваше, че преди четири дни, в полунощ, по-възрастният ми брат е починал внезапно в Бейджоу.

Загърнат в дебел кожух, съдията Ди седеше на креслото зад писалището в личния си кабинет. Носеше стара кожена шапка с наушници, но все пак усещаше ледения полъх на вятъра в просторното помещение. Като погледна към двамата си възрастни помощници, седнали на табуретки пред писалището, той каза:

— Този вятър прониква и през най-малките пролуки!

— Той иде право от пустинните равнини на север, Ваша Милост — отбеляза възрастният мъж с рядката брада. — Ще повикам слугата да добави въглища в мангала. — Той стана и бавно се отправи към вратата. В това време съдията сви вежди и каза на другия си помощник:

— Изглежда, че тази северна зима не ти пречи особено, Тао Ган.

Мършавият мъж, когото нарекоха така, пъхна ръцете си по-дълбоко в ръкавите на покрития с кърпки кафтан от козя кожа и рече с кисела усмивка:

— Влачил съм старото си тяло из цялата империя, Ваша Милост. Студ или жегата, суша или влага — все ми е едно! А пък имам и този чудесен татарски кафтан, който е много по-добър от скъпите кожуси!

Съдията си помисли, че рядко бе виждал по-окаяна премяна, но знаеше, че този негов хитър стар помощник обича пестеливостта. В миналото Тао Ган бе изкарвал прехраната си като странствуващ мошеник. Преди девет години, като управител на Ханюан, Ди бе измъкнал Тао Ган от много критично положение. Тогава мошеникът се бе отказал от занаята си и бе помолил съдията да го вземе на служба при себе си. От този момент широките му познания върху хитростите, използвани в престъпния свят, и способността му да разбира постъпките на бившите си събратя се бяха оказали изключително полезни при разобличаването на не един ловък злодей.

Хун се върна, придружен от един слуга, който носеше съд с нажежена жаравя. Той изсипа въглените върху тлеещия огън в големия меден мангал край писалището.

Хун седна на предишното си място, потри мършавите си, ръце и каза:

— Неудобството на това помещение, Ваша Милост, е, че прекалено голямо! Никога не сме имали такъв просторен кабинет.

Съдията погледна към тежките дървени греди, поддържащи високия, почернял от времето таван и широките прозорци насреща, облепени с дебела навосъчена хартия, която смътно отразяваше белотата на натрупания в двора сняг.

— Не забравяй, инспекторе — рече той, — че допреди три години този трибунал е бил главна квартира на Главнокомандувачия на Северната армия. Изглежда, военните предпочитат винаги да им е по-широко!

— На Главнокомандувачия няма да му липсва простор там, където е сега! — забеляза Тао Ган. — Цели двеста мили на север, в средата на скованата от студ пустиня!

— Струва ми се — каза Хун, — че онези от Управлението на държавните служители в столицата са малко поизостанали от времето. Когато изпратиха тук Ваша Милост, те очевидно са смятали, че Бейджоу все още се намира на северната граница на империята!

— Може и да си прав! — каза съдията с мрачна усмивка. — Когато ми връчваше документа с назначението, началникът на Управлението много любезно, но малко разсеяно изрази увереността си, че ще се справя с непокорните варвари така, както съм се справил и

в Ланфан. Но тук в Бейджоу между мене и варварските племена отвъд границата има повече от триста мили разстояние и стохилядна армия!

Старият Хун гневно подръпна брадата си. Той стана и отиде в ъгъла на кабинета, при масичката с горещия чайник. Едно време Хун служеше при бащата на съдията и се бе грижил за малкия Ди в неговото детство. Преди дванадесет години, когато за първи път назначиха съдията Ди за управител в провинцията, Хун, независимо от напредналата си възраст, настоя да замине с него. За да оправдае постоянното му присъствие в трибунала, Ди чу бе дал званието „инспектор“. Дълбоко привързан към съдията и семейството му, старецът се бе превърнал в неоценим доверен съветник, с когото Ди споделяше открито всичките си затруднения.

Съдията прие с благодарност голямата купа горещ чай, която му поднесе Хун. Като я пие с двете си ръце, за да ги стопли, той отбеляза:

— Общо взето, не можем да се оплачем! Хората в тази околия са здрави, честни и трудолюбиви. За четирите месеца, откакто сме тук, освен текущата си работа сме имали само няколко случая на опити за физическо насилие и обиди, но Ма Жун и Цяо Тай бързо се справиха с виновниците. Трябва да добавя и това, че военната полиция си гледа работата много добре и взема бързи мерки срещу дезертъорите от Северната армия, които бродят из околията. — Той погладя бавно дългата си брада. — И все пак... ето че преди десет дни изчезна госпожица Ляо...

— Вчера — каза Тао Ган — срещнах баща ѝ, стария водач на гилдия, майстор Ляо. Той отново ме попита дали има някакви новини за дъщеря му Лиенфан.

Съдията остави чашата си на писалището. Смръщи рунтавите си вежди и каза:

— Огледахме пазара, разпространихме описанието ѝ между военните и гражданските власти на околията... Мисля, че направихме всичко, което можехме да направим...

Тао Ган поклати глава.

— Струва ми се, че случаят с изчезването на госпожица Ляо Лиенфан не заслужава да си даваме толкова труд — каза той. — Аз все още мисля, че тя е забягнала с таен любовник. Няма да мине много време и ще се върне с някое дебело бебе на ръце и свенлив съпруг край себе си и ще помоли стария си баща да ѝ прости и забрави всичко!

— Имай предвид обаче — забеляза Хун, — че тя е била сгодена! Тао Ган само се усмихна скептично.

— Съгласен съм, че всички обстоятелства говорят за бягство — каза съдията. — Отишла е на пазара с гувернантката си и докато е стояла в гъстата тълпа, наблюдавайки татарина с танцуващата мечка, изведнъж е изчезнала. Тъй като не е възможно да се отвлече млада жена в такава тълпа, човек наистина би предположил, че става въпрос за умишлено изчезване.

Някъде отдалече долетя плътният звук от удара на бронзовия гонг. Съдията стана.

— Трябва да открия сутрешното заседание на трибунала — рече той. — Но на всяка цена ще прегледам още веднъж записите ни във връзка със случая на госпожица Ляо. Изчезванията на хора винаги са ми били много неприятни. Бих предпочел да имам работа с явно убийство!

Докато Хун му помагаше да наметне съдийската мантия, Ди добави:

— Чудя се защо Ма Жун и Цяо Тай още не са се завърнали от лова.

Хун рече:

— Снощи ми казаха, че ще тръгнат преди зазоряване, за да хванат оня вълк, и ще се върнат навреме за сутрешното заседание.

Съдията свали с въздишка топлатата си кожена шапка и я смени със служебната — от черна коприна. Точно когато отиваше към вратата, влезе началникът на стражниците и запъхтян каза:

— Хората са много развълнувани, Ваша Милост! Тази сутрин в южния квартал на града е намерена някаква жена, зверски убита!

Съдията се закова на място. Обърна се към Хун и каза бавно:

— Забележката, която направих преди няколко минути, беше много глупава, инспекторе! Човек никога не трябва да говори с леко сърце за убийство!

Тао Ган каза развълнувано:

— Да се надяваме, че убитата не е онази девойка, Лиенфан!

Съдията не отговори. Докато пресичаше коридора, свързващ личния му кабинет със задната врата на съдебната зала, той попита началника на стражниците:

— Виждал ли си Ма Жун и Цяо Тай?

— Върнаха се преди няколко минути, Ваша Милост — говори началникът на стражниците, — но ей сега дотича пазачът на пазара и съобщи, че в една кръчма е избухна жестока свада. Помоли за бързо съдействие и двата помощници на Ваша Милост веднага тръгнаха с него.

Съдията поклати глава. Той отвори вратата, дръпна завесата и влезе в съдебната зала.

[1] Под това наименование традиционната китайска историография включва древномонголските племена, обитавали пустинята Гоби и степите на северозапад от Великата китайска стена през периода IX-XIII в. — Б.к.р. ↑

ГЛАВА ВТОРА

ПРОДАВАЧ НА ХАРТИЯ ОТПРАВЯ ОБВИНЕНИЕ СРЕЩУ ТЪРГОВЕЦ НА СТАРИННИ ВЕЩИ; СЪДИЯТА
ОТИВА НА МЯСТОТО НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Седнал зад високата маса на издигнатия подиум, съдията наблюдаваше претъпканата с народ съдебна зала. Бяха се насъбрали повече от стотина души.

Шестима стражници бяха застанали пред масата в две редици по трима, а край тях стоеше началникът им. Хун бе заел обичайното си място зад стола на съдията, а Тао Ган стоеше встрани от масата, близо до една по-малка маса, върху която старши писарят подреждаше четките си за писане.

Точно когато съдията се канеше да удари с чукчето си по масата, на входа на залата се появиха двама души, облечени в спретнати кожени халати. Те започнаха с труд да се провират между хората, които ги отрупваха с въпроси. Ди направи знак на началника на стражниците, който бързо се промъкна през множеството и доведе двамата новопристигнали пред съдийската маса. Съдията силно удари по масата с чукчето си.

— Тишина и ред! — извика той.

Залата изведнъж утихна, всички погледи се отправиха към двамата мъже, които коленичиха на каменния под пред подиума. Повъзрастният беше слаб човек със заострена бяла брада, лицето му бе напрегнато и изпито. Другият беше с масивно телосложение, имаше широко, закръглено лице и извита тънка брадичка, която обграждаше месестата му долна челюст.

Съдията провъзгласи:

— Обявявам сутрешното заседание на трибунала в Бейджоу за открито. Ще направя проверка.

Когато всички служебни лица отговориха на повикването, съдията се наведе напред и запита:

— Кои са двамата мъже, коленичили пред съдийската маса?

— Вашият нищожен слуга — каза почтително по-възрастният — се нарича Йе Пин, по професия продавач на хартия, а човекът до мене е по-младият ми брат Йе Тай, който ми помага в магазина. Уведомяваме Ваша Милост, че нашият зет, търговецът на старинни вещи Пан Фън, е убил жестоко жена си, нашата сестра. Умоляваме Ваша Милост...

— Къде е този човек, Пан Фън? — прекъсна го съдията.

— Избягал е от града вчера, Ваша Милост, но ние се надяваме, че...

— Всичко с времето си! — строго каза съдията. — Първо разкажете къде и как е било разкрито убийството!

— Рано тази сутрин — започна Йе Пин — брат ми, който сега е до мене, отишъл в къщата на Пан. Почукал на вратата няколко пъти, но никой не се обадил. Уплашил се, че се е случило нещо лошо, защото по това време Пан и жена му винаги са у дома си. Така че той се върна тичешком...

— Спрете! — прекъсна го съдията. — Защо брат ви първо не е попитал съседите дали не са виждали Пан и жена му да излизат?

— Къщата им се намира на съвсем пуста улица, Ваша Милост — отговори Йе. — И двете съседни къщи са празни.

— Продължете! — каза съдията.

— Отидохме там заедно — продължи Йе Пин, — тяхната къща е само на две пресечки от нашата. Пак чукахме, викахме, но никой не се появи. Аз познавам мястото като дланта на ръката си. Заобиколихме градината, покатерихме се на оградата и влязохме в задния двор на къщата. Двата прозореца на спалнята, преградени с решетки, бяха отворени. Покачих се върху раменете на брат си и погледнах вътре. Видях...

Вълнението задави гласа на Йе Пин. Въпреки студа, от челото му струеше пот. След малко той се овладя и продължи:

— Видях върху зиданата печка^[1] до стената голото тяло на сестра си, обляно в кръв, Ваша Милост! Нададох вик, изпуснах се от пречките на желязната решетка и паднах на земята. Йе Тай ми помогна да се изправа и двамата хукнахме към канцеларията на пазача...

Съдията удари с чукчето си по масата.

— Нека тъжителят се успокои и да се изкаже по-свързано! — заповяда навъсено той. — Като сте видели през прозореца тялото на

сестра си, покрито с кръв, как сте разбрали, че тя непременно е мъртва?

Йе не отговори, цялото му тяло се разтресе от ридания. После изведнъж вдигна поглед.

— Ваша Милост — заекна той, — тялото нямаше глава!

В претъпканата зала се възцари гробна тишина. Съдията се облегна назад. Като поглаждаше бавно дългите си бакенбарди, той каза:

— Продължавайте, моля! Бяхте стигнали дотам, че сте тръгнали да търсите пазача.

— Срегнахме го на ъгъла на улицата — продължи Йе Пин с малко по-спокоен глас. — Казахме му какво сме видели и че ни е страх да не е убит и Пан Фън. Помолихме го да ни разреши да отворим вратата със сила. Кой може да опише гнева ни, когато пазачът Гао ни каза, че вчера по обяд е видял Пан Фън да тича по улицата с кожена торба в ръце! Извикал, че напуска града за няколко дни. Този демон е убил сестра ни и е избягал, Ваша Милост! Умолявам Ваша Милост да арестува подлия убиец, за да може да бъде отмъстено за смъртта на клетата ни сестра!

— Къде е онзи пазач Гао? — попита съдията.

— Помолих го да дойде е нас тук в трибунала, Ваша Милост — изхленчи Йе, — но той отказа, като рече, че е длъжен да остане на пост край къщата. Трябвало да внимава да не би някой да влезе и да промени нещо вътре.

Съдията кимна и прошепна на Хун:

— Най-последен един пазач, който си разбира от работата! — А на Йе Пин каза: — Сега писарят ще прочете запис на показанията ви и ако се съгласите, че е верен, вие и брат ви ще поставите под него отпечатъците на палците си.

Старши писарят прочете записките си и братята Йе се съгласиха с тях. Когато поставиха отпечатъците на палците си върху документа, съдията каза:

— Ще отида веднага с хората си на мястото на престъплението. Вие двамата също ще дойдете. Но преди да напуснете трибунала, ще продиктувате на писаря пълното описание на Пан Фън, за да бъде разпратено до представителите на гражданската и военна власт. Пан Фън има само една нощ преднина, пътищата са лоши и аз не се

съмнявам, че той скоро ще бъде задържан. Уверявам ви, че убиецът на сестра ви ще бъде изправен пред този трибунал!

Чукчето на съдията се удари о масата и той обяви заседанието за закрито.

Ди се върна в личния си кабинет и застана край мангала. Като топлеше ръцете си над огъня, той каза на Хун и Тао Ган:

— Ще изчакаме Йе Пин да продиктува описанието на Пан Фън.

— Тази отрязана глава — забеляза Хун — усложнява нещата.

— Възможно е Йе да е бил заблуден от полумрака в стаята — обади се Тао Ган. — Не е изключено краят на юргана или нещо друго да е закрило главата на жената.

— След малко ще видим всичко със собствените си очи — каза съдията.

Влезе един чиновник, който носеше хартията с пълното описание на Пан Фън. Съдията бързо направи извадки от него за обявите и написа бележка до началника на най-близкото военно-полицейско отделение. После нареди на чиновника:

— Погрижи се описанието да бъде незабавно разпространено!

Широкият паланкин на съдията чакаше готов вън на двора. Ди се качи и покани Хун и Тао Ган да седнат при него. Осем носачи — четирима отпред и четирима отзад вдигнаха дръжките на раменете си и потеглиха с отмерени стъпки. Отпред яздеха двама стражници, а отзад се движеше началникът им с други четирима от хората си.

Когато излязоха на главната улица, пресичаща града от север на юг, стражниците отпред заудряха малките си медни гонгове и завикаха с пълни гърла:

— Сторете път! Сторете път! Иде негово превъзходителство околийският управител!

От двете страни на главната улица бяха наредени магазини, а пред тях се тълпяха хора. Те почтително се отдръпваха, за да направят път на кортежа.

Шествието мина пред храма на бога на войната и след няколко завоя навлезе в дълга, права улица. Отляво бяха разположени редица складове с малки зарешетени прозорчета, а отдясно се точеше дълга, висока ограда, прекъсната тук-там от тесни врати. Спряха се пред третата врата, където ги очакваше малка група граждани.

Носачите поставиха паланкина на земята. Един мъж с открито, умно лице излезе напред и се представи като „Гао, пазачът на югоизточния квартал“. Той почтително помогна на съдията да слезе от паланкина. Ди огледа улицата в двете посоки и отбеляза:

— Тази част на града изглежда съвсем пуста!

— Преди няколко години — каза пазачът, — когато Северната армия все още беше разположена тук, складовете насреща се използваха за съхранение на боеприпасите, а от тази страна на улицата имаше осем двора, в които се намираха жилищата на военачалниците. Сега складовете са празни, но няколко семейства се настаняха в изоставените жилища на офицерите. Между тях бяха Пан Фън и жена му.

— Какво, в името на всемогъщото Небе — възкликна Тао Ган, — е накарало един търговец на старинни вещи да избере такова затънтено място? Тук не може да се продаде и соена питка, да не говорим за скъпи антики!

— Именно! — рече съдията. — Какво ще кажеш за това, пазачо?

— Пан Фън разнасяше стоката си по къщите на клиентите, Ваша Милост — отвърна пазачът Гао.

Леден порив на вятъра връхлетя в улицата.

— Заведи ни вътре! — нетърпеливо каза съдията. Озоваха се в широк, пуст двор, заобиколен от едноетажни постройки.

— Тук къщите са разделени на групи по три — обясни пазачът Гао. — В тази група средната къща е на Пан, другите две от известно време са празни.

Влязоха през вратата, която беше точно насреща, и се намериха в просторно помещение, оскъдно обзаведено с няколко евтини столове и маси. Пазачът ги преведе през него в един друг, по-малък двор. В средата му имаше кладенец, а до кладенеца — каменна пейка. Насреща се виждаха три врати. Пазачът ги посочи и каза:

— Вратата на спалнята е в средата. Отляво е магазинчето на Пан с кухня отзад, а отдясно е стаята, която му служи за склад.

Като видя, че вратата на спалнята е леко откrehната, съдията бързо попита:

— Кой е влизал вътре?

— Никой, Ваша Милост — каза пазачът Гао. — След като разбихме вратата на главния вход, не съм разрешавал на никого от

помощниците си да минава през този двор, за да не бъде променено нищо на мястото на престъплението.

Съдията одобрително кимна с глава. Той влезе в спалнята и видя, че лявата ѝ стена е заета почти изцяло от широка зидана печка, покрита с дебел подплатен юрган. На печката лежеше голо женско тяло. Жената бе по гръб, ръцете ѝ бяха вързани отпред, а краката — опънати и вдървени. Шията завършваше като грозен чукан от разкъсана плът. Тялото и юрганът бяха покрити със засъхнала кръв.

Съдията бързо отвърна глава от ужасната гледка. До стената в дъното, между двата прозореца, видя тоалетна масичка. Върху огледалото бе праметната кърпа за лице, която се вееше на ледения вятър, нахлуващ през отворените прозорци.

— Влезте вътре и затворете вратата! — нареди съдията на Хун и Тао Ган. А на пазача каза: — Стой на пост отвън и не позволявай на никого да ни безпокои! Когато пристигнат братята Йе, да чакат в предното помещение!

Щом пазачът затвори вратата зад себе си, съдията се зае да изучава останалата част от стаята. До стената срещу зиданата печка бяха струпани обичайните четири червени кожени сандъка за дрехи, по един за всеки сезон, а в ъгъла бе поставена червена лакирана масичка. Единствените други мебели в стаята бяха две табуретки.

Без да иска, съдията отново погледна към мъртвото тяло. После каза:

— Не виждам съблечените дрехи на жертвата. Погледни в тези сандъци, Тао Ган!

Тао Ган отвори най-горния сандък и каза:

— Има само грижливо сгънати дрехи, Ваша Милост.

— Провери и четирите — отсече съдията. — Хун ще ти помогне.

Докато двамата помощници проверяваха съдържанието на останалите три сандъка, съдията стоеше прав в средата на стаята и бавно поглаждаше брадата си. Сега, след като бяха затворили вратата, кърпата висеше неподвижно и покриваше огледалото. Ди забеляза, че тя е изцапана с кръв. Спомни си, че много хора считат за лошо предзнаменование да се види в огледало отражението на труп. Явно, убиецът беше един от тях.

Едно възклицание на Тао Ган накара съдията да се обърне.

— В тайното двойно дъно на втория сандък намерих тези скъпоценности — рече той, като показва две красиви, златни гривни, обсипани с рубини, и шест игли за коса от масивно злато.

— Е — каза съдията, — предполагам, че антикварят е успял да се сдобие с тях на изгодна цена. Върни ги обратно на мястото им. Така или иначе, стаята ще бъде запечатана. Сега ме интересуват повече дрехите, които липсват, отколкото скъпоценностите, които са налице. Хайде да претърсим стаята, която служи за склад!

Като видя стаята, натъпкана с амбалажни кутии с най-различни размери, Ди каза:

— Претърси тези кутии, Тао Ган. Не забравяй, че освен дрехите, липсва и главата на жертвата! Ние с Хун ще проверим магазина.

По стените на магазинчето на Пан Фън се виждаха лавици с купички, вази, украшения от нефрит, статуетки и други дребни антики. Върху квадратната маса в средата бяха струпани шишета, книги и голям набор от четки с различни размери. В стаята имаше и голям сандък за дрехи. Съдията издърпа чекмеджето на масата и прерови съдържанието му.

— Гледай! — каза той, като посочи пръснатите в чекмеджето сребърници и връзки със стари сметки. — Пан Фън е бил принуден да замине съвсем набързо. Не е взел нито скъпоценностите, нито парите си.

Погледнаха и в кухнята, но там не намериха нищо, заслужаващо внимание.

Тао Ган дойде при тях. Като изтупваше дрехите си от прахта, той рече:

— В кутиите има големи вази, бронзови съдове и други старинни вещи. Всичко е покрито с прах, очевидно никой не е влизал там поне от една седмица.

Съдията погледна озадачен двамата си помощници и започна да глади бавно дългите си бакенбарди.

— Загадъчен случай! — каза най-сетне той, обърна се и напусна къщата, последван от двамата мъже.

Пазачът Гао ги чакаше в предното помещение заедно с началника на стражниците и братята Йе. Ди отвърна на поклоните им с кимване и заповяда на началника на стражниците:

— Кажи на двама от хората си да донесат куки и да претърсят кладенеца. Нека приготвят също носилка и чаршафи и да отнесат тялото на убитата в трибунала! После запечатай трите стаи във вътрешния двор. Двама души да останат на пост пред тях до следващо нареждане!

Съдията седна зад масата и направи знак с ръка на двамата братя да заемат табуретките срещу него. Хун и Тао Ган се настаниха на пейката до стената.

— Сестра ви наистина е била жестоко убита — бавно каза Ди на Йе Пин. — От отрязаната ѝ глава няма следа.

— Този демон Пан я е отнесъл със себе си! — проплака Йе Пин. — Пазачът Гао го е видял да носи кожена торба с някакъв заоблен предмет в нея!

Съдията се обърна към пазача:

— Разкажи точно как срещна Пан и какво ти каза той!

— Срещнах Пан Фън да бърза стремглаво по улицата в западна посока — каза пазачът. — Попитах го: „Къде бързате така, господин Пан?“, ала той дори не се спря да ми отговори по човешки. Само измърмори нещо в смисъл, че напуска града за няколко дни, и ме отмина. Въпреки че не беше с кожух, по лицето му се стичаше пот. В дясната си ръка носеше кожена торба с някакъв изпъкнал предмет.

Съдията помисли малко, после запита Йе Пин:

— Споделяла ли е някога сестра ви, че Пан се е отнасял зле с нея?

— Ами — отговори Йе Пин след известно колебание, — да ви кажа право, Ваша Милост, винаги съм смятал, че те се разбират много добре. Пан е вдовец, много по-възрастен от нея, разбира се, и има голям син, който работи в столицата. Ожени се за сестра ми преди две години и винаги съм го смятал за много добър човек, макар и малко скучен... Все се оплакваше от лошото си здраве... Хитрият дявол! През цялото време ни е правел на глупаци!

— Мене не можеше да заблуди! — внезапно избухна по-младият Йе. — Той е един подъл, отвратителен човек и... сестра ми често се оплакваше, че я бие!

Йе Тай гневно изду увисналите си бузи.

— А защо никога не си ми казвал за това? — изненадано попита Йе Пин.

— Не исках да ти причинявам тревоги! — навъсено рече Йе Тай.
— Но сега ще кажа всичко! Ще му дам да разбере на този кучи син!

— Защо отидохте при сестра си тази сутрин? — прекъсна го съдията.

Йе Тай се поколеба за момент, после отвърна:

— Ами, просто исках да видя как е.

Съдията стана.

— Ще изслушам пълните ви показания в трибунала, където те ще бъдат записани — отсече той. — Сега ще отида там, а и вие двамата също трябва да дойдете, за да присъствувате на аутопсията.

Пазачът Гао и братята Йе придружиха съдията до паланкина му.

На главната улица един от стражниците се приближи с коня си до прозорчето на паланкина и сочейки с бича, каза на съдията:

— Това е аптеката на Гуо, следователя при смъртни случаи, Ваша Милост. Да ида ли да му кажа, че трябва да дойде в трибунала?

Съдията видя магазинче с малка, приветлива фасада. На нея бе окачена табела с два големи, красиво изписали йероглифа:

„КАНЕЛЕНАТА ГОРИЧКА“

— Сам ще поговоря с него — каза съдията. Докато слизаше от коня, добави към двамата си помощници: — Обичам да разглеждам аптеки. Вие по-добре останете отвън, вътре едва ли е много широко!

Още щом отвори външната врата, Ди усети приятния дъх на ароматни билки. Зад тезгяха стоеше гърбав човек и съсредоточено режеше с голям нож някакви изсъхнали растения. Той бързо заобиколи тезгяха и направи дълбок поклон.

— Вашият покорен слуга е аптекарят Гуо — представи се той с изненадващо дълбок и звучен глас. Беше висок само четири стъпки, но имаше извънредно широки, тежки рамене и голяма глава с дълги, несресани коси. Очите му бяха необичайно големи.

— Досега не ми се беше налагало да използвам услугите ви като следовател — каза съдията, — но съм чувал за майсторството ви и се възползувах от случая да ви посетя. Сигурно сте научили, че в югоизточния квартал е убита някаква жена. Трябва да дойдете в трибунала, за да извършите аутопсията.

— Тръгвам веднага, Ваша Милост! — каза Гуо. Като хвърли поглед към полиците, отрупани със стъкленици и връзки сушени

треви, той добави извинително: — Моля да не обръщате внимание на бедната ми аптека, Ваша Милост, всичко е в такъв безпорядък!

— Напротив — любезно отговори съдията, — виждам, че всичко е подредено много добре. — Като застана пред големия черен шкаф за лекарства, той прочете няколко от надписите, гравирани с красиви бели йероглифи върху безбройните чекмедженца. — Какво разнообразие от успокоителни средства! Виждам, че имате дори лунна билка! Тя се среща толкова рядко!

Гуо живо отвори посоченото чекмедже и извади от него връзка тънки, сухи корени. Докато той ги отделяше внимателно един от друг, Ди забеляза, че пръстите му са дълги и чувствителни. Аптекарят каза:

— Тази билка расте само на високия хребет отатък северната градска порта. Затова хората наричат този хребет хълма на лекарствата. Изравяме корените зиме, изпод снега.

Съдията кимна.

— През зимата всичкият сок се събира в корените — отбеляза той. — Тогава действието им е най-силно.

— Ваша Милост има задълбочени познания! — каза изненадан Гуо.

Ди вдигна рамене.

— Обичам да чета стари медицински книги — отвърна той. В същия момент почувствува, че в краката му нещо се движи. Погледна надолу и видя малко бяло котенце. То закуцука към Гуо и потри гръб в крака му. Гуо го вдигна внимателно и каза:

— Намерих го на улицата със счупено краче. Поставих му шина, но за нещастие крачето зарасна накриво. Трябваше да се допитам до учителя по ръкопашен бой Лан Таокуй — той умее чудесно да намества счупени кости.

— Моите помощници са ми разказвали за него — рече съдията. — Според тях той е най-големият майстор на ръкопашния бой и борбата, когото са виждали.

— Той е добър човек, Ваша Милост — каза Гуо. — Такива хора не се срещат често. — Аптекарят въздъхна и пусна котенцето на пода.

Синята завеса в дъното на магазина се отдръпна и влезе висока, стройна жена с поднос чаени чаши. Докато тя поднасяше чая с грациозен поклон, съдията забеляза, че лицето ѝ е като изваяно, с нежни и правилни черти. Не носеше грим. Кожата ѝ беше гладка и

бяла като най-чист бял нефрит. Косата ѝ бе вчесана просто, на три букли. Четири големи котки я следваха по петите.

— Виждал съм ви в трибунала — рече съдията. — Казвали са ми, че поддържате идеален ред в женското крило на затвора.

Госпожа Гуо се поклони отново и каза:

— Ваша Милост е много любезен. В затвора няма много работа. Той е почти празен, ако не се смята някоя и друга проститутка, зарязала войниците от Северната армия и дошла насам.

Съдията бе приятно изненадан от уверения, но въпреки това съвършено благовъзпитан начин, по който говореше жената.

Докато Ди отпиваше малки глътки от превъзходния жасминов чай, госпожа Гуо внимателно обви раменете на съпруга си с кожен плащ. Съдията забеляза изпълнения с топлина поглед, който тя отправи към гърбавия човек, докато връзваше шала около врата му.

На Ди не му се искаше да си тръгне. Тихият уют на тази малка аптека, пропит от аромата на сладки треви, беше добре дошла промяна след злокобната гледка в студената стая, където бе извършено убийството. С въздишка на съжаление той остави чашата си и каза!

— Е, трябва да тръгвам!

Излезе и се върна с паланкина си в трибунала.

[1] В северните райони на Китай се използват широки зидани печки, в които се поддържа бавен огън. През деня те служат като пейка, а през нощта — като легло. — Б.авт. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

ОБЕЗГЛАВЕНИЯТ ТРУП Е АУТОПСИРАН; СЪДИЯТА СЕ СЪВЕЩАВА С ЧЕТИРИМАТА СИ ПОМОЩНИЦИ

В личния си кабинет съдията завари да го чака архиварят. Докато Хун и Тао Ган се суетяха в един ъгъл около чайника, Ди се настани зад писалището. Архиварят застана почтително край него и постави върху писалището връзка документи.

— Извикайте началника на прислугата! — нареди съдията и се зае да преглежда книжата.

Когато началникът на прислугата се яви, Ди вдигна глава и каза:

— След малко началникът на стражниците ще докара в трибунала тялото на госпожа Пан. Не искам да го зяпат външни хора и безделници и затова аутопсията няма да бъде публична. Накарай хората си да помогнат на следователя Гуо при приготвянето на всичко необходимо в страничната зала и кажи на пазачите, че освен служителите на трибунала могат да пуснат само двамата братя на убитата и пазача на южния квартал — никой друг!

Хун подаде на съдията чаша чай, над която се вдигаше пара. Ди отпи няколко глътки и каза с лека усмивка:

— Нашият чай не може да се сравнява с жасминовия, който пих преди малко в аптеката на Гуо. Между другото, двамата Гуо никак не си подхождат. И все пак, изглежда, че живеят много щастливо!

— Госпожа Гуо беше вдовица — каза Тао Ган. — Първият ѝ мъж — струва ми се, че се казваше Ван — беше търговец на месо. Той умря преди четири години, след едно пребиване. Бих казал, че така е било по-добре за жената, защото съм чувал да говорят за Ван като за подъл и развратен човек.

— Да — добави архиварят, — месарят Ван остави големи дългове, включително към публичния дом зад пазара. Вдовицата продаде магазина и цялото му обзавеждане, но с това не можа да покрие дълговете на мъжа си към публичния дом. Съдържателят

поиска тя да му стане робиня, но тогава се намеси старият Гуо. Той изплати дълговете и се ожени за вдовицата.

Съдията подпечата документа пред себе си с големия червен печат на трибунала, вдигна поглед и отбеляза:

— Тя прави впечатление на добре образована жена!

— Научила е много неща за билките и лекарствата от стария Гуо, Ваша Милост — каза архиварят. — Лекува чудесно различни женски болести. Отначало хората не одобряваха свободното ѝ ходене по къщите, защото е омъжена жена, но сега са много доволни от нея. Тя лекува жените много по-добре от лекарите мъже, на които се разрешава, разбира се, да опипват само пулса на пациентките си.

— Доволен съм, че тя е главна надзирателка в женското крило на затвора ни — каза съдията, като подаваше книжата на архиваря. — Обикновено жените, натоварени с тази длъжност, са ужасни вещици, над които трябва да се упражнява непрестанен надзор, за да не малтретират и мамят затворничките.

Архиварят отвори вратата, но побърза да се дръпне встрани, за да направи път на двама огромни, широкоплещести мъжаги с дебели кожени куртки за езда и калпаци с наушници. Това бяха Ма Жун и Цяо Тай, другите двама помощници на съдията. От погледа, с който ги посрещна Ди, личеше привързаността му към тях. Някога и двамата се бяха препитавали като скитащи по пътищата разбойници, или както меко ги наричаха — „братя от зелените гори“. Преди дванадесет години, когато Ди пътуваше към мястото на първото си назначение като съдия, двамата го бяха нападнали на една пуста отсечка от пътя, но безстрашието и властният характер на съдията им бяха направили такова силно впечатление, че те на часа бяха изоставили разбойническия живот, за да постъпят на служба при него. През последните години тази чудесна двойка се бе оказала много полезна при задържането на опасни престъпници и изпълнението на други трудни и рисковани задачи. Сега съдията запита Ма Жун:

— Какво се е случило?

— Нищо особено, Ваша Милост! Две групи носачи на столовено-носилки се бяха скарали в една кръчма, когато пристигнахме там с брат Цяо караницата тъкмо беше на път да премине в сериозно сбиване с ножове, но ние двамата ги понапердашихме по главите и много скоро всички се прибраха тихичко по домовете си. Доведохме

със себе си четирима от подстрекателите. Ако Ваша Милост не възразява, можем да ги пхнем да пренощуват в затвора.

— Много добре! — каза съдията. — Между другото, хванахте ли оня вълк, от който се оплакваха селяните?

— Убихме го, Ваша Милост — отговори Ма Жун. — Беше забележителен лов! Приятелят ни Чу Даюан го забеляза пръв — голям звяр! Но Чу не можа да постави навреме стрела в тетивата, и Цяо Тай заби своята стрела право в гърлото на звяра. Превъзходен изстрел, Ваша Милост!

— Забавянето на Чу ми даде възможност да си опитам късмета — отбеляза Цяо Тай със спокойна усмивка. — Не зная защо се забави, той е чудесен стрелец!

— И се упражнява всеки ден — добави Ма Жун. — Трябва да го видите как стреля по онези снежни човеци в естествена големина, които си прави сам! Обикаля ги с коня си в галоп, стреля и почти всяка стрела попада право в главата! — Ма Жун въздъхна с възхищение, после запита: — Какво е това убийство, за което говорят всички, господарю?

Лицето на съдията помръкна.

— Отвратителна история! — каза той. — Идете в страничната зала и вижте дали можем да започнем аутопсията.

Когато Ма Жун и Цяо Тай се върнаха и съобщиха, че всичко е готово, съдията отиде в страничната зала заедно с Хун и Тао Ган. Началникът на стражниците и двама слуги стояха в очакване край една висока маса. Съдията се настани зад масата, а четиримата му помощници се наредиха край отсрещната стена. Ди забеляза Йе Пин, Йе Тай и пазача Гао, застанали в един ъгъл. Той отговори на поклоните им с кимване и направи знак на Гуо. Гърбавият мъж отгърна юргана, който покриваше тръстиковата рогозка пред масата. За втори път през този ден съдията погледна към обезобразеното тяло. Въздъхна, взе четката и попълни един формуляр, като четеше написаното на глас:

— Тялото на госпожа Пан, по баща Йе. Възраст?

— Тридесет и две години — каза Йе Пин със задавен глас. Лицето му беше бледо като на мъртвец.

— Аутопсията може да започне! — каза съдията. Гуо потопи парче плат в медния съд с топла вода край себе си и навлажни ръцете на мъртвата. Разхлаби внимателно въжето. После се опита да раздвижи

ръцете, но те напълно се бяха вкочанили. Свали сребърния пръстен от дясната ръка и го постави върху къс хартия. После старателно изми тялото, като го оглеждаше инч по инч. Мина доста време, преди да го обърне и да умие кървавите петна по гърба. Междувременно Хун успя да разкаже с бърз шепот на Ма Жун и Цяо Тай всичко, което знаеше за убийството. Ма Жун слушаше със затаен дъх.

— Виждаш ли тези следи от камшик по гърба? — промърмори той на Цяо Тай. — Почакай само да пипна чудовището, което ги е причинило!

Гуо отдели много време, за да разгледа остатъка от шията. Най-сетне се изправи и започна доклада си:

— Тялото е на омъжена жена. Няма признаци да е раждала. Кожа — гладка, без рождени белези и следи от стари наранявания. По тялото няма рани, но кожата около китките е протрита от въжетата, има охлузвания в областта на гърдите и мишниците. По гърба и бедрата има белези, явно причинени от удари с камшик.

Гуо изчака писарят да запише тези подробности и продължи:

— По остатъка от шията личат следи от голям нож. Предполагам, че е използван кухненски сатър.

Съдията гневно подръпна брадата си. Той нареди на писаря да прочете протокола от доклада на Гуо. След това следователят постави отпечатъка на палеца си под записаното. Ди нареди на Гуо да даде пръстена на Йе Пин. Йе го разгледа внимателно и каза:

— Липсва рубинът! Сигурен съм, че оня ден, когато видях сестра си, той беше на пръстена.

— Сестра ви не носеше ли други пръстени? — попита съдията.

Йе поклати отрицателно глава и съдията продължи:

— Сега можете да приберете тялото, Йе Пин, и да го поставите във временен ковчег. Отрязаната глава все още не е намерена, нямаше я нито в къщата, нито в кладенеца. Уверявам ви, че ще направя всичко, което е по силите ми, за да заловя убиеца и да намеря главата. Тогава тя ще бъде поставена в ковчега при тялото и ще се извърши окончателното погребение. Братята Йе се поклониха мълчаливо, а съдията стана и се върна в личния си кабинет, последван от своите четирима помощници. Като влезе в просторното помещение, Ди потръпна от студ въпреки тежкия си кожух. Той каза кратко на Ма Жун:

— Добави въглища в мангала!

Ма Жун се зае да подсили огъня, а останалите насядаха. Известно време съдията само поглаждаше бавно дългите си бакенбарди, без да каже дума. Когато Ма Жун седна при другите, Тао Ган се обади:

— Без съмнение това убийство ще ни изправи пред някои сериозни затруднения!

— Виждам само едно — изръмжа Ма Жун, — и то е да пипнем в ръцете си онова чудовище Пан Фън! Да заколи жена си по такъв начин! А при това жената си я бива!

Вгълбен в мислите си, съдията не го чу. Изведнъж той възкликна ядосано:

— Но това е невъзможно! — Стана енергично, заразхожда се из кабинета и продължи: — Намираме съблечен труп на жена, а от дрехите и обувките ѝ няма следа! Била е вързана, измъчвана и обезглавена, а няма признаци да се е съпротивлявала! Съпругът ѝ, заподозрян в убийство, внимателно е прибрал отрязаната глава и всички дрехи, разтребил е стаята и е избягал, а не е взел скъпите накити на жена си, нито среброто от чекмеджето — представяте ли си?! Е, какво ще кажете сега за всичко това?

Хун отбеляза:

— Човек би помислил, Ваша Милост, че е замесено и трето лице!

Съдията спря да се разхожда, върна се на стола зад писалището и отпрати настойчив поглед към помощниците си. Цяо Тай поклати глава и рече:

— Понякога дори на такъв силен мъж, какъвто е палачът, въоръжен с огромен меч, му е трудно да отсече главата на престъпника. А ние чухме, че Пан Фън е слаботелесен, възрастен мъж. Как е могъл да отсече главата на жена си?

— Възможно е — каза Тао Ган — Пан да е заварил убиеца в къщата. Уплашил се е толкова много, че е побягнал като заек и е зарязал всичкото си богатство.

Съдията бавно поглади брадата си и рече:

— В това, което казваш, има здрав смисъл. Но, така или иначе, трябва да намерим този Пан колкото е възможно по-скоро!

— И да го намерим жив! — добави многозначително Тао Ган. — Ако предположенията ми са верни, сега убиецът трябва да е по петите му.

Изведнъж вратата се отвори и като тътреше краката си, в кабинета влезе мършав, стар мъж. Това беше домашният иконом на съдията. Ди го изгледа учудено.

— Какво те води насам? — попита го той.

— Ваша Милост — каза старият иконом, — пристигна конен пратеник от Тайюан. Първата ви жена иска да знае можете ли да ѝ отделите малко време.

Съдията стана и каза на помощниците си:

— Нека се срещнем отново тук към свечеряване. Ще отидем заедно на вечерята у Чу Даюан.

Той кимна отсечено с глава и излезе от кабинета. Икономът тръгна след него.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

СЪДИЯТА ОТИВА НА ЛОВНА ВЕЧЕРЯ; ВОЕННАТА ПОЛИЦИЯ АРЕСТУВА ПРЕДПОЛАГАЕМИЯ УБИЕЦ

Малко след като се стъмни, шестима стражници вече чакаха на двора със запалени фенери от плътен пергамент. Като ги видя как тропат с крака, за да се стоплят, началникът им се ухили и каза:

— Не се плашете от студа, момчета! Нали знаете колко е щедър почитаемият Чу Даюан — той ще се погрижи да нахранят всички ни добре в кухнята му!

— А обикновено не скъпи и виното си — весело добави един млад стражник.

След това всички застанаха мирно. На вратата се появи съдията, следван от четиримата си помощници.

Началникът на стражниците даде команда на носачите. Съдията се качи в паланкина заедно е Хун и Тао Ган. Конярят доведе конете на Ма Жун и Цяо Тай, който каза:

— По пътя ще вземем учителя Лан Таокуй, Ваша Милост!

Съдията кимна и носачите потеглиха с бързи крачки. Като се облегна на възглавниците, Ди кача:

— Вестоносецът на Тайюан дойде с тревожни новини. Първата ми жена трябва да тръгне на път утре сутринта, защото майка ѝ е тежко болна. Втората и Третата ми жена ще я придружат, децата също. По това време на годината пътуването няма да бъде леко, но какво да се прави! Старата дама е на повече от седемдесет години и жена ми е много обезпокоена.

Хун и Тао Ган изразиха съчувствието си. Съдията им поблагодари и продължи:

— Лошо се получи, че трябва да отида на вечерята у Чу Даюан. Пазачите са докарали в трибунала три закрити каруци за превозване на семейството ми. Би трябвало да остана, за да ръководя опаковането и товаренето на багажа. Но тук Чу е виден гражданин, не бива да

уронвам престижа му, като откажа да отида на вечерята в последния момент.

Хун кимна с глава и рече:

— Ма Жун ми каза, че Чу е направил приготовления за чудесно угощение в главната зала на резиденцията си. Той е веселяк. Ма Жун и Цяо Тай са много доволни от ловните излети, които им организира, а да не говорим за запоите!

— Чудя се как успява да запази доброто си настроение — забеляза Тао Ган, — след като има осем жени на главата си!

— Е — снисходително каза съдията, — знаете, че той няма деца. Сигурно му е много мъчно, че не може да се сдобие със син, който да продължи рода му. Той е атлетичен мъж, но не смятам, че държи целия този харем само за развлечение.

— Чу Даюан е много заможен — философски каза Хун, — но има неща, които не могат да се купят дори с неговото богатство! — След малко добави: — Страхувам се, че след заминаването на всичките ви жени и деца Ваша Милост ще се чувства доста самотен през следващите дни!

— С това убийство, което съдът трябва да разследва — отвърна съдията, — и без туй едва ли щях да имам много време за семейството си. Докато жените ми ги няма, ще се храня и ще спя в кабинета. Не забравяй да кажеш това на началника на прислугата, Хун!

Ди погледна през прозорчето и видя черния силует на Кулата на барабана, очертан на фона на звездното зимно небе.

— Скоро ще стигнем! — каза той.

Носачите спряха пред величествена порта. Високите ѝ, лакирани в чернено крила се отвориха и един много висок и здрав мъж, загърнат в скъп черен кожух, се приближи ѝ помогна на съдията да слезе от паланкина. Той имаше широко, румено лице и грижливо подстригана черна брада.

След като Чу Даюан поздрави съдията с добре дошъл, двама други мъже направиха поклоните си. Ди с тревога разпозна слабото лице и треперещата сива козя брадичка на майстор Ляо. Не се съмняваше, че по време на вечерята Ляо непременно ще го запита докъде е стигнал съдът в издирването на дъщеря му. Младият човек до майстор Ляо беше Ю Кан, секретарят на Чу. Като видя пребледнялото

му, нервно лице, съдията разбра, че и той ще поиска да узнае има ли новини за годеницата му.

Тревогата на съдията нарасна още повече, когато Чу, вместо да ги въведе в голямата приемна зала, ги поведе към една открита тераса в южното крило.

— Бях решил — гръмогласно каза Чу Даюан да предложи на Ваша Милост вечеря в залата, но, виждате ли, ние тук сме прости северняшки провинциалисти и нашата кухня съвсем не може да се сравнява с домашната кухня на Ваша Милост! Помислих си, че Ваша Милост ще предпочете една истинска ловна вечеря на открито. Печено месо и селска ракия — просто провинциално меню, но не съвсем безвкусно, надявам се!

Съдията отговори учтиво, но тайно си помисли, че тази идея на домакина е крайно неуместна. Вятърът бе стихнал и цялата тераса бе обградена с високи плъстени паравани, но все пак беше много студено. Ди трепереше, болеше го гърлото. Помисли си, че навярно е настинал зле тази сутрин в къщата на Пан и че би се зарадвал много повече на една приятна вечеря в топлата зала.

На терасата бяха запалени множество фенери, чиито потрепващи пламъчета осветяваха големия квадрат, образуван от четирите маси — дебели дървени плоскости, закрепени на магарета. По средата бе поставен грамаден мангал, пълен с горящи въглини. Около мангала бяха застанали трима слуги, които препичаха късове месо на дълги железни шишове.

Чу Даюан настави съдията в един походен стол начело на масата, между себе си и майстор Ляо. Хун и Тао Ган бяха настанени на масата отдясно, заедно със секретаря на Чу, Ю Кан. Срещу тях седнаха двама възрастни мъже, които Чу представи като водачи на гилдиите на винопроизводителите и търговците на хартия. Ма Жун и Цяо Тай седнаха на масата срещу съдията заедно с учителя по бокс Лан Таокуй.

Съдията разглеждаше с интерес прославения майстор на боя, шампион на северните провинции. Лицето и главата му бяха гладко обръснати и блестяха на светлината. Той бе обръснал косата си, за да не може да бъде сграбчен за нея по време на схватките. От Ма Жун и Цяо Тай съдията бе чул, че Лан се е посветил изцяло на изкуството си, никога не се е женил и води напълно аскетичен живот^[1]. Докато разменяше обичайните любезности с Чу, Ди със задоволство си

мислеше, че Ма Жун и Цяо Тай сигурно са много щастливи от завързаното в Бейджоу приятелство с такива сродни души като Чу Даюан и Лан Таокуй.

Чу вдигна тост в чест на съдията и Ди трябваше да отвърне със същото, макар че лютото питие пареше болното му гърло. После Чу се заинтересува за убийството и съдията разказа накратко за случилото се, като в паузите си вземаше от печеното месо. Тлъстината предизвика спазми в стомаха му. Опита се да си гребне от зеленчуците, но му беше трудно да борава с пръчиците за хранене с ръкавици, както правеха другите. Свали нетърпеливо ръкавиците, но сега пък пръстите му премръзнаха и му стана още по-трудно да се храни.

— Това убийство — с дрезгав шепот каза Чу — разстрои силно приятеля ни Ляо. Той се страхува, че дъщеря му Лиенфан може също да е сполетяна от подобна участ. Не бихте ли му дали малко кураж, Ваша Милост?

Съдията каза на майстор Ляо няколко думи за усилията, които се полагат за издирването на дъщеря му, но това само даде повод на сивобрадия господин да се впусне в безкрайно описание на изключителните й качества. Съдията дълбоко му съчувствуваше, но бе чувал неговата история няколко пъти в трибунала, пък и главата му се пръскаше от болка. Лицето му гореше, но краката и гърбът му бяха леденостудени. Мислеше си с тревога дали жените и децата му няма да пострадат по пътя в това мразовито време.

Чу се надвеси над съдията и каза:

— Искрено се надявам, че Ваша Милост ще намери това момиче — живо или мъртво! Секретарят ми се изтерза до смърт за него. Аз напълно му съчувствувам, нали разбирате, защото тя е негова годеница и е чудесна девойка. Но виждате ли, в имението ми има много работа за вършене, а напоследък момъка наистина за нищо не го бива!

От Чу лъхаше миризма на ракия и чесън, докато той шепнеше в ухото на съдията. Ди внезапно се почувствува зле. Измърмори, че е направено всичко възможно за намирането на госпожица Ляо, после стана и се извини, че трябва да се отдели за малко.

По знак на Чу един слуга с фенер въведе съдията в къщата. През лабиринт от мрачни коридори стигнаха до малък двор с редица тоалетни в дъното. Ди бързо влезе в една от тях. Когато излезе, го

чакаше друг слуга с меден леген гореща вода. Съдията изтри лицето и врата си с мокра кърпа и се почувствува малко по-добре.

— Можеш да си вървиш — каза той на слугата, — аз помня пътя.

Ди закричи из осветения от луната двор. Тук беше съвсем тихо, вероятно това място се намираше някъде в дъното на обширната резиденция.

След известно време съдията реши да се върне при останалите. Но коридорите в къщата бяха тъмни като гроб и той загуби ориентация. Плесна с ръце, за да повика някой от слугите, но никой не се яви. Явно цялата прислуга беше във на терасата, за да обслужва гостите.

Ди се взря в тъмнината и забеляза ивица слаба светлина. Като напредваше внимателно, той стигна до една открехната врата, която водеше към малка градина, оградена с висок дървен плет. Градината беше запустяла, само в най-отдалечения ѝ край, до задната врата, се виждаха няколко храста. Клоните им бяха приведени от тежестта на натрупания по тях замръзнал сняг.

Съдията се огледа и почувствува внезапен пристъп на страх.

— Май наистина съм болен! — измърмори той. — Какво толкова страшно може да има в тази тиха вътрешна градина?! — Слезе с усилие по дървените стъпала и тръгна през градината към задната ѝ врата. Единственият шум, който долавяше, беше скриптенето на снега под ботушите си. Но страхът се усили, облада го злокобното чувство за скрита опасност. Неволно спря и се огледа. Сърцето му замря. Под храстите стоеше неподвижно странна бяла фигура. Застанал като вкаменен на мястото си, съдията спря върху нея ужасения си поглед. Изведнъж въздъхна облекчено: това беше снежен човек, направен така, че да наподобява будистки свещеник в естествена големина, седнал замислено с кръстосани крака до оградата.

Ди щеше да се засмее, но усмивката замръзна на устните му. Двата въглена ги нямаше на мястото, където трябваше да бъдат очите на снежния човек. Празните орбити го гледаха втренчено със злобна насмешка. Цялата фигура излъчваше потискащо усещане за смърт и разруха. Сърцето на съдията се сви от внезапен пристъп на ужас. Той се обърна и бързо тръгна към къщата. Докато изкачваше стълбите, се спъна и нарани пиццала си, но продължи да бърза, доколкото му позволяваше тъмнината, като опипваше стените на коридора. След две

извивки срещна един слуга с фенер, който го отведе обратно на терасата.

Гостите, развеселени, пееха въодушевено някаква ловджийска песен. Чу Даюан отмерваше такта, като барабанеше по масата с пръчиците си за хранене. Като забеляза съдията, той бързо стана и каза загрижено:

— Ваша Милост не изглежда много добре!

— Май съм се простудил сериозно — каза Ди с пресилена усмивка. — Представете си, един снежен човек във вътрешната ви градина ме уплаши до смърт!

Чу шумно се засмя.

— Ще кажа на слугите си, че децата им правят страшни снежни човеци! — каза той. — Хайде, пийнете си още малко, това ще ви помогне да се съвземете.

Ненадейно на терасата се появи икономът. С него вървеше дебел мъж. Заостреният шлем, късата ризница и торбестите кожени панталони показваха, че той е командир на патрул от конната военна полиция. Дебелият застана мирно пред съдията и каза отсечено:

— Имам честта да докладвам, че патрулът ми залови мъж на име Пан Фън на две мили източно от главния път, шест мили на юг от Селото на петте овена. Току-що го предадох на началника на затвора в трибунала на Ваша Милост.

— Чудесно! — възкликна съдията. Обърна се към Чу и добави: — Много съжалявам, но трябва да си тръгна, за да се заема със случая. Понеже не искам да развалям хубавото празненство, ще взема със себе си само инспектора Хун.

Чу Даюан и останалите гости изпратиха съдията до предния двор, където той се сбогува с домакина и отново се извини за преждевременното си тръгване.

— Дългът преди всичко! — сърцато каза Чу. — И се радвам, че са хванали негодника!

Когато стигнаха в трибунала, съдията каза на Хун:

— Извикай началника на затвора!

Началникът бързо се яви и отдаде чест на съдията.

— Какво намерихте у арестувания? — запита го Ди.

— Не носеше оръжие, Ваша Милост, само документ за самоличност и малко пари.

— А не носеше ли кожена торба?

— Не, Ваша Милост.

Съдията кимна и му нареди да ги заведе при затворника.

Когато началникът на затвора отключи желязната врата на малката килия и вдигна фенера си, мъжът, седнал на пейката, се изправи. Тежките вериги, с които беше окован, издрънчаха. Ди забеляза, че на пръв поглед Пан Фън изглежда доста безобиден възрастен човечец. Имаше яйцевидна глава с рошави сиви коси и увиснали мустаци. Лявата му буза бе пресечена от грозен червен белег. Пан не се впусна в обичайните обяснения, че е невинен, а само почтително и безмълвно отправи поглед към съдията.

Ди сгъна ръце в широките си ръкави и каза строго:

— Срещу вас, Пан Фън, е отправено много сериозно обвинение!

Пан въздъхна и рече:

— Лесно мога да се досетя какво се е случило, Ваша Милост! Братът на жена ми, Йе Тай, навярно е скалъпил лъжливо обвинение срещу мене. Този негодник постоянно ме преследва за пари, но напоследък аз решително отказвах да му давам заеми. Предполагам, че това е отмъщението му!

— Както знаете, законът не ми позволява да разпитвам затворниците извън съдебната зала. Но бихте могли да си спестите някои неприятности по време на утрешното съдебно заседание, ако ми кажете сега дали напоследък сте имали сериозни скарвания с жена си.

— Значи, и тя е замесена в историята! — горчиво каза Пан. — Сега разбирам защо през последните седмици се държеше така странно и излизаше по никое време. Без съмнение тя е помагала на Йе Тай да съчини лъжливото обвинение! Оня ден, когато аз...

Съдията вдигна ръка.

— Утре ще разкажете всичко! — отсече той. После се обърна и излезе от килията.

[1] Учителят Лан Таокуй е типичен представител на традиционната китайска школа за бойно изкуство, пренесена по-късно от китайски бежанци в Япония и доразвита там в известната японска система за самоотбрана, наречена „джудо“ или „жиуџицу“. Китайското бойно изкуство целяло по-скоро физическото и нравствено

усъвършенстване на личността, отколкото победата над противника.
Б.пр. ↑

ГЛАВА ПЕТА

ТАО ГАН РАЗКАЗВА ЗА ЛЮБИМОТО ЗАНИМАНИЕ НА ШАМПИОНА; ТЪРГОВЕЦ НА СТАРИННИ ВЕЩИ
ДАВА ПОКАЗАНИЯ ПРЕД СЪДА

На следната утрин съдията влезе в личния си кабинет малко преди да започне заседанието на трибунала и завари четиримата си помощници, които го очакваха.

Хун забеляза, че Ди е все още блед и има уморен вид. Бе ръководил товаренето на покритите каруци до късно през нощта. Съдията седна зад писалището си и каза:

— Е, семейството ми замина. Военният ескорт пристигна преди зазоряване. Ако не падне нов сняг, ще бъдат в Тайюан след около три дни. — Той уморено потри очите си с ръка, после бързо продължи: — Снощи имах кратък разговор с Пан Фън. Първото ми впечатление е, че предположенията ни са верни и жена му е била убита от трето лице. Той или е съвършен актьор, или наистина няма представа какво се е случило!

— А закъде е бързал толкова оня ден? — попита Тао Ган.

— Ще разберем това след малко, като го разпитам в трибунала — каза съдията. Той бавно отпи няколко глътки от горещия чай, който му бе поднесъл Хун, и продължи: — Снощи пожелах вие тримата да не напускате вечерята у Чу не само защото се страхувах, че ще се развали компанията, а и защото смътно усещах нещо необикновено в атмосферата наоколо. Никак не ми беше добре, така че е възможно всичко да е било само плод на въображението ми. Но все пак бих искал да зная дали след моето заминаване вие не сте забелязали нещо странно.

Ма Жун погледна към Цяо Тай, почеса се по главата и каза унило:

— Трябва да си призная, Ваша Милост, че бях пийнал малко повече от онова питие. Не съм забелязал нищо особено. Но може би брат Цяо ще ви каже нещо повече.

— Мога да кажа само — рече Цяо Тай с омърлушена усмивка, — че всички, включително и аз, бяхме в много весело настроение.

Тао Ган, който до този момент замислено играеше с трите дълги косъма на лявата си буза, сега каза:

— Аз не обичам много това силно питие и тъй като учителят Лан изобщо не пие, през повечето време разговарях с него. Но това не ми пречеше да наблюдавам какво става около масата. Трябва да ви кажа, Ваша Милост, че това беше просто една приятна приятелска вечеря.

Съдията не каза нищо и Тао Ган продължи:

— Но учителят Лан ми събщи интересни неща. Като стана дума за убийството, той каза, че Йе Пин е един стар дърдорко, но иначе не е лош човек. Йе Тай обаче според него е подъл мошеник.

— Защо мисли така? — бързо запита съдията.

— Преди няколко години — отговори Тао Ган — Лан му преподавал уроци по бойно изкуство, но само за няколко седмици. После отказал да продължи обучението, защото Йе Тай искал да усвои само няколко опасни и коварни удара и изобщо не се интересувал от духовната основа на спорта. Лан каза, че Йе Тай е извънредно силен физически, поради подлия си характер никога няма да стане добър боец.

— Тези сведения са много ценни — рече съдията. — Каза ли ти нещо друго?

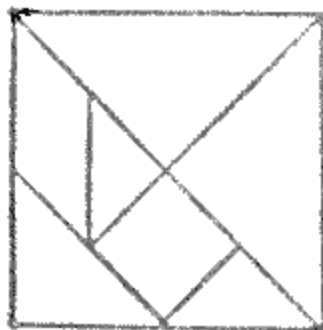
— Не — отговори Тао Ган, — но ми показва фигурите, които подрежда със седемте картончета.

— Седемте картончета ли? — учуди се съдията. — Та те са само една детска игра! Спомням си, че съм играл с тях като дете. Нали става въпрос за оня картонен квадрат, разделен на седем парчета, с помощта на които могат да се образуват най-различни фигури?

— Да — засмя се Ма Жун, — това е странното любимо занимание на нашия приятел Лан! Той твърди, че седемте картончета са нещо много повече от детска игра. Казва, че те учат човека да вниква в главните особености на всичко, което вижда, карат го да съсредоточава мислите си!

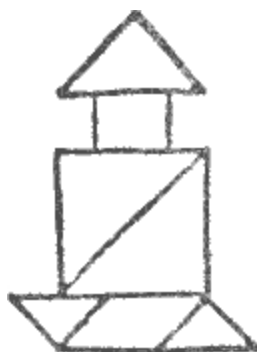
— С тези картончета той може да изобрази практически всичко, което му кажете — рече Тао Ган. — И при това много бързо! — Той извади от широкия си ръкав седем картонени парчета, сложи ги на

масата и ги подреди така, че да образуват квадрат. Обърна се към съдията и каза: — Ето как се нарязва картонът:

Тао Ган разбърка картончетата и продължи:

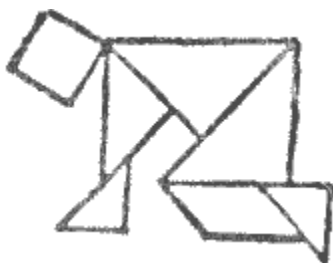
— Най-напред му казах, да изобрази Кулата на барабана и той ги подреди така:

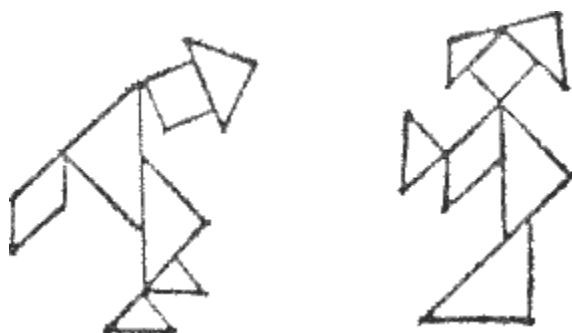
— Тъй като първото ми желание не го затрудни, поисках да подреди картончетата във формата на бягащ кон. Това също му се удаде веднага:

— Тогава му казах, да изобрази обвиняем, коленичил в трибунала, и той направи това:

— Амбицирах се — продължи Тао Ган — и го накарах да изобрази пьян стражник, после танцуващо момиче, но той пак успя!

— Тогава — заключи Тао Ган — се предадох!

Съдията се разсмя заедно с всички останали, после каза:

— Колкото до странното ми усещане, че снощи нещо не е било наред, след като никой от вас не е забелязал нищо подозрително, трябва да приема, че това усещане се е дължало на неразположението ми. Между другото резиденцията на Чу Даюан е извънредно голяма. Едва не се загубих из тъмните коридори!

— Фамилията Чу — отбеляза Тао Ган — живее в тази резиденция от кой знае колко поколения! Тези големи стари къщи понякога са и малко зловещи.

— И все пак къщата на Чу едва ли е достатъчно голяма, като се имат предвид всичките му жени и наложници! — ухили се Ма Жун.

— Чу е добър момък! — припряно каза Цяо Тай. — Първокласен ловец и опитен управител — строг, но справедлив. Неговите арендатори са твърде привързани към него, а това говори много! Те всички са загрижени, че той все още няма син.

— Докато се опитва да се сдобие с наследник, сигурно не прекарва времето си чак толкова зле! — каза Ма Жун, като намигна многозначително.

Забравих да кажа — прекъсна го Тао Ган, — че секретарят на Чу, оня младеж Ю Кан, наистина изглежда много изнервен. Като му заговори човек, гледа като стреснат, сякаш вижда дух! Имам чувството, че и той мисли също като нас, а именно че годеницата му е забягнала с друг мъж!

Съдията поклати глава и каза:

— Ще трябва да разпитаме младежа, преди разсъдъкът му окончателно да се е помрачил. Що се отнася до госпожица Ляо Лиенфан, баща ѝ се опитва с такова старание да ни убеди в безупречното ѝ поведение, като че ли иска да убеди и самия себе си! Няма да е лошо да идеш в къщата на Ляо още днес следобед, Тао Ган, и да се опиташ да събереш малко повече сведения за обитателите ѝ. Същевременно можеш да разпиташ и за братята Ёе и да провериш какво точно е казал за тях учителят Лан. Но не отивай направо при тях, няма смисъл да ги сплашваме. Просто разпитай съседите наоколо.

Отекнаха три удара на бронзовия гонг. Съдията стана, за да постави съдийската си мантия и шапката. Очевидно новината за задържането на Пан Фън вече се беше пръснала навред, защото съдебната зала бе претъпкана.

Веднага след като откри заседанието и направи проверката, съдията взе четката за яркочервен туш и попълни един формуляр за началника на затвора. Когато доведоха Пан Фън пред съдийската маса, над зрителите се понесе гневен шепот. Братята Ёе, които бяха застанали в първата редица заедно с Чу Даюан и Лан Таокуй, се втурнаха напред, но стражниците ги задържаха на местата им. Съдията удари с чукчето си по масата.

— Тишина! — извика той, а на коленичилият върху каменния под мъж каза строго:

— Името и професията ви?!

— Вашият нищожен слуга — каза Пан Фън със спокоен глас — се нарича Пан Фън и по професия е търговец на старинни вещи.

— Защо сте напуснали града оня ден? — попита съдията.

— Един собственик на чифлик от Селото на петте овена, което се намира отатък северната градска порта — отговори Пан, — ми дойде на гости преди няколко дни и каза, че докато копаел трап в нивите си, за да зарови конски тор, намерил стар бронзов триножник. Знаех, че преди осемстотин години, по времето на династията Хан, на мястото,

където сега се намира Селото на петте овена, е било разположено голямо феодално владение. Казах на жена си, че си струва да ида там и да погледна бронзовия предмет. Тъй като оня ден небето беше ясно, реших да тръгна и да се върна в града на следващия ден. Така че...

Съдията го прекъсна:

— Как прекарахте с жена си сутринта, преди да тръгнете?

— Аз работих цялата сутрин върху една малка старинна масичка, чиято лакировка трябваше да се поправи, а жена ми отиде на пазара и след това се зае да готви обета — каза Пан.

Съдията кимна.

— Продължавайте! — заповяда той.

— После изядохме заедно обедния си ориз — продължи Пан. — Навих на топка тежкия си кожух и го сложих в кожена торба, защото се страхувах, че селската странноприемница няма да е отоплена. На нашата улица срещнах бакалина, който ми каза, че на пощенската станция са останали съвсем малко коне и ако искам да си наема кон, трябва да побързам. Затова хукнах към северната порта и имах късмет да наема последния останал кон. После...

— Не сте ли срещали някой друг освен бакалина? — отново го прекъсна съдията. Пан Фън помисли малко, после отвърна:

— Да, по пътя си към пощенската станция минах край пазача Гао, с когото разменихме бързешком няколко думи.

Ди му даде знак, че може да продължи.

— Стигнах до Селото на петте овена, преди да падне мрак. Намерих чифлика и видях, че триножника наистина си го бива. Дълго време се пазарихме със собственика на чифлика, но той се заинати и не можахме да се споразумеем. Тъй като беше станало доста късно, запътих се към селската странноприемница, поръчах си скромна вечеря и си легнах. Първата ми работа на следната сутрин бе да обиколя другите чифлици в селото и да разпитам за старинни вещи, но не намерих нищо. Обядвах в странноприемницата, после се върнах при моя познат в чифлика. След още един дълъг пазарлък с него най-после купих триножника. Облякох набързо кожуха си, сложих триножника в кожената торба и си тръгнах. След като бях яздил около три мили обаче, иззад покрития със сняг хълм изскочиха двама разбойници и се втурнаха към мене. Шибнах коня си с камшика и побягнах в галоп. Но скоро стана ясно, че в бързината си да се отърва

от тези главорези съм обърнал пътя и съм се загубил. А на всичкото отгоре забелязах, че кожената торба с триножника вече не виси на седлото — явно беше паднала по пътя. Започнах да се лутам между заснежените хълмове наоколо, а страхът ми се увеличаваше с всяка изминала минута... Внезапно видях патрул от петима конници на военната полиция. Срещата с тях много ме зарадва. Но кой може да опише смайването ми, когато те ме смъкнаха от коня, завързаха ми ръцете и краката и ме хвърлиха обратно върху седлото на собствения ми кон! Попитах ги какво означава всичко това, но старшият на патрула само ме удари през лицето с дръжката на бича си и каза да си затварям устата. Докараха ме в града, без да ми дават никакви обяснения, и ме хвърлиха в затвора. Това е цялата истина!

Йе Пин извика:

— Мръсникът наговори куп лъжи, Ваша Милост!

— Показанията му ще бъдат проверени — кратко каза съдията.

— А тъжителят Йе Пин да мълчи, докато не го поканят да говори!

После Ди се обърна към Пан Фън:

— Опишете двамата разбойници! След известно колебание Пан Фън каза:

— Бях толкова уплашен, Ваша Милост, че наистина не ги разгледах добре. Спомням си само, че единият носеше превръзка на окото си.

Съдията нареди на писаря да прочете на глас показанията на Пан, после началникът на стражниците накара обвиняемия да постави отпечатъка на палеца си под тях. Тогава съдията каза бавно:

— Пан Фън, жена ви е била убита и нейният брат Йе Пин обвинява вас в извършването на това престъпление.

Лицето на Пан стана пепеляво.

— Не съм го направил аз! — ужасено извика той. — Дори не знаех нищо за това! Когато тръгнах, тя беше жива и здрава! Умолявам Ваша Милост...

Съдията даде знак на началника на стражниците. Отведоха Пан Фън, който продължаваше да крещи, че е невинен. Ди каза на Йе Пин:

— Когато проверим показанията на Пан Фън, ще ви повикаме отново.

След това съдията разгледа някои текущи въпроси, свързани с местното управление и закри заседанието. Когато се върнаха в личния

му кабинет, Хун побърза да запита:

— Какво мисли Ваша Милост за историята, която ни разказа Пан Фън?

Съдията замислено поглади дългите си бакенбарди и рече:

— Смятам, че той казва истината и че след неговото заминаване трето лице е убило госпожа Пан.

— Това — обади се Тао Ган — обяснява защо парите и златото са оставени непокътнати. Убиецът просто не е знаел за тях. Но не обяснява изчезването на дрехите на убитата...

— Слабото място на тази версия — отбеляза Ма Жун — е загубването на торбата при бягството на Пан Фън от двамата разбойници. Всеки знае, че военната полиция претърсва цялата местност за дезертьори и татарски шпиони. Разбойниците предпочитат да не се навъртат из тия места!

Цяо Тай кимна.

— И всичко, което Пан можа да каже за външността им — добави той, — е, че единият имал превръзка на окото си. Професионалните разказвачи по пазарите винаги описват разбойниците точно по този начин!

— Така или иначе — каза съдията, — ние ще проверим разказа му. Инспекторе, изпрати началника на стражниците с двама от хората му в Селото на петте овена да разпитат собственика на чифлика и съдържателя на странноприемницата. А аз ще напиша писмо до началника на военното полицейско отделение и ще поискам сведения за тези двама разбойници. — Ди размисли за момент и добави: — Междувременно трябва да направим нещо за намирането на онази девойка — Ляо Лиенфан. Днес следобед, докато Тао Ган върши работата си в къщата на Ляо и магазина на Йе, Ма Жун и Цяо Тай ще идат на пазара и още един път ще се опитат да намерят някакви следи на мястото, където е изчезнала девойката.

— Можем ли да вземем със себе си и Лан Таокуй, Ваша Милост? — попита Ма Жун. — Той познава тия места като дланта на ръката си!

— Разбира се! — рече съдията. — Сега ще обядвам и подремна тук на кушетката. Докладвайте ми веднага, щом се върнете!

ГЛАВА ШЕСТА

ТАО ГАН СЕ СДОБИВА С ИНТЕРЕСНИ СВЕДЕНИЯ; ТОЙ ИЗКОПЧВА БОГАТА ПОЧЕРПКА ОТ ЕДИН
ТЪРГОВЕЦ НА ОРИЗ

Хун отиде с Ма Жун и Цяо Тай в къщичката на пазачите, за да обядват заедно, а Тао Ган незабавно напусна трибунала. Той тръгна покрай източната страна на стария военен полигон, покрит с блестящ сняг. Духаше леден вятър, но Тао Ган само загърна по-плътно кафтана около мършавото си тяло и ускори крачка. Когато стигна до храма на бога на войната, той попита къде се намира магазинът за хартия на Йе. Посочиха му съседната улица. Скоро видя голямата табела на магазина.

Тао Ган влезе в малката зарзаватчийница насреща и прежали една медна монета за туршия от ряпа.

— Нарежи я на дребно и я увий в парче хубав пергамент! — рече той на собственика.

— Няма ли да я ядете тук? — учудено запита мъжът.

— Смятам яденето по улиците за признак на лошо възпитание! — каза високомерно Тао Ган. Но като видя обидената физиономия на зарзаватчията, бързо добави: — Трябва да кажа, че магазинът ви е хубав и изглежда чист. Сигурно въртите добра търговия!

Лицето на човека просветна.

— Горещ-долу! — отвърна той. — Аз и жена ми си осигуряваме на трапезата дневната купичка ориз и супа от зеленчуци, пък нямаме и дългове. — После гордо добави: — На всеки две седмици вкусваме и парче месо!

— Предполагам — отбеляза Тао Ган, — че заможният търговец на хартия отсреща яде месо всеки ден!

— Остави го! — безразлично каза собственикът. — Комарджиите не ядат месо дълго време!

— Та няма старият Йе е комарджия?! — попита Тао Ган. — Не прилича на такъв.

— Не той! — отвърна другият. — Става дума за оня великан, неговия брат. Но не вярвам отсега нататък да има много пари, та да ги залага на комар.

— Защо пък да няма? — попита Тао Ган. — Изглежда, че търговията в оня магазин върви много добре!

— Нищо не знаеш ти, братко! — снизходително рече другият. — Слушай сега внимателно! Първо, Йе Пий има дългове и не дава ни една пара на Йе Тай. Второ, Йе Тай вземаше джобни пари от сестра си, госпожа Пан. Трето, госпожа Пан я убиха. Четвърто...

— Йе Тай няма откъде да взема повече пари! — завърши изречението Тао Ган.

— Позна! — победоносно каза зарзаватчията.

— Ето какви работи стават! — отбеляза Тао Ган. Той пхна увитата рюпа в ръкава си и излезе.

Повъртя се из квартала, мъчейки се да открие някой игрален дом. Като бивш професионален комарджия подушваше тези места отдалече и скоро заизкачва стъпалата към втория етаж на един магазин за коприна.

В една голяма, старателно белосана стая, завари четирима мъже да играят на зарове върху квадратна маса. Малко встрани седеше набит мъж и сърбаше чай. Тао Ган се настани срещу него. Явно това беше собственикът на игралния дом. Той изглежда кисело покрития с крпки кафтан на Тао Ган и рече хладно:

— Я си отивай, братко! Най-ниският залог в това заведение е петдесет медни монети!

Тао Ган взе чашата му и бавно прокара средния си пръст два пъти по ръба ѝ.

— Извини ме за грубостта — побърза да каже собственикът. — Изпий с мене чаша чай и кажи какво мога да сторя за тебе!

Тао Ган му бе показал тайния знак на професионалните комарджии.

— Е — рече той, — да ти кажа право, дошъл съм за един поверителен съвет. Оня юнак Йе Тай от магазина за хартия ми дължи една малка сума, а твърди, че в момента няма пукната пара. Зная, че няма полза да се смуче дъвкана захарна тръстика, затова дойдох тук да проверя дали не ме лъже, преди да си послужи с принуда.

— Не му позволявай да те баламосва, братко! — каза собственикът. — Когато дойде тук снощи, той игра със сребърници!

— Мръсният му измамник! — възкликна Тао Ган. — Каза ми, че брат му е скръндза, а сестра му, която му помагала, била убита!

— Това може и да е вярно — каза собственикът, — но той има и други източници на пари. Снощи, като си пийна, спомена нещо за някакъв глупав младеж, когото доял.

— Не би ли могъл да откриеш коя е дойната крава? — оживено попита Тао Ган. — Аз съм отраснал в чифлик и също умея добре да доя!

— Хитра идея! — одобрително рече собственикът. Ще се опитам да разбера нещо довечера, когато Ёе Тай намине оттук. Той има яки мускули, ама в главата хич го няма. Ако от сделката могат да спечелят двама, ще ти кажа.

— Утре ще дойда пак — каза Тао Ган. — Между другото, не искаш ли да поиграем на една игра със залагане?

— Винаги! — рече зарадван собственикът.

Тао Ган извади от ръкава си седем картончета. Сложи ги на масата и заяви:

— Обзалагам се на петдесет медни монети, че мога да направя от тези парченца всичко, което пожелаеш!

Собственикът изгледа с любопитство седемте картончета и рече:

— Дадено! Направи ми една кръгла медна монета, винаги съм харесвал вида на парите!

Тао Ган се зае за работа, но не успя.

— Изобщо не мога да разбера това! — възкликна той раздразнено. — Оня ден видях как един човек успя да изпълни подобно желание. Изглеждаше съвсем лесно!

— Е — миролюбиво каза собственикът, — аз пък видях снощи в моето заведение един мъж да хвърля печеливши зарове осем пъти подред. И също изглеждаше много лесно. Но след него приятелят му се опита да направи същото и загуби всичко.

Тао Ган започна унило да събира картончетата, а собственикът добави:

— Можеш да ми платиш сега. Нали си съгласен, че ние, професионалистите, винаги трябва да даваме пример за чисто уредени сделки?

Тао Ган кимна тъжно и започна да отброява монетите, а собственикът каза съчувствено:

— На твоє място, братко, аз бих изоставил тази игра. Струва ми се, че с нея можеш да загубиш много пари!

Тао Ган кимна отново. Той стана и си тръгна. На път към Кулата на камбаната си мислеше с досада, че интересните сведения за Йе Тай му бяха стрували доста скъпо.

Намери дома на Ляо без затруднения — той бе разположен близо до храма на Конфуций. Къщата бе красива, а портата — богато украсена с дърворезба.

Тао Ган бе започнал да огладнява. Той се огледа наляво и надясно за някоя евтина гостилничка. Но в този квартал бяха резиденциите на богатшите. Единственият магазин, който се виждаше, беше голям ресторант, точно срещу къщата на Ляо.

Тао Ган въздъхна дълбоко и влезе. Това разследване май щеше да му излезе доста солено. Качи се на втория етаж и седна на една маса с лице към прозореца. Оттам можеше да държи под око къщата насреща.

Слугата го поздрави любезно, но направи кисела физиономия, когато Тао Ган си поръча само една малка кана вино — най-малката, която имаха. Щом му донесоха миниатюрната каничка, Тао Ган я изгледа с отвращение.

— Ех, приятелю — с укор рече той, — тук вие насърчавате пианството!

— Вижте какво, господине — сърдито каза слугата, — ако ви е нужен напръстник, идете при шивача! — Като тръшна на масата чиния със солени зеленчуци, той добави:

— За това ще платите още пет медни монети!

— Аз си имам мезе. — спокойно каза Тао Ган. Той извади от ръкава си загърнатата рюпа и започна да я ближе, като гледаше къщата на Ляо отсреща.

Не след дълго от нея излезе мъж, облечен в дебел кожух. След него вървеше хамалин, който се клатушкаше под тежестта на голям чувал с ориз. Мъжът погледна към ресторанта, ритна хамалина и му кресна:

— Отнеси чувала в магазина ми, и по-бързо!

Лицето на Тао Ган бавно се разтегна в усмивка. Той видя възможност да се сдобие едновременно и със сведения, и с безплатен

обяд.

Щом търговецът на ориз, като пъхтеше и пуфтеше, се изкачи по стълбите, Тао Ган му предложи място на масата си. Дебелакът тежко се отпусна на стола и си поръча голямо гърне с горещо вино.

— Тежки времена настанаха! — изхриптя той. — Малко да ти е влажна стоката, веднага ти я връщат! А пък и черният дроб ме наболява! — Той разгърна кожуха и предпазливо постави ръка върху дясната страна на корема си.

— За мене пък времената не са чак толкова лоши! — безгрижно отбеляза Тао Ган. — Ще има да ям ориз по сто медни монети пека^[1], докато ми втръсне!

Другият бързо изправи гръб.

— По сто медни монети?! — с недоверие възкликна той. — Човече, та пазарната цена е сто и шестдесет!

— Не и за мене! — самодоволно каза Тао Ган.

— А защо не и за тебе? — оживено попита другият.

— Ха! — възкликна Тао Ган. — Това е тайна. Мога да я споделя само с някой професионален търговец на ориз.

— Пий едно вино от мене! — бързо каза дебелият. И докато наливаше чашата, добави: — Хайде, разкажи ми! Обичам интересните истории!

— Нямам много време — отвърна Тао Ган, — но ще ти кажа за какво става дума. Тази сутрин срещнах трима братя. Дошли в града с баща си и докарали пълна каруца с ориз за продан. Но снощи баща им починал от сърдечен удар. Бяха им нужни пари, и то веднага, за да затворят тялото в ковчег и да го откарат обратно у дома. Съгласих се да купя всичкия ориз по сто монети пека. Та това е, сега ще трябва да вървя. Слуга, сметката!

Докато се надигаше, дебелият го сграбчи за ръкава.

— Защо си се разбързал толкова, приятелю? — попита той. — Я изяж с мене едно блюдо печено месо! Хей, слуга, донеси и още едно гърне вино, господинът тук е мой гост!

— Е, няма да те обидя! — рече Тао Ган. Той седна отново и каза на слугата: — За мене да бъде печено пиле, стомахът ми е слаб. И най-голямата порция!

Слугата се отдалечи като мърмореше:

— Първо иска най-малкото, после най-голямото! Какво ли не му идва до главата на един слуга!

— Да ти кажа истината — поверително рече дебелият, — аз съм търговец на ориз и си разбирам от занаята! Ако складираш такова количество ориз за собствена употреба, той ще се развали. А на пазара не можеш го продаде, защото не си член на нашата гилдия. Но аз ще ти помогна, като купя ориза от тебе по сто и десет медни пари пека!

Тао Ган се поколеба. Изпразни бавно чашата си и рече:

— Можем да се спазарим. Хайде, пейни!

Той напълни чашите до ръба, после придърпа към себе си блюдото с печеното пиле. Като си избираше най-вкусните мръвки, попита:

— Тази къща отсреща не е ли на майстор Ляо, чиято дъщеря изчезна?

— Точно така! — каза другият. — Той има късмет, че се отърва от нея. Тя не беше стока... но да се върнем към оня ориз...

— Нека чуя тази пикантна история! — прекъсна го Тао Ган, като сграбчи нов къс от пилето.

— Не обичам да разпространявам слухове за богатите си клиенти — неохотно каза дебелият. — Не съм споделил това дори с жена си.

— Е, щом като ми нямаш доверие... — нацупено рече Тао Ган.

— Не исках да те обидя — побърза да каже другият. — Добре, работата е такава... Оня ден отивам в южната част на пазара. Изведнъж виждам госпожица Ляо без гувернантка, съвсем сама, да излиза от една затворена къща, близо до кръчмата „Пролетен вятър“. Тя оглежда улицата нагоре и надолу, после бързо се отдалечава. Мисля си, странна работа, и отивам до къщата да видя кой живее в нея. Тогава вратата се отваря и излиза един слаб младеж. Той също оглежда улицата в двете посоки и също бързо се отдалечава. Влизам в един магазин и разпитвам за къщата. И каква, мислиш, се оказва тя?

— Къща за любовни срещи! — бързо каза Тао Ган, като обираше последните парченца от солените зеленчуци.

— Откъде знаеш? — разочаровано попита дебелият.

— Казах го наслука и познах! — рече Тао Ган и изпразни чашата си. — Ела тук утре по същото време, тогава ще донеса сметките от ориза. Бихме могли да сключим сделка. Благодаря за угощението!

И той бързо се отправи към стълбището, като остави дебелият мъж смаяно да гледа празните чинии.

[1] Пек — Мярка за обем, равна на 9,09 литра — Б.пр. ↑

ГЛАВА СЕДМА

ДВАМАТА ПРИЯТЕЛИ ОТИВАТ НА ГОСТИ ПРИ МАЙСТОРА НА БОЙНИТЕ ИЗКУСТВА; ТЪЖНИЯТ РАЗКАЗ
НА ЕДНООКИЯ ВОЙНИК

Ма Жун и Цяо Тай привършиха обяда си в стаичката на пазачите с по една чаша горчив чай, после си взеха довиждане с Хун. Конярят ги чакаше с конете им на двора. Ма Жун погледна към небето и каза:

— Изглежда, че няма да вали, братко. Да вървим пеша!

Цяо Тай се съгласи. Напуснаха трибунала със стегнати крачки. Минаха покрай високата стена срещу храма на бога на града, после свиха вдясно и навлязоха в спокойния, елегантен квартал, където живееше Лан Таокуй.

Един набит младеж, очевидно ученик на Лан, им отвори външната врата. Той им каза, че учителят е в залата за упражнения.

Залата се оказа просторно, голо помещение. Освен дървената пейка край вратата в него нямаше други мебели. Но белосаните стени бяха покрити с поставки, по които бяха подредени мечове, копия и бойни пръти. Лан Таокуй стоеше по средата на дебелия тръстиков рогозка, покриваща пода. Независимо от студа той беше почти гол, ако не се смяташе стегнатата превръзка около бедрата му. Играеше с черна топка, чийто диаметър бе около една педя.

Ма Жун и Цяо Тай седнаха на пейката и започнаха жадно да поглъщат всяко негово движение. Лан поддържаше топката в непрекъснато движение. Хвърляше я високо, укротяваше я на лявото, после на дясното си рамо, пускаше я да се търкулне по ръката в дланта му, после я оставяше да падне свободно, но с леко движение я улавяше само миг преди да докосне пода, и всичко това с такава лекота и грация, които поразиха двамата наблюдатели.

По тялото, както и по главата на Лан, нямаше косми, а мускулите не личаха по заоблените му ръце и крака. Талията му бе тясна, имаше широки рамене и дебел врат.

— Кожата му е гладка като на жена — пошепна Цяо Тай на Ма Жун, — но под нея има само мускули!

Ма Жун кимна с мълчаливо възхищение.

Внезапно шампионът спря заниманията си. Постоя неподвижно, за да регулира дишането си, а след това се приближи към двамата приятели с широка усмивка. Протегна ръка, за да подаде топката на Ма Жун и каза:

— Би ли я подържал, искам да се облека!

Ма Жун пое топката, но я изпусна и изруга. Тя падна на пода с тежък тътен. Беше от масивно желязо. И тримата избухнаха в смях.

— Велики Небеса! — възкликна Ма Жун. — Като те гледах как си играеш с нея, помислих, че е дървена!

— Как ми се иска да ме научиш на тези упражнения! — каза Цяо Тай със светнали очи.

— Нали ви бях казал и преди — рече Лан Таокуй със спокойната си усмивка, — че по принцип никога не обучавам учениците си на отделни хватки или упражнения. За мене винаги ще бъде удоволствие да ви преподавам, но ще трябва да изкарате цялото обучение.

Ма Жун се почеса по главата.

— Ако си спомням добре, според правилата на твоите тренировки трябва да се откажем и от дамите, нали? — попита той.

— Жените изсмукват силата на мъжете — каза Лан. Той говореше с такава горчивина, че двамата му приятели го загледаха учудено — Лан рядко издаваше чувствата си. Ала майсторът побърза да продължи с усмивка: — Искам да кажа, че не е зле да се води умерен живот. На вас двамата ще поставя специални условия: ще трябва да оставите пиенето, ще спазвате предписаната от мене диета и ще спите с жена само веднъж в месеца. Това е всичко!

Ма Жун погледна със съмнение към Цяо Тай.

— Е, там е бедата, братко Лан! — каза той. — Не смятам, че не бих могъл да живея без виното и жените, но вече наближавам четиридесетте и те са станали нещо като навик за мене, нали разбираш? Какво ще кажеш ти, Цяо Тай?

Като попипваше късите си мустачки, Цяо Тай отвърна:

— Колкото до жената... е, добре... стига, разбира се, да е такава, че да ми държи за цял месец! Но да карам съвсем без вино...

— Ето на! — засмя се учителят Лан. — Но няма значение. Вие и двамата сте бойци от девета степен, не ви е необходимо да влизате във

висшата категория. Във вашата професия никога няма да ви се налага да се биете с противници, достигнали това най-високо ниво!

— Защо не? — запита Ма Жун.

— Много просто! — отвърна шампионът. — За да се мине през всички степени от първа до девета, е достатъчно да имаш силно тяло и постоянство. Но за висшата категория силата и ловкостта са от второстепенно значение. Тази категория може да бъде достигната само от човек с възвишен дух, а такива хора не стават престъпници.

Ма Жун смушка в ребрата Цяо Тай.

— Щом работата е такава — весело каза той, — по-добре да си я караме постарому, братко! А сега се облечи, братко Лан, искаме да ни заведеш на пазара!

Докато обличаше дрехите си, Лан отбеляза:

— Виж, този ваш съдия — мисля, че ако поиска, ще може да постигне висшата категория. Той ми прави впечатление на извънредно силна личност.

— Такъв е! — каза Ма Жун. — Освен това борави майсторски с меч. А веднъж го видях да нанася такъв удар, че чак да ахнеш. Яде и пие с мярка, а предполагам, че и жените си е взел само от уважение към общоприетите норми. Все пак и той не е съвършен. Вярвате ли сериозно, че някога ще се съгласи да обръсне тая брада и бакенбардите си?

Като се смееха, тримата приятели тръгнаха към външната врата. Отправиха се в южна посока и скоро стигнаха до високата, украсена с орнаменти порта на покрития пазар. Тесните улички гъмжаха от гъста тълпа, но щом видяха Лан Таокуй, хората побързаха да сторят път, защото майсторът на бойните изкуства бе добре известен в Бейджоу.

— Този пазар — каза Лан — е останал още от времето, когато Бейджоу е бил главен търговски център на татарските племена. Казват, че ако лабиринтът от тесни улички се опъне в една линия, тя ще се проточи на повече от пет мили! А вие какво търсите?

— Имаме заповед — отговори Ма Жун — да издирим госпожица Ляо Лиенфан — момичето, което изчезна тук оня ден.

— Спомням си — каза майсторът. — Това се е случило, докато е наблюдавала една танцуваща мечка. Елате, зная къде татарите показват такива представления!

Той ги преведе по пряк път зад магазините до една по-широка улица.

— Ето го мястото! — каза Лан. — В момента не виждам татари, но мечката танцува тъкмо тук!

Ма Жун огледа мизерните сергии отляво и отдясно, пред които продавачите хвалеха стоките си с дрезгави гласове, и отбеляза:

— Старият Хун и Тао Ган са разпитали вече всички тези юнаци — те си знаят работата. Няма смисъл да ги разпитваме отново. Чудя се обаче какво е търсела тук девойката. Човек би очаквал да иде към северната част на пазара, където се намират по-хубавите магазини за коприна и брокат.

— Какви обяснения даде гувернантката? — запита боецът.

— Тя каза, че са се заблудили — отговори Цяо Тай, — а като видели танцуващата мечка, решили да постоят малко и да я погледат.

— Две пресечки по на юг — забеляза Лан — се намира кварталът с публичните домове. Да не би тамошните обитатели да имат нещо общо със случая?

Ма Жун поклати глава.

— Сам претърсих бордеите — рече той — и не намерих нищо. — После добави ухилен: — Поне нищо, което да е във връзка с нашия случай.

Зад Ма Жун се чу странен брътвеж. Той се обърна и видя едно мършаво момче на около шестнадесет години, облечено в дрипи. Лицето му се гърчеше мъчително, докато издаваше странните звуци. Ма Жун бръкна в ръкава си, за да му даде една медна монета, но в това време момчето се шмугна край него и се вкопчи с всички сили в ръкава на учителя Лан. Майсторът се усмихна и постави широката си длан на рошавата му глава. Момчето изведнъж се успокои и погледна в екстаз извисилата се над него фигура.

— Странни приятели имате! — слисано каза Цяо Тай.

— Той не е по-странен от повечето хора, които виждате наоколо — спокойно каза Лан. — Това е изоставеното дете на един китайски войник и една татарска проститутка. Намерих го веднъж на улицата — някакъв пияница го беше ритал и му бе счупил няколко ребра. Наместих ги и задържах известно време момчето при себе си. То е нямамо, но чува малко и ако му говорите съвсем бавно, разбира. Достатъчно е умно. Научих го на няколко полезни хватки и сега, ако

някой посмее да го нападне, трябва наистина да е много пиан! Знаете ли, няма нищо, което да мразя повече от това — да гледам как измъчват слаби хора. Искях да задържа момчето като прислужник, но от време на време нещо му щуква и предпочита да стои тук, на пазара. Но редовно идва у дома да хапне купичка ориз и да се поприказваме.

Момчето отново започна да бръщолеви. Лан го изслуша внимателно и каза:

— Искате да знаете какво правя тук. Най-добре да попитаме него за изчезналата девойка. Много е наблюдателно — тук се случват малко неща, които да убягнат от погледа му.

Лан разказа бавно на момчето за танцуващата мечка и момичето, като придружаваше думите си с жестове. Момчето слушаше напрегнато, впило очи в устните на Лан. По разкривеното му чело избиха капки пот. Когато Лан свърши, то изведнъж се оживи. Бръкна в ръкава му и извади седемте картончета. После клекна и започна да ги подрежда върху уличните камъни.

— Аз съм го учил на това — каза майсторът по борба с усмивка. — То често му помага да обясни какво иска да каже. Да видим какво подрежда сега!

Тримата приятели се наведоха и се вгледаха във фигурата, която майстореше момчето.

— Без съмнение изобразил е татарин — отбеляза Лан. — Това на главата му е черната качулка, която носят татарите от равнината. И какво направи този човек, приятелю?

Нямото момче тъжно поклати глава. После сграбчи ръкава на Лан и издаде няколко дрезгави звука.

— Искате да каже, — че му е трудно да обясни — каза Лан Таокуй. — Вика ме да ида с него при старата вещица — една просякиня, която

малко или повече го наглежда. Двамата живеят в една дупка в земята под един магазин. Вие по-добре почакайте тук. Там е доста мръсно и вони, но е топло, а от това по-важно няма!

Лан тръгна с момчето. Ма Жун и Цяо Тай започнаха да разглеждат изложените по близките сергии татарски ножове.

Лан се върна сам и каза с доволен вид:

— Мисля, че имам нещо за вас! Елате с мене!

Той завлече двамата мъже в ъгъла зад една сергия и продължи с тих глас:

— Старата вещица каза, че тя и момчето са били в тълпата заедно с другите зяпачи, когато е танцувала мечката. Забелязали едно добре облечено момиче, придружено от възрастна дама и се опитали да се доберат до тях, защото им се сторило, че ще успеят да изпросят някоя пара. Но точно когато старицата успяла да се доближи, една дама на средна възраст, която стояла зад момичето, прошепнала нещо в ухото му. Момичето бързо погледнало към гувернантката си, но като видяло, че тя е погълната от танца на мечката, тихо се отдалечило с другата жена. Момчето пропълзяло под краката на стълпилите се хора и тръгнало след тях, за да ги помоли за милостиня. Но тогава един едър мъж с черна татарска качулка го изблъскал грубо и тръгнал след двете жени. Момчето си рекло, че ще е по-добре да изостави опитите си да припечели някоя пара, защото качулатият наистина изглеждал много свиреп. Не смятате ли, че това е доста интересно?

— Безспорно! — възкликна Ма Жун. — Можаха ли старицата или момчето да опишат жената и татарина?

— За нещастие, не! — отвърна Лан Таокуй. — Разбира се, зададох им този въпрос. Жената била закрила долната половина на лицето си с шал, а мъжът бил с придръпнати върху устата краища на качулката.

— Трябва веднага да докладваме за тази история — каза Цяо Тай. — Тя е първата съществена следа към онова, което се е случило с момичето!

— Ще ви превода до изхода по пряк път — каза учителят Лан.

Той ги поведе по един тесен, полумрачен проход между сергиите, по който сновеше гъста тълпа. Изведнъж се чу пронизителен женски писък, после шум от чупене на мебели. Хората наоколо се разбягаха и след миг тримата приятели останаха сами в прохода.

— Там, в тъмната къща! — извика Ма Жун. Той се втурна напред, отвори вратата с ритник и влезе, последван от двамата си спътници. Прекосиха тичешком празното преддверие и стигнаха до широко стълбище. На горния етаж имаше само една голяма стая откъм страната на улицата. Това, което видяха в стаята, ги обърка. В средата двама грубияни биеха и ритаха двама мъже, сгърчени на пода. Една полугола жена трепереше край леглото до вратата, а на леглото при прозореца друга жена се опитваше да прикрие голотата си.

Грубияните оставиха жертвите си. По-здравият от тях, с превръзка на дясното око, подлъган от бръснатата глава на майстора по борба, реши, че учителят Лан е най-слабото звено на нападението, и насочи бърз удар към лицето му. Майсторът отмести главата си едва забележимо. Замахналата ръка мина покрай лицето му. В същото време той блъсна рамото на нападателя си като на шега. Побойникът политна като стрела, изхвърлена от тетивата на лък, и се блъсна в стената. Превръзката падна от окото му. В същото време другият побойник се бе навел, за да удари с главата си стомаха на Ма Жун. Но последният вдигна коляното си така, че то го фрасна право в лицето. Голата жена отново изпищя.

Едноокият се изправи и като пъшкаше, каза:

— Ако беше тук мечът ми, щях да ви направя на кайма, негодници!

Ма Жун понечи да го свали на земята, но Лан хвана ръката му.

— Страх ме е, че поддържаме виновната страна, братко! — А към побойниците добави: — Тези двама мъже са служители на трибунала.

Двете жертви, които се бяха изправили, бързо се спуснаха към вратата, но Цяо Тай незабавно препречи пътя им.

Лицето на едноокия просветна. Оглеждайки тримата приятели, той инстинктивно се обърна към Цяо Тай:

— Съжалявам за грешката, началство! Помислихме, че сте на страната на тия двама сводници. Аз и приятелят ми сме пехотинци от Северната армия, отпускари.

— Покажете документите си! — строго каза Цяо Тай. Човекът измъкна от пояса си смачкан плик, на който личеше големият печат на Северната армия. Цяо Тай набързо прегледа, книжата в плика и докато го подаваше обратно, каза:

— В ред са! Разкажи какво се е случило!

— Онази жена на кушетката — започна войникът — ни спря на улицата и ни покани да се позабавляваме. Дойдохме тук и видяхме, че ни чака още една жена. Дадохме парите в предплата, позабавлявахме се и легнахме да дремнем. Когато се събудихме, видяхме, че всичките ни пари ги няма. Аз се развиках. Тогава се появиха тия двама мазни сводници и казаха, че жените били техни съпруги. Ако не сме офейкали веднага, щели да повикат военната полиция и да съобщят, че сме изнасилили жените. Оказахме се в опасно положение, защото попаднеш ли веднъж в ръцете на военната полиция, казвам ви, ще минеш през десетте зали на ада — виновен или не! Те пребиват човека ей тъй, само за да се стоплят! И така, решихме да прежалим парите си, но преди това да накараме тия двама мръсници хубаво да ни запомнят.

Ма Жун оглеждаше другите двама мъже от горе до долу. Изведнъж възкликна:

— Струва ми се, че познавам тези двама юнаци! Те са от втория публичен дом, две пресечки по-надолу!

Двамата мъже веднага паднаха на колене и започнаха да молят за милост. По-възрастният извади от ръкава си кесийка с пари и я подаде на едноокия войник.

Ма Жун каза с отвращение:

— Не можете ли да измислите поне веднъж някой нов номер, песоглавци? Започвате да ставате досадни. Ще дойдете в трибунала, жените — също!

— Можете да подадете жалба — каза Цяо Тай на войниците.

Едноокият изгледа въпросително приятеля си, после рече:

— Да ви кажа право, началство, май ще бъде по-добре да не подаваме жалба. Трябва да се върнем в лагера след два дни, а да стоим на колене в трибунала, струва ми се, не е най-добрият начин да прекараме остатъка от отпуската си. Върнаха ни парите, пък и момичетата добре ни позабавляваха. Не бихте ли могли да ни пуснете да си вървим... и толкова!

Цяо Тай погледна към Ма Жун, който вдигна рамене и каза:

— На мене ми е все едно. Но двамата сводници ще задържа, защото тази къща работи без разрешително. — Той попита по-възрастния: — Ей, ти, я кажи — давате ли под наем тази къща и на господа, които си водят приятелки?

— Никога, Ваше Превъзходителство! — бързо отвърна човекът. — Да се дава подслон на клиенти, които спят с нерегистрирани жени, е противозаконно! Подобна къща ще намерите на следващата улица, близо до кръчмата „Пролетен вятър“. Съдържателката дори не участваше в нашето сдружение. Но тя умря оня ден и сега къщата е затворена.

— Мир на праха ѝ! — с престорена благочестивост рече Ма Жун. — Е, нямаме повече работа тук. Ще накараме пазача на пазара и хората му да отведат тия двама юнаци и дамите им до трибунала. — А на войниците каза: — Вие сте свободни!

— Много ви благодарим, началство! — признателно рече едноокият войник. — Това е първото хубаво нещо, което ни се случва през последните дни. Откакто загубих окото си, ни преследват само неприятности.

Ма Жун забеляза, че разтрепераната гола жена на леглото се колебае да събере дрехите си. Той ѝ викна:

— Не се срамувай, малката! Твоите прелести са добра реклама за публичния дом!

Когато жената слезе от леглото, Лан Таокуй се обърна с гръб към нея и нехайно попита войника:

— Какво се е случило с окото ти?

— Премръзна, докато слизахме насам от Селото на петте овена — отговори войникът. — Потърсихме някой, който да ни помогне да стигнем по-бързо до града, но срещнахме само един старец на кон. Но и той трябва да е бил крадец, защото веднага щом ни видя, препусна в галоп и избяга. Казах на приятеля си...

— Стой! — прекъсна го Ма Жун. — Носеше ли нещо този човек?

Войникът се почеса по главата, после рече:

— Да, сега, като ме питате, си спомням, че на седлото му висеше кожена торба или нещо подобно.

Ма Жун хвърли бърз поглед към Цяо Тай.

— По стечение на обстоятелствата — каза той на войника — нашият съдия се интересува от човека, когото сте видели. Ще трябва да дойдете в трибунала, но ви обещавам, че няма да ви отнемем много време. — После се обърна към учителя Лан и каза: — Хайде да тръгваме!

— Сега, след като видях, че вие двамата наистина заслужихте надниците си — ухилено каза учителят, — аз ще си ида. Ще похапна и след това отивам на баня.

ГЛАВА ОСМА

СЪДИЯТА ОБОБЩАВА ДВА ЗАПЛЕТЕНИ СЛУЧАЯ; ЕДИН МЛАДЕЖ ПРИЗНАВА ПРЕГРЕШЕНИЯТА СИ

Когато Ма Жун и Цяо Тай пристигнаха в трибунала с двамата войници, стражите при портата им казаха, че Тао Ган вече се е върнал и заедно с Хун и Ди са се уединили в личния кабинет на съдията. Ма Жун ги предупреди, че скоро ще дойде пазачът на пазара и ще доведе двама мъже и две жени. Нареди им да предадат мъжете на началника на затвора и да повикат госпожа Гуо, която да се погрижи за двете проститутки. След като даде тези разпореждания, Ма Жун тръгна с Цяо Тай към личния кабинет на съдията. Казаха на двамата войници да чакат отвън в коридора.

Съдията бе погълнат от разговора с Хун и Тао Ган, но като видя, че влизат другите му двама помощници, им нареди да докладват незабавно.

Ма Жун описа с подробности какво се беше случило на пазара и в заключение добави, че двамата войници чакат отвън.

Съдията изглеждаше много доволен. Той каза:

— Като вземем предвид и разкритията на Тао Ган, сега най-после имаме обща представа за онова, което се е случило с момичето. Но първо вкарайте в кабинета тези двама войници!

След като войниците почтително поздравиха съдията, той ги накара да разкажат отново с най-големи подробности какво се е случило с тях, а после каза:

— Вашите сведения са много ценни. Ще напиша писмо до коменданта ви с предложение да бъдете оставени временно на служба в гарнизона на съседната околия, тъй че да сте ми подръка, ако се наложи да ви повикам за свидетели. Сега инспекторът ще ви заведе в затвора, за да се срещнете с обвиняемия и да кажете дали го познавате. После ще отидете в канцеларията, за да продиктувате показанията си на писаря. Свободни сте!

Войниците сърдечно поблагодариха на съдията, доволни и предоволни, че завръщането им в Северната армия се отлага. Когато Хун излезе от кабинета заедно с тях, съдията взе един формуляр и написа писмо до коменданта. После нареди на Тао Ган да разкаже на Ма Жун и Цяо Тай какво е научил в игралния дом над ресторанта. Щом Тао Ган свърши разказа си, Хун се върна и докладва, че войниците веднага са разпознали в Пан Фън конника, когото са срещнали извън града. Съдията опразни чашата си с чай и каза:

— Нека обобщим какво знаем досега. Първо фактите, които се отнасят до убийството на госпожа Пан. След като разказът на Пан Фън за срещата му с така наречените „разбойници“ се оказа верен, не се съмнявам, че и останалото, което ни каза, е вярно. За да се уверим напълно, ще изчакаме връщането на стражниците, които изпратих в Селото на петте овена, след което ще освободим Пан. Лично аз съм убеден, че той е свършено невинен. Трябва да насочим всичките си усилия към издирването на третия човек — онзи, който е убил госпожа Пан някъде между пладне на петнадесети и сутринта на шестнадесети този месец.

— Тъй като убиецът трябва предварително да е знаел, че Пан ще напусне града оня следобед — отбеляза Тао Ган, — той ще да е някой, който познава добре семейство Пан. Йе Тай би могъл да ни даде сведения за познатите на госпожа Пан — той очевидно е бил твърде близък със сестра си.

— При всички случаи ще разпитаме Йе Тай — рече съдията. — Това, което си чул за него в оная комарджийска дупка, показва, че едно щателно проследяване на постъпките му е наложително. Аз сам ще разпитам Пан Фън за приятелите и познатите му... А сега стигнахме до изчезването на госпожица Ляо Лиенфан. Приятелят на Тао Ган, търговецът на ориз, казал, че тя е имала тайна среща с някакъв младеж в една къща на пазара, близо до кръчмата, наречена „Пролетен вятър“. Очевидно това е същата къща, спомената от сводника. Няколко дни по-късно, близо до същото място, една жена се доближава до госпожица Ляо и тя се изплъзва с нея. Според мен жената й е казала, че любовникът й я чака, затова тя незабавно е тръгнала. А каква е ролята на мъжа с качулката — за това можем само да гадаем.

— Едно е сигурно, че той не е бил любовникът на момичето — каза Хун. — Търговецът на ориз го описа като хилав младеж, докато

нямото момче представи качулатия като едър, плещест мъжага.

Ди кимна, поигра замислено с дългите си бакенбарди продължи:

— Веднага щом Тао Ган ми съобщи за тайната среща на госпожица Ляо, изпратих началника на стражниците в магазина на търговеца на ориз, който трябваше да го заведе на пазара и да посочи къщата. След това казах на нашия човек да иде в имението на Чу Даюан и да доведе Ю Кан. Провери дали се е прибрал, инспекторе!

Когато Хун се върна, каза:

— Къщата, от която е излязла госпожица Ляо, наистина се намира точно срещу кръчмата. Съседите казали на началника на стражниците, че собственичката умряла оня ден, а единствената слугиня, която работела там, се върнала обратно на село. Хората усещали, че в тази къща става нещо странно, често се вдигал силен шум до късно през нощта, но те сметнали за по-разумно да се правят, че не забелязват това. Нашият човек разбил вратата. Къщата била обзаведена по-добре, отколкото би могло да се очаква за къща в този квартал. От смъртта на собственичката никой не бил влизал вътре, нито пък някой предявил иск за нея. Началникът на стражниците описал покъщнината, после накарал да запечатат вратата.

— Съмнявам се, че описанието на вещите е достатъчно пълно! — отбеляза съдията. — Предполагам, че повечето от движимото имущество вече украсява къщата на началника на стражниците! Тези негови внезапни пристъпи на усърдие ми се струват съмнителни. Е, жалко, че собственичката е умряла точно сега, тя би могла да ни каже много неща за тайния любовник на госпожица Ляо. Довели ли са Ю Кан?

— Седи в къщичката на вратаря, господарю — отговори Хун. — Сега ще го доведе.

Когато Хун въведе Ю Кан, съдията си помисли, че красивият младеж наистина изглежда болен. Устата му се гърчеше нервно, а ръцете му трепереха.

— Седнете, Ю Кан — любезно рече съдията. — Ние понапреднахме с разследването, но ми се струва, че би трябвало да знаем нещо повече за миналото на годеницата ви. Кажете ми, откога се познавате?

— От три години, Ваша Милост — тихо отговори Ю Кан.

Съдията вдигна вежди и отбеляза:

— Древните са казали, че когато съюзът между двама млади е бил благословен, в интерес на всички заинтересовани е бракът да се сключи веднага щом двойката достигне пълнолетие.

Ю Кан се изчерви и бързо каза:

— Старият господин Ляо е много привързан към дъщеря си, Ваша Милост, и, изглежда, не му се иска да се раздели с нея. Колкото до моите родители, те живеят далеч на юг и затова помолиха почитаемия Чу Даюан да действа от тяхно име по всички въпроси, които ме засягат. Аз живея в имението на господин Чу, откакто съм дошъл тук, и той, съвсем естествено, се страхува, че ако създам свое собствено домакинство, няма да може да разполага с мене през цялото време. Господин Чу винаги ми е бил като баща, Ваша Милост, и аз не се осмелявах да настоявам за неговото съгласие за ранен брак.

Съдията не каза нищо по този въпрос. Вместо това попита:

— Според вас какво се е случило с Лиенфан?

— Не зная! — проплака младежът. — През цялото време мисля и мисля... Така се страхувам...

Съдията се загледа мълчаливо в Ю Кан, който седеше и чупеше ръце, а по бузите му се стичаха сълзи.

— Страхувате се, че тя е забягнала с друг мъж, така ли? — внезапно попита Ди.

Ю Кан вдигна поглед, засмя се през сълзи и каза:

— Не, Ваша Милост, това е напълно изключено! Лиенфан и таен любовник! Не, поне в това съм сигурен, Ваша Милост!

— В такъв случай — бавно каза съдията — имам лоша новина за вас, Ю Кан. Няколко дни преди изчезването ѝ тя е била видяна да излиза от една къща за тайни срещи на пазара заедно с някакъв млад мъж.

Лицето на Ю Кан стана пепеляво. Той погледна към съдията с широко отворени очи, сякаш виждаше дух, после изведнъж изхлипа:

— Тайната ни е разкрита! Аз съм загубен!

И цял се разтърси от конвулсивни ридания.

По знак на съдията Хун му предложи чаша чай. Младежът го изгълта жадно, после каза с по-спокоен глас:

— Ваша Милост, Лиенфан се е самоубила и аз съм виновен за смъртта ѝ!

Съдията се облегна на стола си и като поглаждаше бавно брада, каза:

— Изяснете се, Ю Кан!

Младежът с усилие овладя вълнението си. После започна:

— Един ден, преди около шест седмици, Лиенфан дойде в резиденцията на Чу с гувернантката си, за да предаде някакво съобщение, изпратено от майка ѝ до Първата жена на господин Чу. Точно тогава Първата жена на господин Чу се къпеше и те трябваше да почакат. Лиенфан отиде да се поразходи в една от градините и аз я срещнах там. Моята стая се намира в тази част на двора. Предумах я да влезе вътре с мене... След това си уредихме няколко тайни срещи в онази къща на пазара. Една стара приятелка на гувернантката ѝ държи магазин наблизо и възрастната дама нямаше нищо против Лиенфан да разглежда уличните сергии самичка, докато тя и другата старица водят безконечните си разговори. Там се срещнахме за последен път два дни преди изчезването на Лиенфан.

— Значи, вие сте били човекът, когото са видели да излиза от онази къща! — прекъсна го съдията.

— Да, Ваша Милост — отговори Ю Кан с отчаян глас. — Аз бях. Този ден Лиенфан ми каза, че може би е бременна. Беше като обезумяла, защото сега срамното ни поведение щеше да бъде разкрито. Аз също бях вцепенен от ужас, защото знаех, че баща ѝ сигурно ще я изхвърли от къщата си, а аз ще изпадна в немилост пред господин Чу и той ще ме върне обратно при родителите ми. Обещах ѝ да направя всичко възможно, за да изпрося съгласието на господин Чу за бърза сватба, а Лиенфан каза, че тя ще помоли за същото баща си. Още вечерта говорих с господаря си, но той се разгневи и ме нарече неблагоприятен мошеник. Написах тайна бележка до Лиенфан, в която настоявах да направи всичко възможно, за да накара баща си да се съгласи. Но очевидно и господин Ляо е отказал. Бедното момиче сигурно се е отчаяло и се е самоубило, като е скочило в някой кладенец. И аз, злощастният клетник, да, аз съм виновен за смъртта ѝ.

Младежът се обля в сълзи. След известно време каза със съкрушен глас:

— Тайната ми ме смазваше през последните дни, всеки момент очаквах да чуя, че тялото ѝ е намерено... После дойде този ужасен човек, Йе Тай, и каза, че знае за срещата ми с Лиенфан в моята стая.

Дадох му пари, но той всеки път искаше още и още! Днес пак дойде и...

— А как се е случило така, че Йе Тай да разкрие тайната ви? — прекъсна го съдията.

— Изглежда — отговори Ю Кан, — че една стара слугиня на име Лиу ни е шпионирала. Навремето тя е служила в семейство Йе като дойка на Йе Тай. Веднъж двамата стояха и бърбеха в коридора пред библиотеката на Чу и тогава му е казала какво е видяла. Йе Тай чакаше господаря, за да разговарят по някаква търговска сделка. Увери ме, че старицата му е обещала да не казва на никого друго.

— А самата тя не ви ли е искала пари? — попита съдията.

— Не, господарю — отговори Ю Кан, — но аз се опитах да поговоря с нея, за да се уверя, че ще удържи обещанието си. До днес обаче не съм успял да я видя. — Като забеляза учуденото изражение на съдията, Ю Кан побърза да обясни: — Господарят ми раздели резиденцията си на осем отделни домакинства, всяко с отделна кухня и свои собствени слуги. Главната част на резиденцията се заема от самия господин Чу и Първата му жена. Работният му кабинет и моето жилище също са там. Останалите седем части са разпределени между другите жени на господаря. Тъй като слугите са много и на всички е заповядано строго да не напускат своето домакинство, за мене не е лесно да се свържа с някого за личен разговор. Тази сутрин обаче ми се случи да срещна старата Лиу на излизане от кабинета на господаря, който ме бе повикал, за да обсъдим сметките на арендаторите му. Попитах я бързо какво е казала на Йе Тай за Лиенфан и мене, но тя се направи, че не знае за какво говоря. Няма съмнение, че все още е напълно предана на Йе Тай. — След това младежът добави горчиво: — Така или иначе, вече няма значение дали тя ще запази тайната, или не!

— Има значение, Ю Кан! — бързо каза съдията. — Разполагам с доказателства, че Лиенфан не се е самоубила, а е била отвлечена!

— Кой я е отвлечъл? — извика Ю Кан. — Къде е тя?

Съдията вдигна ръка.

— Разследването още продължава — спокойно каза той. — Вие пазете тайната си, за да не се подплаши похитителят на Лиенфан. Когато Йе Тай отново дойде за пари, кажете му само да наmine пак след ден-два. Вярвам, че през това време ще намерим годеницата ви и ще задържим престъпника, който — я е отвлечъл, като си е послужил с

подла хитрост. А вие, Ю Кан, сте се държали по най-осъдителен начин. Вместо да поемете грижата за младото момиче, сте се възползвали от нейната привързаност и сте задоволили желанието си, преди да имате право на това. Гodeжът и сватбата не са лична работа, те са свещен съюз, който засяга всички членове на двете семейства — както живите, така и мъртвите. Вие сте оскърбили предците, на които е било съобщено за гodeжа пред семейния олтар, а сте унизили и бъдещата си невяста. Същевременно сте дали възможност на престъпника да я сграбчи в лапите си, защото той я е примамил, като е излъгал, че вие я чакате. Освен това неразумно сте удължили неволята, в която тя живее сега, като не сте ми докладвали незабавно истината — веднага след като сте научили за изчезването ѝ. Вие не я заслужавате, Ю Кан! Сега сте свободен, ще ви повикам отново, когато я намеря!

Младият човек поиска да каже нещо, но не успя да произнесе ни дума. Обърна — се и се повлече към вратата.

Между помощниците на съдията избухна оживен разговор, но Ди вдигна ръка и рече:

— Тези сведения изясняват случая с госпожица Ляо. Сигурно оня мошеник Йе Тай е организиран отвлечаното, защото освен старата слугиня само той е знаел тайната. А и описанието, което нямото момче направи на човека с качулката, съвпада точно. Жената, която е използвал за предаване на лъжливото съобщение; сигурно е била собственичката на къщата за тайни любовни срещи. Но тя не е завела момичето в къщата си, а в някое друго тайно убежище, където сега Йе Тай я държи скрита — или за задоволяване на собствените си страсти, или за да я продаде на други хора, които ни предстои да издирим. Той знае, че не го застрашава никаква опасност, защото нещастното момиче сега няма да посмее да иде нито при годеника, нито при родителите си. Бог знае как са я измъчвали! И като че ли това не стига, ами безсрамният мошеник има наглостта и да изнудва Ю Кан!

— Да ида ли още сега да арестувам тоя хубавец, Ваша Милост? — запита с надежда Ма Жун.

— На всяка цена! — рече съдията. — Идете в къщата на братята Йе заедно с Цяо Тай, сега те вероятно ядат вечерния си ориз. Само наблюдавайте къщата. Когато Йе Тай излезе, проследете го. Той ще ви отведе в тайното убежище. Щом влезе, арестувайте го, както и всеки друг, който ви се стори замесен в историята. Не е необходимо да

бъдете прекалено нежни с Йе Тай, само внимавайте да не го повредите до такава степен, че после да не мога да го разпитам! Желая ви успех!

ГЛАВА ДЕВЕТА

СЪДИЯТА ДИ ОТВЕЖДА У ДОМА ИЗГУБЕНО МОМИЧЕНЦЕ; СЪОБЩАВАТ МУ ЗА НОВО УБИЙСТВО

Ма Жун и Цяо Тай излязоха бързешком, а малко подир това ги последваха и Хун, и Тао Ган, които отидоха да вечерят. Съдията се зае да работи над куп служебни книжа, пристигнали от префектурата.

На вратата тихо се почука. Ди отмести книжата встрани и извика:

— Влез!

Мислеше, че е слугата, който носи подноса с вечерята му. Но като вдигна глава, видя крехката фигура на госпожа Гуо. Беше облечена в дълъг халат с качулка, изработен от сива кожа. Дрехата ѝ стоеше отлично. Когато се поклони пред писалището му, съдията долови полъха на същата приятна миризма на сладки треви, която бе усетил в аптеката.

— Седнете, госпожо Гуо! — каза той. — Тук не сте в съдебната зала.

Госпожа Гуо седна на крайчеца на една табуретка и каза:

— Дръзнах да дойда тук, Ваша Милост, за да ви докладвам за двете жени, задържани днес следобед.

— Моля, говорете! — каза съдията, като се настани назад в креслото. Той взе чашата си, но като видя, че е празна, я върна обратно. Госпожа Гуо бързо стана и я напълни от големия чайник, оставен в ъгъла на писалището. После започна:

— И двете жени са дъщери на селяни от юг. Родителите им ги продали на един сводник миналата есен, когато реколтата беше много оскъдна. Сводникът ги довел тук в Бейджоу и ги препродал в един от публичните домове на пазара. Собственикът ги настанил в онази частна къща и ги накарал няколко пъти да изиграят оня номер с изнудването, който са опитали и вчера. Не мисля, че са лоши момичета, те не харесват живота, който водят, но не могат да направят

нищо, защото продажбата им е редовна: собственикът на публичния дом има разписка, подписана и подпечатана от родителите им.

Съдията въздъхна.

— Старата история! — каза той. — Все пак, тъй като собственикът им е използвал къща без разрешително, можем да направим нещо. Как са се отнасяли с жените онези негодници?

— И тук — старата история! — отвърна госпожа Гуо с едва забележима усмивка. — Често са ги биели и са ги товарели с тежката работа по почистването на къщата и приготвянето на храната.

Тя нагласи качулката със сръчно движение на изящната си ръка. Съдията неволно си помисли, че наистина е изключително привлекателна жена.

— Обичайното наказание за отваряне на къща без разрешително — отбеляза той — е тежка глоба. Но това няма да ни свърши работа — собственикът ще плати глобата и ще си върне парите чрез момичетата! Тъй като срещу него има подадена и жалба за изнудване, ще анулираме договора за продажбата. И понеже вие твърдите, че поначало момичетата са добри, ще ги върна на родителите им.

— Проявявате голяма доброта, Ваша Милост! — каза госпожа Гуо и стана.

Докато стоеше в очакване да бъде освободена, съдията почувствува, че му се иска този разговор да продължи. Ядосан на себе си, той каза доста рязко:

— Благодаря ви за ценните сведения, госпожо Гуо! Сега можете да си вървите!

Тя се поклони и излезе.

Съдията се заразхожда из стаята с ръце на гърба. Кабинетът му се стори по-пуст и по-студен от всякога. Осъзна, че жените му вероятно вече бяха стигнали до първата станция, и се зачуди дали квартирите им там са удобни.

Слугата донесе вечерята и Ди я изяде набързо. После се надигна и изпи чая си, застанал до мангала.

Вратата се отвори и влезе Ма Жун, който изглеждаше доста оклюмал.

— След като е обядвал, Йе Тай е излязъл, Ваша Милост — каза той, — и не се е прибирал за вечеря. Един слуга ми каза, че той често

вечеря навън с други комарджии и се връща късно през нощта. Цяо Тай още стои на пост пред къщата.

— Жалко! — разочарован каза съдията. — Надявах се бързо да измъкна момичето. Е, за тази нощ няма смисъл да продължаваме наблюдението. Утре Йе Тай сигурно ще дойде на сутрешното заседание заедно с Йе Пин и тогава ще го хванем.

Щом Ма Жун си отиде, съдията седна зад писалището си. Той се зае със служебните документи и се опита да продължи с четенето им. Но не можа да съсредоточи мислите си. Беше много обезпокоен, че Йе Тай не се е прибирал. Каза си, че раздразнението му е съвсем неоснователно — защо пък мошеникът да е избрал именно тази нощ, за да посети тайното си убежище?

И все пак неприятно беше да бездействува принудително точно сега, когато се виждаше края на делото. Може би точно в този момент престъпникът крачеше натам, след като бе вечерял в някой ресторант? Черната качулка лесно би се забелязала в тълпата... Изведнъж съдията се изправи в стола си. Къде бе видял такава качулка за последен път? Не беше ли някъде из тълпата, близо до храма на бога на града?

Ди стана енергично. Отиде до големия шкаф край стената в дъното на стаята и започна да тършува из многобройните стари дрехи, оставени там. Намери един оръфан, покрит с крпки кожух, който изглеждаше все още достатъчно добър, за да му държи топло. След като го облече, съдията смени кожената си шапка с дебел шал, който омота стегнато около главата и долната половина на лицето си. После взе преносимото сандъче с лекарства, което държеше в кабинета си, и го преметна през рамо. Погледна се в огледалото и като реши, че може да мине за странстващ лечител, напусна трибунала през западната странична врата.

Навън падаха дребни снежинки. Съдията си помисли, че навярно скоро ще спре да вали. Тръгна към храма на бога на града, като се взираше в хората, минаващи забързано край него, загърнати в кожусите си. Но всички носеха калпаци и само тук-там се виждаше някой татарски тюрбан.

След като Ди поскита известно време без посока, небето се проясни. Той си даде сметка, че вероятността да срещне Йе Тай е едно на хиляда. В същото време осъзна смутено, че всъщност бе излязъл не за да срещне него... По-скоро бе търсил някаква промяна — всичко

друго бе по-добро от този негов студен, самотен кабинет... Съдията все повече се ядосваше на себе си. Той спря и се огледа. Видя, че се намира в една тясна, тъмна улица и наоколо няма никой. Тръгна бързо напред. Трябваше да се върне в кабинета си, да поработи още малко...

Изведнъж дочу някакво хленчене в мрачината вляво от себе си. Забави крачка и забеляза дребно дете, сгушено в ъгъла на един празен портал. Като се наведе, Ди видя, че това е момиченце на около пет или шест години, което седеше там и горчиво плачеше.

— Какво ти се случило, момиченце? — любезно попита съдията.

— Изгубих се и не мога да се прибера у дома! — жално изплака детето.

— Аз зная точно къде живееш и ще те заведа у вас! — успокоително рече съдията. Той остави на земята сандъчето с лекарствата, седна върху него и взе детето на ръце. Като забеляза, че дребното му телце трепери в тънко подплатената домашна рокличка, Ди разгърна кожуха и притисна момиченцето до себе си. Скоро то спря да плаче.

— Първо трябва да се стоплиш! — рече съдията.

— И после ще ме заведеш у дома! — зарадва се детето.

— Да — отговори Ди. — Та как те наричаше майка ти?

— Мейлан! — отвърна с укор момиченцето. — Нима не знаеш?

— Как да не знам? — каза съдията. — Цялото ти име е Ван Мейлан.

— Не се заяждай! — нацупи се малката. — Знаеш, че се казвам Лу Мейлан!

— О, да! — каза Ди. — Нали баща ти работи в оня магазин...

— Само се преструваш! — разочаровано рече детето. — Татко умря, а в магазина за памук работи мама. Ти май нищо не знаеш!

— Аз съм доктор, винаги съм много зает — заоправдава се съдията. — Хайде сега, кажи ми от коя страна на храма на бога на града минавате с майка ти, когато отивате на пазара.

— От оная страна, където са двата каменни лъва! — бързо отговори момиченцето. — Ти кой харесваш повече?

— Оня с топката под лапата! — каза съдията, като се надяваше, че поне този път ще улучи.

— И аз! — щастливо каза детето.

Съдията стана. Окачи с една ръка сандъчето на рамото си и като носеше детето в обятията си, се насочи към храма.

— Бих искала мама да ми покаже онова котенце! — Гласът на детето бе изпълнен с копнеж.

— Кое котенце? — разсеяно попита съдията.

— Котенцето, на което говореше онзи чичко с хубавия глас онази вечер, когато дойде да види мама — нетърпеливо каза момиченцето. — Не го ли познаваш?

— Не — рече съдията. Но за да не развали веселото настроение на детето, добави: — Кой е той?

— Не зная — отвърна малката. — Мислех, че ти знаеш. Той идва понякога късно вечерта и го чувам да говори на котенцето. Когато попитах мама, тя се разсърди и каза, че съм сънувала. Но това не е вярно!

Съдията въздъхна. Очевидно тази вдовица Лу имаше таен любовник.

Бяха стигнали пред храма. Съдията запита един търговец къде се намира магазинът за памук на госпожа Лу и човекът му даде някои напътствия. Като продължи пътя си, Ди запита детето:

— Защо си излязла от къщи толкова късно?

— Сънувах лош сън — отговори то. — Събудих се толкова уплашена! Тогава тръгнах да търся мама.

— А защо не повика слугинята? — попита съдията.

— Мама я отпрати след като татко умря — каза момичето. — Нямахме никой вкъщи.

Съдията спря пред една врата с надпис: МАГАЗИН ЗА ПАМУК НА ЛУ. Магазинът бе разположен на една средно голяма улица. Ди почука и много скоро след това вратата се отвори. Появи се една дребна, доста слаба жена. Тя вдигна фенера си, огледа съдията от главата до петите и гневно попита:

— Какво правите с дъщеря ми?

— Беше се загубила — спокойно отговори съдията. — Можеше зле да настине. Трябва да се грижите по-добре за нея.

Жената го стрелна със змийски поглед. Ди видя, че е на около тридесет години, доста хубава. Но злият блясък в очите ѝ и тънките, жестоки устни не се харесаха на съдията.

— Гледай си работата, шарлатанино! — изсърска тя. — Няма да откопчиш бакшиш от мене!

Издърпа детето вътре и тръшна вратата.

— Любезна жена, няма що! — измърмори съдията, вдигна рамене и тръгна обратно към главната улица.

Докато си проправяше с лакти път през гъмжилото от хора пред един голям магазин за юфка, Ди се сблъска с двама високи мъже, които, изглежда, много бързаха. Първият ядосано сграбчи съдията за рамото и грубо изруга. Но изведнъж дръпна ръката си и възкликна:

— Велики боже! Това е нашият съдия!

Като гледаше с усмивка измените лица на Ма Жун и Цяо Тай, съдията каза малко сконфузено:

— Бях решил да се поогледам за Йе Тай, но се наложи да отведа едно изгубено момиченце до дома му. Сега можем да опитаме всички заедно.

Напрегнатите лица на двамата му помощници не се отпуснаха. Съдията попита неспокойно:

— Какво се е случило?

— Ваша Милост — каза Ма Жун с унил глас, — тъкмо отивахме в трибунала да съобщим... Лан Таокуй е бил намерен убит в банята.

— Как е бил убит? — бързо попита съдията.

— Отровили са го, Ваша Милост — горчиво каза Цяо Тай. — Гнусно престъпление на страхливец!

— Да идем там! — кратко рече съдията.

ГЛАВА ДЕСЕТА

СЪДИЯТА РАЗСЛЕДВА ПОДЛОТО ПРЕСТЪПЛЕНИЕ; ТОЙ НАМИРА ОТРОВНО ЦВЕТЕ В ЧАЕНАТА ЧАША

На широката улица пред минералната баня се бе събрала възбудена тълпа. Пред вратата на банята беше застанал пазачът на пазара с помощниците си. Той поиска да спре съдията, но Ди нетърпеливо смъкна шала си. Пазачите го познаха и бързо се дръпнаха в страни.

В голямата приемна собственикът на банята, набит мъж с кръгло лице, излезе напред и се представи. Съдията никога не бе идвал тук, но знаеше, че горещата вода се хваща от извор и че ѝ се приписват лечебни свойства.

— Покажете ми къде се е случило всичко! — нареди Ди.

Когато собственикът ги въведе в горещото преддверие, изпълнено с пара, Ма Жун и Цяо Тай започнаха да се разсъбличат.

— Най-добре съблечете всичко освен долните си дрехи, господарю — предупреди Ма Жун. — Вътре е още по-горещо.

Докато съдията се събличаше, собственикът обясни, че като минат по коридора, от лявата страна ще видят общия басейн, а отдясно — десетте кабинни с отделни вани. Учителят Лан винаги наемал кабината в самия край на коридора, защото там било по-спокойно.

Мъжът отвори тежката дървена врата и облаци от гореща пара изригнаха насреща им. Съдията различи смътно фигурите на двама служители, облечени в черни жакети и панталони от непромокаем плат, които ги предпазваха от горещата пара.

— Тези двама служители казаха на всички къпещи се да излязат — отбеляза собственикът. — Ето кабината на учителя Лан!

Влязоха в широката кабина. Хун и Тао Ган мълчаливо направиха път на съдията. Една трета от гладкия каменен под бе заета от вдлъбнатата вана, пълна с вода, над която се вдигаше пара. Насреща имаше малка каменна маса и пейка от бамбук. Едрото тяло на Лан Таокуй, съвсем голо, лежеше сгърчено на пода между масата и

пейката. Лицето му бе разкривено и имаше странен, зеленикав оттенък. Набъбналият му език се подаваше от устата.

Съдията отвърна глава. На масата видя голям чайник и няколко картончета.

— Ето чашата му! — каза Ма Жун, като посочи към пода.

Съдията се наведе и погледна порцелановите парчета. Вдигна дъното на счупената чаша. В него все още имаше малко кафява течност. Като го постави внимателно на масата, Ди запита собственика:

— Как бе открито убийството?

— Учителят Лан — отвърна собственикът — имаше много постоянен режим, идваше тук през вечер по едно и също време. Първо се киснеше във водата около половин час, след това пиеше чай и правеше упражнения. Беше ни наредил строго да не го безпокоим. След около час сам отваряше вратата и повикваше служителя да му донесе още чай. Изпиваше няколко чаши, после се обличаше в преддверието и се прибираше вкъщи. — Мъжът преглътна и продължи: — Тъй като всички служители го обичаха, един от тях обикновено стоеше с чайник в коридора по времето, когато се очакваше учителят да отвори вратата. Но тази вечер той не я отворил. След като почакал около половин час, служителят дойде да ме повика, защото сам не посмял да обезпокои учителя Лан. Аз познавах твърдите му навици и затова се уплаших, че може да му е станало лошо. Веднага отворих вратата и видях... това!

Известно време никой не проговори. После Хун каза:

— Пазачът изпрати човек да съобщи в трибунала, но тъй като Ваша Милост беше излязъл, ние дойдохме веднага — трябваше да се погрижим нищо да не се размества. Заедно с Тао Ган разпитахме служителите, а в това време Ма Жун и Цяо Тай взеха имената на всички, които излизаха от банята. Никой не бе забелязал друг човек да влиза или излиза от кабината на учителя Лан.

— Как е била сложена отровата в чая? — попита съдията.

— Това трябва да е станало в самата кабина, Ваша Милост — отговори Хун. — Ние установихме, че на всеки посетители е бил поднасян готов чай от една голяма делва в преддверието. Ако убиецът беше изсипал отровата в делвата, щяха да умрат и всички други гости. Понеже учителят Лан никога не е заключвал вратата си, предполагаме,

че убиецът е влязъл в кабината му, сипал е отрова в чашата с чай и е излязъл.

Съдията кимна. Като посечи малкото, бяло цветче, прилепнало към една от отломките на чашата, той запита собственика:

— Тук предлагате ли жасминов чай?

Човекът категорично поклати глава и рече:

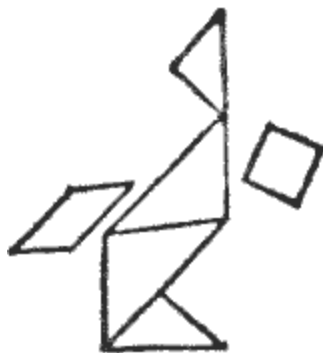
— Не, Ваша Милост. Не можем да си позволим да приготвяваме такъв скъп чай!

— Излей остатъка от чая в малка чашка — нареди съдията на Тао Ган, — после увий дъното и другите парчета от счупената чаша в пергамент. Внимавай да не повредиш този жасминов цвят! Вземи и чайника, като предварително го запечаташ. Следователят ще установи дали в него също има отрова.

Тао Ган бавно кимна. Той внимателно гледаше картонените парченца на масата. Изведнъж каза:

— Вижте, Ваша Милост, когато е влязъл убиецът, учителят Лан е подреждал седемте картончета!

Всички погледнаха картончетата. Те изглеждаха безразборно нахвърляни върху масата.

— Виждам само шест картончета — забеляза съдията. — Я потърсете седмото! Липсва вторият малък триъгълник.

Докато помощниците му претърсваха пода, съдията остана неподвижен, свел поглед към трупа. Внезапно каза:

— Дясната ръка на учителя е свита в юмрук. Вижте дали не държи нещо в нея!

Хун внимателно отвори безжизнената ръка. Към дланта ѝ бе прилепнало малко картонено триъгълниче. Хун го подаде на съдията.

— Това доказва — възкликна Ди, — че учителят Лан е подреждал някаква фигура, след като е изпил отровата! Дали не се е опитвал да ни насочи към убиеца си?

— Изглежда, е разместил парчетата с ръката си, докато се е свличал на пода! — отбеляза Тао Ган. — Както са подредени сега, те не изобразяват нищо смислено.

— Скицирай разположението на картончетата, Тао Ган! — каза съдията. — Ще го обсъдим на спокойствие. Хун, кажи на пазача да се разпорежи да отнесат тялото в трибунала. Останалите да претърсят внимателно кабината. Аз ще ида да разпитам касиера.

Ди се обърна и излезе от кабината. След като се облече в преддверието, той каза на собственика да го заведе в будката на касиера при входа на банята.

Съдията седна до малкото бюро при гишето и попита потния касиер:

— Спомняш ли си кога влезе учителят Лан? Не се плаши, човече! Тъй като си бил в тази будка през цялото време, ти си единственият тук, който не би могъл да извърши убийството! Хайде, говори!

— По... помня много добре, Ваше Превъзходителство! — запелтечи касиерът. — Учителят Лан дойде по обичайното време, плати пет медни монети и влезе.

— Сам ли беше? — запита съдията.

— Да, Ваша Милост, той винаги идва сам — отвърна човекът.

— Предполагам — продължи съдията, — че познаваш по лице повечето клиенти. Спомняш ли си кой от тях влезе след учителя Лан?

Касиерът сбърчи чело.

— Мисля, че да, Ваша Милост — каза той, — защото идването на учителя Лан, нашия прославен майстор на бойните изкуства, винаги е било за мене нещо като събитие, разделящо вечерта на две части, така да се каже... Пръв след него дойде месарят Лиу... две медни монети за общия басейн. После — майстор Ляо, пет монети за отделна вана. След него — четирима младежи, нехранимайковци от пазара. После...

— Онези четиримата познаваше ли ги? — прекъсна го съдията.

— Да, Ваша Милост — отговори касиерът. После, като се почеса по главата, добави: — Всъщност познавам трима от тях. Четвъртият

идваше за първи път. Беше млад човек, облечен в черни дрехи — жакет и панталони, — каквито носят татарите.

— За какво плати той? — попита съдията.

— Всички платиха по две медни монети за басейна и аз им раздадох черните номерца.

Съдията вдигна вежди. Собственикът бързо свали от една полица на стената две дъсчици от черно дърво, окачени на връв.

— Ето какви номера използваме, Ваша Милост — обясни той. — Черните са за басейна, а червените — за отделните вани. Всеки гост дава едната дъсчица на служителя в преддверието, който пази дрехите, а другата — със същия номер — задържа у себе си. Когато излизат от банята, гостите дават на служителя втората дъсчица, а той им връща дрехите.

— И това ли е целият надзор, който упражнявате? — навъсено запита съдията.

— Ами, Ваша Милост — извинително отговори собственикът, — ние само внимаваме някой да не се промъкне в банята, без да си плати, или пък да излезе с чужди дрехи.

Съдията реши, че повече не би могло и да се очаква. Той попита касиера:

— Видя ли всичките четирима да излизат от банята?

— Наистина не бих могъл да кажа, Ваша Милост... — отговори касиерът. — След откриването на убийството се насъбра толкова народ, че аз...

Влязоха Хун и Ма Жун. Те докладваха, че в кабината не са намерени други улики. Съдията попита Ма Жун:

— Когато с Цяо Тай проверявахте излизащите от банята, видяхте ли между тях младеж, облечен като татарин?

— Не, Ваша Милост — отвърна Ма Жун. — Взехме имената и адресите на всички. Не бих пропуснал да забележа човек в татарски дрехи, защото тук рядко се срещат такива.

Съдията се обърна към касиера и каза:

— Излез навън и се опитай да намериш из тълпата на улицата кой да е от ония четирима младежи!

Човекът излезе, а съдията остана да седи край масата, като мълчаливо почукваше по нея с дървеното номерче.

Касиерът се върна с един младеж, който застана сковано пред съдията.

— Кой е оня твой приятел, татаринът? — попита съдията.

Младежът го погледна уплашено.

— Аз... аз наистина не го познавам, господарю! — заекна той. — Видях го оня ден — навърташе се край банята, но не влезе. И тази вечер беше тук. Когато влязохме, той ни последва.

— Опиши го! — нареди съдията.

Младежът се притесни още повече. След известно колебание проговори:

— Беше доста нисък и слаб, струва ми се. Носеше черен татарски шал, увит около главата. Шалът покриваше устата му, затова не можах да видя дали има мустаци, но забелязах да се подава кичур от дългите му коси. Приятелите ми поискаха да го заговорят, но той ни изглежда така, че те се отказаха. Тези татари винаги носят дълги ножове и...

— Не го ли разгледа по-добре, докато бяхте в банята? — запита съдията.

— Изглежда, че си е взел отделна вана — каза младежът. — Не го видяхме в басейна.

Съдията го стрелна с поглед.

— Това е всичко! — кратко каза той, а когато младежът се втурна навън, заповяда на касиера: — Преброй си номерцата!

Касиерът веднага се зае да разпределя номерата, а Ди го наблюдаваше, като поглаждаше бавно брадата си. Най-сетне касиерът каза:

— Странно, Ваша Милост! Липсва черната дъсчица с номер тридесет и шест!

Съдията стана, обърна се към Хун и Ма Жун и каза:

— Сега можем да се връщаме в трибунала, тук няма повече какво да правим. Поне научихме как убиецът е влязъл в банята и как е излязъл, без да го забележат. Имаме и обща представа как изглежда. Хайде да си вървим!

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ЖЕСТОКОТО УБИЙСТВО СЕ ОБСЪЖДА В ТРИБУНАЛА; СЛЕДОВАТЕЛЯТ РАЗКАЗВА ЗА ЕДИН ПОДОЗРИТЕЛЕН СТАР СЛУЧАЙ

На следващия ден, по време на сутрешното заседание, Гуо направи аутопсия на трупа на майстора на бойните изкуства. Присъствуваха всички първенци на Бейджоу и всички граждани, които бяха успели да си намерят място в съдебната зала.

След като завърши аутопсията, Гуо докладва:

— Смъртта е причинена от силна отрова: стрит корен от змийско дърво, което расте на юг. Проби от чая, останал в чайника и в счупената чаша, бяха дадени на болно куче. Първата проба се оказа безвредна, но скоро след като близна малко от втората, кучето умря.

Съдията попита:

— Как е била сипана отровата в чаената чаша?

— Предполагам — отвърна Гуо, — че изсушеният жасминов цвят предварително е бил поръсен с отровата и след това — тайно поставен в чашата.

— На какво се основава това предположение? — запита съдията.

— Отровният прах — продължи следователят — има слаба, но много характерна миризма, която би се доловила още по-ясно при смесването с горещия чай. Но ако отровата се постави в жасминов цвят, ароматът на последния успешно ще прикрие миризмата ѝ. Когато подгрях остатъка от чая без жасмина, миризмата му стана съвсем характерна и така определих вида на отровата.

Съдията кимна и нареди на гърбавия да постави отпечатъка от палеца си под протокола. После удари с чукчето си по масата и каза:

— Покойният учител Лан Таокуй е бил отровен от все още неизвестна нам личност. Той беше изтъкнат боен майстор, няколко пъти поред шампион на северните провинции. Освен това се отличаваше с благородния си характер. Цялата империя и особено околията Бейджоу, която се гордееше с него, скърбят дълбоко за загубата на този забележителен човек. Трибуналят ще положи всички

усилия за залавянето и наказването на престъпника, за да може душата на учителя Лан да почива в мир!

Като удари отново с чукчето си по масата, съдията продължи:

— Сега преминавам към делото „Йе срещу Пан“. Той направи знак на началника на стражниците да доведе Пан Фън пред съдийската маса, после каза:

— Писарят ще прочете два записа на показания, отнасящи се до действията на Пан Фън.

Старши писарят стана и прочете първо показанията на двамата войници, после доклада на стражниците, изпратени да извършат разследване в Селото на петте овена.

Съдията обяви:

— Тези показания потвърждават, че Пан Фън е казал истината за действията си на петнадесети и шестнадесети. Освен това съдът е на мнение, че ако той действително беше убил жена си, положително не би заминал за два дни от града, без да укрие поне временно мъртвото тяло. Поради всичко това съдът не намира достатъчно основания да продължи делото, заведено срещу Пан Фън. Нека обвинителят каже дали е в състояние да приведе нови доказателства срещу обвиняемия, или желае да оттегли жалбата си!

— Покорният ви слуга — бързо каза Йе Пин — желае да оттегли обвинението си. Той смирено се извинява за прибързаната си постъпка, причина за която бе само ужасната смърт на сестра му. В случая той говори и от името на брат си Йе Тай.

— Това ще бъде записано — рече съдията. Като се наведе напред и огледа хората пред съдийската маса, той попита: — А защо днес Йе Тай го няма в съда?

— Ваша Милост — каза Йе Пин, — не мога да разбера какво се е случило с брат ми! Излезе вчера, след като обядвахме, и оттогава не се е прибирал!

— Често ли се случва брат ви да не се прибере цяла нощ? — запита съдията.

— Никога, Ваша Милост! — отвърна Йе Пин, явно обезпокоен. — Често се връща късно, но винаги спи у дома!

Съдията каза намръщено:

— Когато се върне, кажете му незабавно да се яви в трибунала! Той трябва лично да потвърди, че оттегля обвинението си срещу Пан

Фън!

Ди удари с чукчето си и обяви:

— Пан Фън е свободен. Трибуналът ще продължи издирването на убиеца на жена му.

Пан Фън удари няколко пъти чело о пода, за да изрази благодарността си. Когато стана, Йе Пин бързо се приближи до него и започна да му се извинява.

Съдията заповяда на началника на стражниците да доведе собственика на бордея, двамата сводници и двете проститутки. Той връчи на жените анулираните разписки и им каза, че са свободни. После осъди собственика на бордея и двамата сводници да лежат три месеца в затвора и да бъдат освободени след бой с пръчки. Тримата мъже започнаха шумно да протестират. Най-много викаше собственикът на бордея, който разбираше, че нараненият му гръб ще зарасне, но ще му бъде трудно да спечели отново парите, похарчени за купуването на двете снажни девойки. Докато стражниците го влачеха към затвора, съдията каза на двете проститутки, че могат да работят в кухнята на трибунала до заминаването на военния конвой, който щеше да ги отведе обратно в родното им място.

Двете жени се простряха пред съдийската маса и изразиха благодарността си с просълзени очи.

Съдията закри заседанието и нареди на Хун да повика Чу Даюан в личния му кабинет.

Седнал зад писалището си, Ди направи знак с ръка на Чу да се настани в едно от креслата. Четиримата му помощници заеха обичайните си места на табуретките отсреща. Известно време всички мълчаха опечалено. Един слуга поднесе чай. После съдията заговори:

— Снощи умишлено не продължих разискванията около убийството на учителя Лан, защото исках първо да узная резултата от аутопсията и да се посъветвам с тук присъстващия господин Чу, който познава учителя от много дълго време.

— Ще направя всичко, което е по силите ми, за да изправа пред правосъдието злодея, убил Лан Таокуй! — избухна Чу Даюан. — Той беше най-добрият атлет, когото някога съм познавал! Ваша Милост има ли някаква представа кой може да е извършил това гнусно дело?

— Убиецът — каза съдията — е бил млад татарин или поне човек, преоблечен в татарски дрехи.

Хун хвърли бърз поглед към Тао Ган, после рече:

— Премисляхме, Ваша Милост, защо пък точно този младеж трябва да е убил учителя Лан. В края на краищата в списъка на Ма Жун и Цяо Тай са записани повече от шестдесет души, излезли от банята!

— Но никой от тях — каза съдията — не би могъл да влезе и излезе от кабината на учителя Лан незабелязан. Убиецът обаче е знаел, че служителите в банята носят черни дрехи от непромокаем плат, които приличат на татарските. Той е влязъл в банята заедно с трима младежи. В преддверието не е предал дървеното си номерче, а е продължил по коридора, придавайки си вид на служител. Спомнете си — парата там е толкова гъста, че не дава възможност да се разгледат добре стоящите наоколо. Той се е вмъкнал в кабината на Лан, поставил е цвета с отровата в чаената чаша и отново е излязъл. Напуснал е банята вероятно през служебния изход.

— Хитрият злодей! — възкликна Тао Ган. — Помислил е за всичко!

— И все пак, останали са някои следи — отбеляза съдията. — Татарското облекло и номерчето той несъмнено е унищожил. Но, изглежда, е излязъл, без да забележи, че в предсмъртната си агония учителят Лан се е помъчил да подреди със седемте картончета някаква фигура, която да ни насочи към престъпника. Освен това убиецът е бил добре познат на учителя Лан. Имаме и общото му описание, направено от оня младеж. Може би господин Чу ще ни каже дали измежду учениците на учителя Лан е имало някой слаб и доста нисък младеж с дълги коси?

— Нямаше! — бързо отговори Чу Даюан. — Познавам ги всичките — те са здравеняци, а пък и учителят настояваше да бръснат косите си. Какъв срам! Този чудесен боец — убит с отрова, подлото оръжие на страхливците!

Всички мълчаха. Изведнъж Тао Ган, който бавно усукваше трите косъма, увиснали от лявата му буза, каза:

— На страхливците или на жените!

— Лан не се занимаваше с жени! — презрително каза Чу Даюан.

Но Тао Ган поклати глава и рече:

— Може би точно това е причината някоя от тях да го е убила. Възможно е Лан да е пренебрегнал някоя жена, а това често поражда

свирепа омраза!

— Аз съм чувал много танцувачки да се оплакват, че учителят Лан не ги забелязва — сами са ми го казвали! — добави Ма Жун. — Като че ли самата му сдържаност привличаше жените, макар че един бог знае защо!

— Ами, глупости! — ядосано възкликна Чу. Съдията, който до този момент бе слушал мълчаливо, сега рече:

— Трябва да кажа, че тази мисъл ми се струва уместна. За жена с дребно телосложение няма да е трудно да се преоблече като млад татарин. Но в такъв случай тя трябва да е била любовница на учителя Лан! Защото, когато е влязла в кабината на банята, той дори не се е опитал да се покрие. Хавлиите бяха метнати на поставката.

— Невъзможно! — извика Чу. — Учителят Лан и любовница! За това не може да става и дума!

— Сега си спомням — бавно каза Цяо Тай, — че когато го посетихме вчера, той съвсем неочаквано направи една твърде остра забележка по отношение на жените: че те изсмуквали силата на мъжете или нещо такова. А той по правило винаги говореше много сдържано.

Ядосан, Чу измърмори нещо, а съдията извади от чекмеджето си седемте картончета, които му бе направил Тао Ган, и ги подреди така, както бяха намерени на масата в банята. Опита се да изобрази някаква фигура, като прибави и триъгълника. След известно време рече:

— Ако Лан е бил убит от жена, в тази фигура може би се съдържа улика, която да ни насочи към нея. Но докато е паднал, той е разместил парчетата и е умрял, преди да успее да добави последния триъгълник. Трудна задача! — Ди отмести картончетата встрани и добави: — Както и да е, първата ни работа е да проучим всички, с които е бил свързан учителят Лан. Господин Чу, предлагам да се споразумеете с Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган как да разпределите помежду си тази работа така, че всеки от вас незабавно да започне изпълнението на своите задачи. Инспекторе, ти ще отидеш на пазара и ще разпиташ другите двама младежи за външността на татарина. Ако ги предразположиш, като ги поканиш на чаша вино например, може би ще измъкнеш повече сведения. Ма Жун е записал имената и адресите им. А по пътя, инспекторе, кажи на Гуо да дойде тук, искам да узная повече подробности за тази отрова!

След като четиримата помощници на съдията и Чу Даюан излязоха, Ди изпи чаша чай, потънал в дълбок размисъл. Изчезването на Йе Тай го безпокоеше. Дали мошеникът не бе усетил, че искат да го арестуват? Съдията стана и се заразхожда из кабинета. Убийството на госпожа Пан все още не беше разнищено, нито пък отравянето на Лан. Да можеше поне да приключи случая с госпожица Ляо!

Когато влезе Гуо, съдията го посрещна с няколко любезни думи. Седна зад писалището си и направи знак на гърбавия човек да се настани на табуретка. После каза:

— Като аптекар, без съмнение можете да ми кажете по какъв начин убиецът е могъл да се сдобие с тази отрова. Тя сигурно се среща много рядко!

Гуо отмести кичура коса от челото си. Постави големите си ръце на коленете и каза:

— За беда човек лесно може да се снабди с тази отрова, Ваша Милост! В малки количества тя е добро лекарство за подсилване на сърцето и затова повечето аптекари се запасяват с нея.

Съдията въздъхна.

— Значи, не можем да се надяваме да стигнем до убиеца по този път! — каза той. Постави седемте картончета пред себе си, подреди ги наслук и продължи: — Но, разбира се, загадъчната фигура би могла да ни наведе на някаква диря!

Гърбавият поклати глава и каза тъжно:

— Не вярвам, Ваша Милост! Тази отрова причинява непоносими болки и смъртта настъпва почти мигновено.

— Но учителят Лан беше човек с необикновено силна воля — забеляза съдията — и много умело си служеше със седемте картончета! Той е разбрал, че няма да успее да стигне до вратата, за да повика служителя и затова мисля, че се е опитал да ни насочи към убиеца си по този начин.

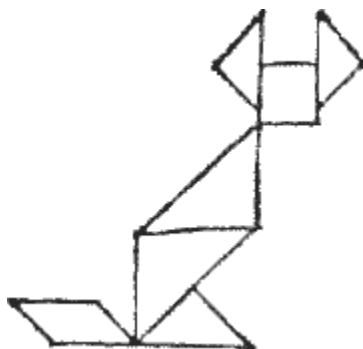
— Вярно е — каза Гуо, — че той много майсторски подреждаше седемте картончета. Когато идваше у дома, често забавляваше жена ми и мене, като изобразяваше какви ли не фигури с невероятна бързина.

— Не мога да разбера — каза съдията — каква фигура е искал да подреди в дадения случай!

— Учителят Лан беше изключително добър човек, Ваша Милост — замислено продължи гърбавият Гуо. — Той знаеше, че

нехранимайковците на пазара често ме закачат и оскърбяват. Затова си направи труда да състави нова система за самоотбрана — специално за мене, — съобразена с факта, че имам слаби крака, но доста силни ръце. После търпеливо ме обучи да си служа с тази система и оттогава никой не се е осмелил да ме закача.

Съдията не чу последните думи на Гуо. Той изведнъж забеляза, че както си играеше със седемте картончета, ги бе подредил във форма на котка.

Ди бързо размести картончетата. Отрова... жасминов цвят... котка... Имаше ли логическа връзка между тях? Той забеляза въпросителния поглед на Гуо и прикри вълнението си, като каза бързо:

— Знаете ли, изведнъж се сетих за странната среща, която имах снощи. Отведох у дома му едно малко момиченце, което се беше изгубило, а майката ме наруга. Тя е вдовица, много неприятна личност. От наивните приказки на детето заключих, че вероятно има таен любовник.

— Как се казва жената? — полюбопитствува Гуо.

— Някоя си госпожа Лу, държи магазин за памук.

Гуо поизправи гърбавото си тяло и възкликна:

— Тя е ужасна жена, Ваша Милост! Имах си някои разправии с нея преди пет месеца, когато умря мъжът ѝ. Загадъчен случай...

Съдията бе още объркан от котешката фигура, която бе подредил. Мислеше и за това, че учителят Лан често е посещавал аптеката. Попита разсеяно:

— Какво загадъчно е имало около смъртта на оня търговец на памук?

След известно колебание Гуо отговори:

— Предшественикът на Ваша Милост наистина погледна малко повърхностно на този случай. Но точно по това време татарските орди бяха нападнали Северната армия, в града се изсипаха тълпи от бежанци. Съдията бе претрупан с грижи и аз добре разбирам защо не отдели повече време за търговеца на памук, който умря от сърдечен пристъп.

— И защо е трябвало да го стори? — попита съдията, благодарен, че темата на разговора бе сменена. — Ако е имало нещо подозрително, аутопсията е щяла да го изясни.

Гърбавият мъж каза печално:

— Работата е там, господарю, че аутопсия не беше извършена!

Сега вече съдията наостри слух. Облегна се в стола си и каза отсечено:

— Разкажете ми фактите!

— Един късен следобед — започна Гуо — госпожа Лу се яви в трибунала заедно с доктор Гуан, един от известните лекари в града. Той заяви, че по време на обяда Лу Мин се оплакал от главоболие и си легнал. Наскоро след това жена му го чула да стене. Когато влязла в спалнята, съпругът ѝ бил вече мъртъв. Тя повикала доктор Гуан, който огледал трупа. Казала му, че съпругът ѝ често се оплаквал от слабото си сърце. Докторът попитал какво е ял починалият на обяд и тя обяснила, че мъжът ѝ едва се докоснал до храната, но изпил две кани вино, за да се отърве от главоболието. И тогава докторът подписал смъртния акт, според който Лу Мин е починал от сърдечен удар, причинен от поглъщане на голямо количество алкохол. Предшественикът на Ваша Милост прие тази причина за смъртта и я записа в регистъра.

Съдията не каза нищо и гърбавият мъж продължи:

— Аз познавам брата на Лу Мин и той ми разказа как, когато помагал да облекат тялото, забелязал, че лицето на мъртвия не било потъмняло, но очите му били силно изпъкнали. Тъй като тези признаци са характерни за смърт, причинена от удар в тила, отидох при госпожа Лу да я питам за повече подробности. Но тя се разkreся, наруга ме и каза, че си пъхам носа там, където не трябва. Тогава се осмелих да говоря за това със съдията, но той ми каза, че е удовлетворен от заключението на доктор Гуан и не намира причини за извършване на аутопсия. С това случаят приключи.

— Не говорихте ли с доктор Гуан? — запита съдията.

— Опитал се няколко пъти, но той ме избягваше — говори Гуо. — После се чува слухове, че доктор Гуан се занимава с черна магия. Напусна града с потока бежанци, отпавили се на юг, и оттогава никой не е чувал нищо за него.

Съдията бавно гладеше брадата си.

— Наистина тази история е интересна! — каза най-сетне той. — Все още ли има хора, които се занимават с магьосничество? Вие знаете, че според закона това е углавно престъпление!

Гуо вдигна рамене.

— Много семейства тук в Бейджоу — каза той — имат примес от татарска кръв и си въобразяват, че са наследили тайнствените способности на татарските магьосници. Някои твърдят, че такива хора могат да убиват други само като произнасят заклинания или пък като изгарят или отрязват главите на нарисуваните им образи. За други се говори, че знаят тайните обреди на даоистите и могат да продължат живота си чрез любов с вещици и таласъми. Според мене това са само варварски суеверия, но учителят Лан беше направил подробни проучвания и ми каза, че в тези твърдения има нещо вярно.

— Нашият учител Конфуций — припряно каза съдията — изрично ни е предупредил да не се забъркваме в тъмни мистерии. Никога не съм допускал, че разумен мъж като Лан Таокуй е губел време за такива занимания.

— Той беше човек с широки интереси, Ваша Милост — смутено каза гърбавият.

— Е — продължи съдията, — доволен съм, че ми разказахте онази история за госпожа Лу. Мисля да я повикам и да я разпитам за подробностите около смъртта на съпруга ѝ.

Съдията взе някакъв документ, а Гуо бързо се поклони и излезе.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

СЪДИЯТА СЕ ИЗКАЧВА НА ХЪЛМА НА ЛЕКАРСТВАТА; ЕДНА ЖЕНА ОТКАЗВА ДА СЕ ПОДЧИНИ НА
СЛУЖИТЕЛ НА ТРИБУНАЛА

Веднага щом вратата се затвори зад следователя, съдията хвърли документа обратно на писалището. Скръстил ръце, той остана да седи така, опитвайки се безуспешно да подреди обърканите мисли, които се блъскаха в главата му. Най-сетне стана и облече ловните си дрехи. Може би малко езда на открито щеше да му помогне да ободри ума си. Каза на коняря да доведе любимия му кон и напусна трибунала.

Първо обиколи в галоп няколко пъти стария учебен полигон. После тръгна по главната улица и излезе от града през северната порта. Подкара коня с бавна стъпка надолу по покрития със сняг склон до мястото, където пътят излизаше на широката бяла равнина. Забеляза, че небето има оловен цвят — изглежда, пак щеше да вали.

Два големи камъка отдясно показваха началото на тясната пътека, която водеше нагоре към хребета, известен като хълма на лекарствата. Съдията реши да се изкачи догоре и след това упражнение да се прибере. Язди по пътеката до мястото, където тя ставаше много стръмна, после слезе от коня, потупа го по шията и привърза юздите към един дънер.

Тъкмо се канеше да започне да се катери, когато внезапно застина на мястото си. По снега личаха пресни отпечатьци от малки обувки. Подвоуми се дали да продължи. После вдигна рамене и тръгна нагоре.

Билото на хребета беше голо, на него имаше само едно дърво — зимна слива. Черните клони бяха покрити с малки червени пъпки. На другия край, близо до дървените перила, една жена в сив кожух дълбаеше снега с малка лопатка. Като чу скриптенето на снега под тежките ботуши на съдията, тя се изправи. Остави бързо лопатката в кошничката пред краката си и направи дълбок поклон.

— Виждам — каза съдията, — че събирате лунна билка.

Госпожа Гуо кимна. Кожената качулка великолепно подчертаваше красотата на нежното ѝ лице.

— Не ми провървя много, Ваша Милост, събрах само толкова! — усмихнато каза тя и посочи към снопчето в кошницата.

— Качих се дотук, за да се поразтъпча малко — обясни съдията.
— Искях да освежа мисълта си, защото убийството на учителя Лан тегне на душата ми.

Лицето на госпожа Гуо изведнъж помръкна. Като се загърна поплътено с шала си, тя прошепна:

— Просто не мога да повярвам! Той беше толкова силен и здрав!

— И най-силният мъж е беззащитен срещу отровата! — сухо отбеляза съдията. — Имам сигурна улика срещу човека, извършил това злодеяние.

Очите на госпожа Гуо се разшириха.

— Кой е този мъж, Ваша Милост? — едва чуто запита тя.

— Не съм казал, че е мъж! — бързо отвърна съдията.

Тя поклати бавно малката си глава и каза твърдо:

— Трябва да е бил мъж! Виждах учителя често, защото той беше приятел на съпруга ми. Винаги се държеше много любезно и мило, включително и към мене, но се чувствуваше, че отношението му към жените е... по-различно.

— Какво искате да кажете? — попита съдията.

— Ами — бавно отговори госпожа Гуо, — той като че ли... не усещаше присъствието им. — Бузите ѝ пламнаха и тя сведе глава.

Съдията се почувствува неловко. Той отиде до перилата и погледна надолу. Неволно отстъпи назад — пред очите му се откри отвесен скат, който пропадеше на повече от петдесет стъпки, а в подножието на хребета изпод снега стърчаха остри канари.

Загледан в ширналата се долу равнина, Ди не знаеше какво да каже. „Да усещаш присъствието на някого...“ Този израз го смути по особен начин. Той се обърна и попита:

— Онези котки, които видях у вас оня ден... вашият съпруг ли се грижи за тях или вие?

— И двамата, Ваша Милост — спокойно отговори госпожа Гуо.
— Мъжът ми не може да гледа с безразличие страдащи животни. Често носи у дома болни или бездомни котки. После аз поемам грижата за тях. Имаме вече седем — големи и малки!

Съдията кимна разсеяно. Погледът му падна върху сливовото дръвче и той подхвърли:

— Това дърво сигурно ще бъде много красиво, когато разцъфне!

— Да — живо каза тя, — това ще стане в един от близките дни! Как беше казал поетът?... Нещо за това, как се чува падането на цветовете върху снега...

Съдията знаеше старинното стихотворение, но каза:

— Спомням си няколко подобни стиха... — После добави делово: — Е, госпожо Гуо, вече трябва да се връщам в трибунала.

Тя се поклони дълбоко и съдията пое надолу по стръмнината.

По време на своя скромен обяд Ди премисли разговора си със следователя. Когато влезе слугата, за да донесе чай, той му заповяда да повика началника на стражниците, който веднага се яви.

— Иди в магазина за памук на госпожа Лу, близо до храма на бога на града — нареди му съдията, — и я доведи тук. Искам да и задам няколко въпроса.

След като началникът на стражниците излезе, съдията дълго седя пред чая си, без да посегне към него. Помисли си унило, че може би ще бъде твърде глупаво да се връща към старата история със смъртта на Лу Мин сега, когато трибуналят трябваше да разглежда делата по две други убийства. Но онова, което разказа следователят, беше интересно. И отвличаше мисълта му от подозрението, което го гнетеше така дълбоко...

Ди полегна на кушетката, за да дремне. Но сънят не идваше. Като се въртеше на всички страни, той се опитваше да си припомни пълния текст на стихотворението за падащите цветове. Най-сетне успя. Стиховете бяха написани от един поет, живял преди около две столетия, носеха заглавието „Зимна вечер в женските покои“ и гласяха:

*В мразовитите простори птиците самотно
грачат...*

По-самотно е сърцето, неспособно да заплаче.

Непрестанно я терзаят мрачни спомени далечни...

Радостта е мимолетна, угризенията — вечни.

*О, да може с нова обич стара скръб да се прогони.
Зима е, а цвят е грейнал по премръзналите клони.
Тя поглежда към дръвчето и се вслушва замечтана
как се ронят цветовете върху снежната премяна.*

Стихотворението не беше много известно — тя вероятно бе видяла само последните два стиха, цитирани някъде. Или пък знаеше цялото произведение и нарочно го бе споменала? Ядосан и намръщен, Ди скочи от кушетката. Винаги го бе интересувала само поучителната поезия, писането и четенето на любовни стихове считаше за губене на време. И все пак сега, точно в това стихотворение, забеляза особена дълбочина на чувствата.

Разгневен на себе си, съдията отиде при мангала и обърса лицето си с гореща влажна кърпа. После седна зад писалището и се зае да чете служебните писма, донесени от старши писаря. Когато пристигна началникът на стражниците, го завари погълнат от това занимание.

Като забеляза покрусения вид на служителя си, съдията запита:

— Какво се е случило, началник? Мъжът нервно заопипва мустачките си.

— Да ви кажа истината, Ваша Милост — отвърна той, — госпожа Лу отказа да дойде с мене!

— Как така?! — учудено попита съдията. — За каква се смята тя?

— Каза — унило продължи началникът на стражниците, — че отказва да дойде, защото нямам писмена заповед да я доведа. — Като видя, че съдията се кани да му се скара, той побърза да добави: — Наруга ме и вдигна такава врява, че около нас се събра цяла тълпа. Крещеше, че в империята все още има закони и трибуналет няма право да призовава една порядъчна жена без основателни причини. Опитвах се да я довлека насила, но тя започна да се дърпа и тълпата застана на нейна страна. При това положение реших, че ще е по-добре да се върна и да питам Ваша Милост какво да правя.

— Щом иска писмено разпореждане, ще го има! — ядосано каза съдията. Той грабна четката и бързо попълни един формуляр. После го подаде с думите: — Иди на мястото с четирима стражници и доведи тук тази жена!

Началникът на стражниците тръгна незабавно.

Съдията се заразхожда из кабинета. Каква вещица беше тази госпожа Лу! Помисли си, че той наистина бе случил е жените си. Първата му жена, най-голямата дъщеря на най-добрия приятел на баща му, беше много културна. Дълбокото разбирателство с нея винаги му бе давало упование в трудни моменти, а двамата им синове бяха несекващ извор на радости. Втората му жена не беше толкова високо образована, но беше красива, притежаваше здрав разум и много успешно ръководеше голямото му домакинство. Дъщерята, която му бе родила, имаше същия уравновесен характер. Своята Трета жена бе взел, когато служеше на първото си местоназначение, в Пънлай. След някои ужасни преживелици семейството ѝ я бе изоставило. Съдията я прибра в своя дом като камериерка на Първата си жена, която силно се привърза към нея и скоро настоя Ди да я вземе за съпруга. В началото съдията отказа, защото считаше, че по този начин би злоупотребил с благодарността на девойката. Но когато тя му призна, че наистина го обича, той отстъпи и никога не бе съжалявал за това. Тя беше хубава, жизнерадостна девойка и беше чудесно, че с нея ставаха четирима, тъй като винаги можеха да играят на домино, любимата му игра.

Изведнъж съдията си помисли, че животът в Бейджоу сигурно е доста скучен за жените му. Реши да се постарее да им подбере хубави подаръци за Нова година, която тъкмо наближаваше.

Ди отиде до вратата и повика слугата.

— Още ли не се е върнал никой от помощниците ми? — попита той.

— Не, Ваша Милост — отговори слугата. — Първо имаха продължително съвещание в канцеларията с почитаемия Чу Даюан, после излязоха всички заедно.

— Кажи на коняря да доведе коня ми! — заповяда съдията. Той реши, че докато помощниците му събират сведения във връзка с убийството на Лан, би могъл да посети Пан Фън. По пътя щеше да мине край магазина за хартия и да попита Йе Пин дали брат му Йе Тай все още не се е появил. Не можеше да се освободи от лошото предчувствие, че продължителното отсъствие на Йе Тай предвещава нови неприятности.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

СЪДИЯТА РАЗГОВАРЯ С ТЪРГОВЕЦА НА АНТИЧНИ ВЕЩИ; ПАН ФЪН ОБЯСНЯВА КАКВИ СА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ СЪПРИКОСНОВЕНИЕТО С ПРЕСЕН ЛАК

Съдията спря коня си пред магазина за хартия и извика на слугата, застанал край вратата, че иска да види Йе Пин. Старият търговец побърза да излезе и почтително покани госта да изпие чаша чан. Но съдията не слезе от коня. Каза, че е дошъл само да попита дали не се е върнал Йе Тай.

— Не е, Ваша Милост — разтревожено каза Йе Пин, — още не се е появил. Пратих слугата си да обиколи ресторантите и игралните домове, които посещава брат ми, но там никой не го е виждал. Наистина започвам да се страхувам, че му се е случило нещо!

— Ако не се върне и тази вечер — каза съдията, — ще накарам да разлепят обяви с описанието му и ще предупредя военната полиция. Впрочем на ваше място не бих се безпокоил. Брат ви не ми прилича на човек, който лесно би станал плячка на разбойниците и мошениците. Уведомете ме след вечеря дали се е върнал!

Ди пришпори коня си и препусна към улицата, на която живееше Пан Фън. Отново му направи поразяващо впечатление пустотата на тази част на града. Дори сега, когато наближаваше часът за вечерната трапеза, улицата беше съвсем безлюдна.

Съдията слезе от коня пред къщата на Пан и привърза юздите към една желязна халка в стената. Трябваше дълго да чука по вратата с дръжката на бича си, преди Пан да отвори. Като видя съдията, той много се изненада. Докато го въвеждаше в преддверието смутено се заизвинява, че там няма огън.

— Ей сега ще донеса мангала от работилницата си! — каза той.

— Не си правете труда! — рече съдията. — Можем да поговорим и там. Винаги с удоволствие съм разглеждал помещенията, в които хората работят.

— Но там всичко е в ужасен безпорядък! — завайка се Пан. — Тъкмо бях започнал да подреждам нещата си!

— Не се тревожете! — кратко каза съдията. — Заведете ме там!

Когато влезе, Ди видя, че малката работилница наистина бе заприличала на склад. Многобройни големи и малки порцеланови вази бяха оставени на пода заедно с два сандъка за стоки, а върху масата бяха разхвърляни книги, кутии и пакети. Но в мангала блещукаха въглени и малкото помещение бе добре затоплено.

Пан помогна на съдията да съблече тежкия си кожух и го настани на табуретката до мангала. После забърза към кухнята да приготви чай, а Ди се загледа с любопитство в тежкия сатър, оставен на масата върху мазен парцал. Явно беше, че Пан го е почиствал, докато съдията чукаше на вратата.

Погледът на Ди падна върху някакъв по-голям квадратен предмет, оставен край масата и покрит с влажна кърпа. Тъкмо се канеше, от чисто любопитство, да повдигне кърпата, когато Пан влезе.

— Не пипайте! — извика той.

Съдията го погледна озадачено и Пан побърза да обясни:

— Това е масичка, прясно намазана с лак, Ваша Милост. Подновявам я. Влажният лак не бива да се докосва с голи ръце, защото причинява тежко възпаление на кожата!

Съдията смътно си спомни, че е чувал да се говори за болезненото възпаление, предизвикано от съприкосновението с пресен лак. Докато Пан му наливаше чай, той каза:

— Този сатър тук изглежда много красиво изработен!

Пан вдигна огромното острие и внимателно прекара палец по ръба му.

— Да — каза той, — направен е преди повече от петстотин години. Използували са го за убиване на жертвените животни в храма. Но острието все още е отлично!

Съдията отпи от чая си. Забеляза, че в къщата е съвсем тихо — не се долавяше никакъв шум.

— Съжалявам — ненадейно каза той, — но ще трябва да ви задам един малко деликатен въпрос... Човекът, който е убил жена ви, е знаел предварително, че се каните да напуснете града. Сигурно тя му е казала. Имате ли някакви основания да смятате, че е поддържала връзки с друг мъж?

Пан Фън пребледня. Той смутено погледна към съдията и каза с горчив глас:

— Трябва да си призная, че от няколко седмици бях забелязал известна промяна в отношението ѝ към мене. Тези неща трудно се изразяват с думи, но... — Той се поколеба, ала след като съдията не каза нищо, продължи: — Не бих желал да отправям необмислени обвинения, но все ми се струва, че Йе Тай имаше нещо общо с тази работа. Той често идваше при жена ми, когато аз не бях у дома. Тя не беше лишена от привлекателност, Ваша Милост. Понякога подозирах, че Йе Тай се опитва да я придума да ме остави, за да може да я продаде на някой заможен мъж като наложница. Тя обичаше разкоша, а пък аз, разбира се, никога не съм могъл да ѝ купувам скъпи подаръци и...

— Ако не се смятат златните гривни, обсипани с рубини! — сухо вметна съдията.

— Златни гривни ли? — възкликна поразен Пан Фън. — Ваша Милост сигурно греши, тя имаше само един сребърен пръстен, подарен от леля ѝ.

Съдията стана.

— Не се опитвайте да ме мамите, Пан Фън! — строго каза той. — Вие знаете не по-зле от мене, че жена ви е имала две тежки златни гривни и няколко игли за коса от масивно злато!

— Невъзможно, Ваша Милост! — възбудено каза Пан. — Тя никога не е имала такива неща!

— Елате — хладно каза съдията, — аз ще ви ги покажа!

Той тръгна към спалнята, а Пан го последва по петите. Като посочи сандъците за дрехи, съдията нареди:

— Отворете най-горния, в него ще намерите скъпоценностите!

Пан вдигна капака. Съдията видя, че сандъкът е пълен само до половината с безразборно натрупани женски дрехи. Спомняше си ясно, че оня ден дрехите бяха грижливо подредени и че Тао Ган внимателно ги постави обратно, след като претърси сандъка.

Ди напрегнато наблюдаваше как Пан изважда дрехите и ги струпва на пода. Когато изпразни сандъка, той възкликна с облекчение:

— Ваша Милост вижда, че тук няма никакви скъпоценности!

— Нека погледна! — каза съдията и бутна Пан встрани. Като се наведе над сандъка, той вдигна капака на двойното дъно. То беше празно.

Ди се изправи и отбеляза хладно:

— Не сте твърде умен, Пан Фън! Укриването на накитите няма да ви помогне много. Кажете истината!

— Заклевам се, Ваша Милост — искрено каза Пан, — аз дори не съм и подозирал, че сандъкът има двойно дъно!

Известно време съдията постоя замислен. После бавно огледа стаята. Изведнъж тръгна към левия прозорец и дръпна една от железните пречки, която изглеждаше огъната. Тя се измъкна на две парчета. Като провери и останалите пречки на решетката, Ди откри, че те всички бяха прерязани и после внимателно поставени обратно в първоначалното им положение.

— По време на отсъствието ви тук се е промъкнал крадец! — каза той.

— Но когато се върнах от трибунала, всичките ми пари бяха на мястото си! — слисано рече Пан Фън.

— А какво ще кажете за тези дрехи? — попита съдията. — Първия път, когато претърсвахме стаята, кутията беше пълна. Можете ли да ми кажете кои дрехи липсват?

След като потършува из купа смачкани дрехи, Пан каза:

— Да. Не виждам две доста скъпи рокли от тежък брокат с черна подплата. Жена ми ги бе получила като сватбен подарък от леля си.

Съдията бавно поклати глава, огледа се и каза:

— Струва ми се, че липсва още нещо. Чакайте да си спомня... Разбира се! В ей оня ъгъл имаше лакирана червена масичка!

— О, да! — рече Пан. — Тя е същата, която поправям в момента.

Съдията застана неподвижно и се замисли дълбоко. Докато разчесваше с пръсти дългите си бакенбарди, нещата постепенно започнаха да му стават ясни. Какъв глупак е бил, та да не се сети за това по-рано! Уликата е била тук през цялото време, престъпникът бе допуснал груба грешка още в самото начало! А той не бе успял да я забележи! Но сега всяко нещо отиваше на мястото си...

Най-после съдията като че ли се пробуди от унеса си и каза на Пан Фън, който го наблюдаваше напрегнато:

— Вярвам, че казвате истината, Пан! Хайде да се върнем в другата стая.

Ди изпи бавно чаша чай, а в това време Пан си сложи ръкавици и повдигна влажната кърпа.

— Това е червената масичка, за която питаше Ваша Милост — каза той. — Тя е чудесна старинна вещ, но трябваше да се поднови лакировката ѝ. Оня ден, преди да тръгна за Селото на петте овена, я бях оставил в ъгъла на спалнята да съхне. За беда някой трябва да я е пипнал след това, защото, като я разгледах тази сутрин, видях на повърхността ѝ голямо, размазано петно. Точно него оправям сега.

Съдията остави чашата си и запитва:

— Възможно ли е жена ви да се е докоснала до масичката?

— Тя не беше толкова глупава, Ваша Милост! — с усмивка отговори Пан. — Неведнъж съм я предупреждавал и тя знаеше много добре колко е болезнено изгарянето с лак! Миналия месец при мене дойде госпожа Лу от магазина за памук — бе я сполетяла същата беда, ръката ѝ беше подута и покрита с рани. Попита ме как да се лекува и аз ѝ обясних...

— Откъде познавате тази жена? — прекъсна го съдията.

— Когато тя беше още дете — каза Пан, — родителите ѝ живееха в съседство със старата ми къща, в западната част на града. Не бях я виждал, откакто се омъжи. Не мога да кажа, че ми е липсвала — никога не съм харесвал жените от това семейство. Бащата беше порядъчен търговец, но майката имаше татарски произход и се занимаваше с черна магия. Дъщерята също проявяваше интерес към подобни занимания, все приготвяваше странни питиета в кухнята, а понякога изпадаше в транс и тогава говореше ужасни неща. Очевидно е научила новия ми адрес и е дошла да се посъветва с мене за пострадалата си ръка. Тогава ми каза, че мъжът ѝ е починал.

— Това наистина е много интересно! — каза съдията. После погледна съчувствено към Пан и добави: — Сега знам кой е извършил това гнусно престъпление, Пан Фън! Но престъпникът е опасен маниак, с такива хора трябва много да се внимава. Стойте си у дома тази вечер и заковете дъски върху оня прозорец в спалнята. И дръжте входната врата залостена! Утре ще разберете защо.

Пан Фън слушаше объркан. Съдията не му остави време да задава въпроси. Поблагодари му за чая и си тръгна.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

МЛАДА ВДОВИЦА ДАВА ПОКАЗАНИЯ В ТРИБУНАЛА; ТЯ ПОЛУЧАВА НАКАЗАНИЕ ЗА ОБИДА НА СЪДА

Когато се върна в трибунала, съдията завари Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган да го чакат в личния му кабинет. Един поглед му беше достатъчен, за да разбере по свъсените им лица, че не носят добри вести.

— Господин Чу Даюан беше съставил великолепен план — печално съобщи Ма Жун, но не успяхме да открием никакви нови улики. Чу Даюан и Цяо Тай обиколиха всички видни граждани и направиха списък на всички ученици, които е имал учителят Лан. Ето списъка, но той едва ли ще ни помогне много! — Ма Жун извади един свитък от ръкава си и го подаде на съдията. Докато Ди го преглеждаше, той продължи: — А ние с Тао Ган и Хун отидохме да претърсим къщата на учителя Лан. Всичко беше напразно не намерихме нищо, което да подсказва, че Лан е имал неприятности с някого. Тогава разпитахме главния му помощник — един хубав младеж на име Мей Чън. Той ни каза нещо, което може да се окаже важно.

До този момент съдията не бе слушал много внимателно, мисълта му все още бе заета от изненадващото откритие, направено в къщата на Пан. Но сега се надигна и запита живо:

— Какво ви каза той?

— Каза ни — продължи Ма Жун — че веднъж, като се върнал неочаквано в къщата на учителя през нощта, го чул да разговаря с някаква жена.

— И коя е била жената? — възбудено попита съдията. Ма Жун вдигна рамене и рече:

— Мей Чън не я е видял, само чул през вратата няколко неясни думи, без да долови смисъла им. Не може да каже чий е бил женският глас, но забелязал, че тя била разгневена. Мей Чън е порядъчен, честен младеж и не би си позволил да подслушва, така че веднага си отишъл.

— Това доказва поне, че учителят Лан все пак е имал връзка с жена! — живо каза Тао Ган.

Съдията не изрази мнение. Вместо това запита:

— Къде е Хун?

— Когато си свършихме работата в къщата на Лан — отговори Ма Жун — Хун отиде на пазара да разпита двамата младежи за оня татарин. Каза, че ще се върне за вечеря. Цяо Тай беше изпратил Чу Даюан до дома му и след това дойде при нас в къщата на Лан.

Из трибунала отекнаха трите удара на бронзовия гонг. Съдията каза намръщено:

— Започва вечерното заседание. Повикал съм една госпожа Лу, вдовица, чийто мъж е умрял при подозрителни обстоятелства. Възнамерявам да я освободя след няколко обикновени въпроса и се надявам, че на това заседание няма да възникнат усложнения. Защото трябва да ви кажа какво важно откритие направих днес следобед в къщата на Пан Фън. Може би то ще ни позволи да разгадаем подлото престъпление, извършено там!

Тримата му помощници го отрупаха с въпроси, но съдията вдигна ръка:

— След заседанието, когато се върне и Хун — каза той — ще споделя с вас предположенията си! После стана и с помощта на Тао Ган бързо наметна съдийската си мантия.

Ди видя, че в съдебната зала отново са се събрали многобройни зрители. Всички горяха от нетърпение да чуят последните новини около убийството на Лан Таокуй.

Веднага щом откри заседанието, Ди съобщи, че разследването на случая с отравянето на първенеца в бойните изкуства има значителен напредък. Каза, че трибуналът вече разполага с някои съществени улики. После попълни един формуляр за началника на затвора. Из залата се понесе възбуден шепот, когато госпожа Гуо въведе вдовицата Лу. Началникът на стражници я придружи до съдийската маса, а госпожа Гуо се оттегли.

Съдията забеляза, че госпожа Лу бе положила големи грижи за външността си. Лицето ѝ бе напудрено едва забележимо с руж, а веждите — внимателно подчертани. Облечена в прост халат с тъмнокафява подплата, тя правеше поразяващо впечатление, но ружът не можеше да смекчи злобните очертания на малката ѝ уста. Преди да

коленичи на каменния под, тя стрелна с поглед съдията, по с нищо не показва, че го познава.

— Кажете името и професията си! — заповяда Ди.

— Вашата покорна слугиня — отговори госпожа Лу с отмерен глас — е вдовицата Лу, по баща Чън. Тя държи магазина за памук на покойния си мъж, Лу Мин.

След като изчака тези подробности да бъдат записани, съдията каза:

— Възнамерявах да ви помоля да ми помогнете за изясняването на обстоятелствата, при които е починал съпругът ви и затова накарах да ви повикат. Искях да ви задам няколко обикновени въпроса. Тъй като сте отказали да дойдете доброволно, трябваше да издам писмено нареждане и сега ще ви разпитам тук, в съдебната зала.

— Мъжът ми почина — хладно каза госпожа Лу — преди Ваша Милост да заеме поста си тук. Смъртта беше регистрирана според правилата от вашия предшественик. Покорната ви слугиня не вижда на какво основание ваша милост възнамерява да преразгледа този случай. Доколкото ѝ е известно, срещу нея не е подадена никаква жалба в този трибунал.

Съдията разбра, че жената е умна и умее да говори. Той каза остро:

— Съдът счита за необходимо да провери някои забележки относно заболяването на покойния ви съпруг, направени от съдебния следовател.

Госпожа Лу внезапно стана и полуобърната към зрителите, извика:

— Ще позволите ли на този гърбушко да клевети една почтена вдовица? Всеки знае, че този, който има уродливо тяло, има и уродлива душа!

Съдията удари с чукчето си по масата и извика гневно:

— Не си позволявай да хулиш служител на този съд, жено!

— Хубав съд! — презрително каза госпожа Лу. — Та нима онази нощ не идвахте преоблечен у дома вие, съдията?! И като не ви пуснах да влезете, не пратихте ли днес човек да ме доведе тук ей тъй, без заповед, без нищо?!

Съдията побледня от гняв. Той се овладя с усилие, а после каза с равен глас:

— Обвинявам тази жена в обида на съда. Тя ще получи петдесет камшика.

Тълпата се разшумя. Това очевидно не ѝ хареса. Но началникът на стражниците бързо пристъпи към госпожа Лу, сграбчи я за косите и я смъкна на колене. Двама стражници разкъсаха халата и бельото ѝ до кръста, а други двама застанали от двете ѝ страни, я настъпиха по прасците и вързаха ръцете ѝ на гърба. Камшикът на началника на стражниците се изви във въздуха. След първите няколко удара госпожа Лу изкрещя:

— Кучият му съдия! Ето как иска да изкара яда си върху една почтена жена, която го пренебрегна! Той...

Камшикът отново се впи в голия ѝ гръб, гласът ѝ се задави и тя започна диво да пищи. Но щом началникът на стражниците спря, за да отбележи, че първите десет удара са нанесени, тя извика:

— Учителят Лан е убит, а този кучи съдия мисли само как да прелъсти една жена. Той...

Камшикът се спусна, тя не можа да довърши думите си и отново запищя. Когато началникът на стражниците спря, за да отбележи двадесетия удар, тя пак се опита да каже нещо, но не успя. След още пет удара политна напред и падна по очи на пода. По знак на съдията началникът на стражниците вдигна главата ѝ и изгори малко силен тамян под носа ѝ, за да я свести. Когато най-после отвори очи, тя беше толкова изнемошляла, че не можеше да седне. Наложиха се да я придържат за раменете и да държат главата ѝ изправена, хваната за косите.

Съдията каза хладно:

— Госпожо Лу, вие обидихте съда и получихте половината от определеното наказание. Утре ще ви разпитам отново. От вашето собствено поведение зависи дали ще получите останалата половина, или не.

Появи се госпожа Гуо и заедно с трима стражници отведе госпожа Лу обратно в затвора.

Точно когато съдията се канеше да вдигне чукчето си, за да закрие заседанието, един стар селянин пристъпи напред. Той започна да разказва надълго и нашироко как на ъгъла на улицата откъдето случайно се сблъскал с един продавач, който носел тава с хрупкави сладки. Селянинът говореше на диалект и съдията трудно го

разбираше. Най-после му стана ясно каква е работата. Селянинът беше съгласен да заплати стойността на петдесет сладки, защото в тавата имало приблизително толкова. Но продавачът настоявал, че сладките били сто и искал да му бъде платено за такъв брой.

Пред съдийската маса коленичи продавачът. Неговото наречие беше още по-трудно за разбиране. Той се закле, че е носел най-малко сто сладки и нарече стария селянин крадец и лъжец.

Съдията се чувстваше уморен и изнервен и с усилие успяваше да съсредоточи мисълта си върху тази кавга. Каза на един стражник да изтича навън да събере натрошените сладки и да ги донесе в трибунала заедно с една здрава сладка от уличната сергия. После нареди на писаря да донесе возни. Когато двамата излязоха, съдията се облегна на стола си и отново се замисли за невероятната безочливост на госпожа Лу. Разбира се, единственото обяснение беше, че нещо около смъртта на мъжа й наистина не е наред. Когато стражникът се върна с разтрошените сладки, увити в парче пергамент, съдията постави пакета върху возните. Той тежеше около хиляда и двеста грама. После премери донесената здрава сладка и установи, че тя тежи около двадесет грама.

— Ударете на този лъжлив продавач двадесет бамбукови пръчки!
— каза той навъсено на началника на стражниците.

Този път зрителите откликнаха с одобрителни възгласи това бързо и справедливо решение им бе харесало.

Продавачът получи наказанието си и съдията закри заседанието.

В личния си кабинет Ди изтри потта от челото си. Като крачеше из стаята, той избухна:

— За двадесет години съдийска служба съм имал работа с не една неприятна жена, но като тази не съм срещал! И гнусният й намек за посещението ми!

— Защо Ваша Милост не отхвърли веднага обвиненията на тази зла жена? — възмутено запита Ма Жун.

— Това щеше само да влоши нещата! — уморено каза съдията.
— В края на краищата аз наистина ходих там през нощта, при това преоблечен. Тя е много умна и добре знае как да спечели съчувствието на тълпата.

Ди гневно подръпна брадата си.

— Според мене — забеляза Тао Ган — тя не е чак толкова умна. Най-умното, което можеше да направи, беше да отговори спокойно на всички въпроси и да се позове на заключението на доктор Гуан. Би трябвало да се сети, че като ни създава всички тези неприятности само ще ни накара да мислим, че наистина е убила мъжа си.

— Тя не дава пет пари за това, какво мислим ние! — горчиво каза съдията. — Единственото, към което се стреми е да предотврати второ разследване на смъртта на Лу Мин, защото то би доказало нейната вина. И днес направи много за постигането на целта си!

— Ще трябва да бъдем крайно внимателни при разнищването на този случай — отбеляза Цяо Тай.

— Разбира се, че ще трябва! — каза съдията. Изведнъж в кабинета се втурна началникът на стражниците.

— Ваша Милост — възбудено каза той — току-що в трибунала пристигна един обущар със спешно съобщение от инспектора Хун!

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

ИНСПЕКТОРЪТ ХУН ОТИВА НА ПОКРИТИЯ ПАЗАР; ТОЙ НАМИРА ЧОВЕКА С КАЧУЛКАТА В ЕДНА КРЪЧМА

Като поскита безцелно край уличните сергии, Хун забеляза, че бе започнало да се смрачава. Помисли си, че е време да се върне в трибунала.

Търпеливият разпит на двамата младежи, влезли в банята заедно с младия татарин, не даде особен резултат. Те не успяха да прибавят нищо към онова, което приятелят им бе казал на съдията. И двамата твърдяха, че татаринът им се видял най-обикновен млад човек. Единственото нещо, което им направило впечатление, било бледото му лице. Не бяха забелязали кичура коса и Хун реши, че първият младеж е бил заблуден от някоя гънка на шала.

Старецът се спря за малко пред сергията на един билкар и се опита да разпознае корените с причудливи форми и малките изсушени животинки, поставени на таблички върху тезгяха. Един едър мъж го блъсна, минавайки край него. Хун се обърна и видя широк гръб и заострена черна качулка. Бързо си проправи път сред тълпата от безделници, като работеше с лакти, и успя да зърне мъжа точно в момента, когато той се канеше да свърне зад близкия ъгъл. Хун забърза след него и го видя отново пред сергията на един бижутер. Качулатият поиска нещо, бижутерът извади подставка с блестящи предмети и мъжът започна да ги разглежда. Хун събра кураж и се приближи с надеждата да види поне част от лицето на непознатия. Но качулката му пречеше. Тогава той се спря до съседната сергия и си поръча купичка юфка за две медни монети. Докато продавачът загребваше с черпака от юфката, Хун не сваляше поглед от качулатия. Но други двама евентуални купувачи бяха започнали да се пазарят с бижутера и пречеха на Хун да вижда добре. Успяваше да следи само ръкавиците на мъжа с качулката, който разглеждаше една стъклена купа, пълна с червени камъни. Той свали ръкавицата си, избра един рубин и го постави на дясната си ръка. После погали камъка с показалеца на

лявата. Другите двама купувачи се отместиха и сега Хун можеше да вижда цялата фигура на мъжа. Но той стоеше с наведена, глава и лицето му все още оставаше скрито.

Хун беше толкова развълнуван, че едва преглъщаше юфката. Видя как бижутерът вдигна ръце към небето и даде простор на красноречието си. Явно бе, че пазарлъкът е започнал. Но колкото и да напругаше слуха си, старецът не можеше да долови нито дума от разговора, защото застаналите край него любители на юфка приказваха помежду си доста шумно.

Хун бързо хапна от юфката. Когато погледна отново, бижутерът вдигаше рамене. Той уви нещо дребно в къс хартия и го подаде на качулатия, който бързо се обърна и изчезна в тълпата. Хун остави на тезгяха купичката си, все още наполовина пълна с юфка и тръгна след него.

— Хей, дядко, не ти ли хареса юфката ми?! — обидено извика продавачът. Но Хун не го чу. Успя да види отново качулатия тъкмо когато той влизаше в една винарна.

Хун въздъхна с облекчение. Забави крачка и надзърна над главите на хората наоколо. С мъка успя да разчете полуизтритите йероглифи на една мръсна табела, която гласеше: „Пролетен вятър“. Заоглежда минувачите, като се мъчеше да открие между тях някой познат. Но наоколо имаше само хамали и дребни търговци. Изведнъж видя един обущар, чиито услуги бе използвал няколко пъти, и бързо го сграбчи за ръкава. Човекът отвори уста да му се скара, но като го позна, на лицето му светна усмивка.

— Как сте, господарю Хун? — вежливо попита той. — Кога ще окажете честта на вашия покорен слуга да ви направи едни хубави зимни ботуши?

Хун го придърпа встрани от минувачите. Извади от ръкава си малката, обшита с избелял бродат кутийка, в която държеше визитните си картички, и един сребърник.

— Слушай — прошепна той, — искам да изтичаш в трибунала колкото е възможно по-бързо и да поискаш да те пуснат при негово превъзходителство съдията. Кажи на пазачите, че носиш спешно съобщение от мене и за доказателство им покажи кутийката. Като видиш съдията, кажи му да дойде незабавно в ей онази кръчма с

тримата си помощници, за да арестуват човека, когото издирваме. Ето, вземи този сребърник за труда си!

Като видя сребърника, обуцарят ококори очи. Той започна да благодари многословно, но Хун бързо го прекъсна.

— Тръгвай! — изсъска той. — Тичай колкото ти държат краката! — После се запъти към кръчмата и влезе.

Помещението се оказа по-обширно, отколкото бе очаквал, повече от петдесет души бяха насядали на групи по трима или четирима около чамовите маси. Те пиеха евтини напитки и шумно разговаряха. Между масите сновеше навъсен слуга, закрепил върху вдигнатата си ръка поднос с винени кани.

Хун бързо огледа помещението през зловонния пушек на лампите. Не видя човек с качулка. Като си проправяше път между масите, изведнъж забеляза, че в дъното на кръчмата, близо до една тясна врата, се намира нещо като ниша. Там имаше място само за една малка маса и край нея гърбом към помещението, седеше човекът с качулката.

Хун изгледа със свито сърце тясната врата и каната с вино пред качулатия. Той знаеше, че в долнопробните заведения като това поръчките се плащат веднага, което означаваше, че ако човекът с качулката решише да си тръгне, можеше да го стори по всяко време. Трябваше да го задържи на всяка цена в кръчмата до пристигането на съдията.

Хун се отправи към нишата и потупа качулатия по рамото. Оня се обърна стреснат и двата рубина, които разглеждаше, паднаха на пода.

Хун го позна и лицето му преbledня.

— Какво, за бога, правите тук? — смаяно попита той. Мъжът хвърли бърз поглед към другите маси. Никой не им обръщаше внимание. Той сложи пръст на устните си. После прошепна:

— Седнете, ще ви разкажа всичко! — Придърпа към себе си една табуретка и накара Хун да седне. — Сега слушайте внимателно! — продължи мъжът и се приведе към инспектора. В същото време дясната му ръка се показва от ръкава. В нея блесна дълъг, тънък нож и той със светкавична бързина го заби дълбоко в гърдите на Хун.

Очите на стареца се разшириха, той се опита да извика, но от устата му шурна струя кръв. Като кашляше и хъркаше, Хун падна по

очи на масата.

Качулатият го наблюдаваше невъзмутимо, като същевременно се озърташе наоколо. Никой не гледаше към тях.

Дясната ръка на Хун се раздвижи. С треперещ пръст той изписа върху кръвта по масата йероглифа на едно фамилно име. Тялото му се сгърчи конвулсивно, после се отпусна.

Качулатият пренебрежително изтри йероглифа. След това обърса окървавените си пръсти в рамото на Хун. Хвърли още един поглед към хората наоколо, стана, отвори задната врата и изчезна.

Когато съдията, Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган дотичаха до уличката, на която се намираще кръчмата „Пролетен вятър“, видяха, че под фенера, окачен над входа на заведението, се бяха насъбрали хора, които възбудено разговаряха.

Сърцето на съдията се сви. Някой извика: „Ето ги служителите от трибунала! Те ще разследват убийството!“

Хората бързо се отдръпнаха и съдията се втурна вътре, последван от тримата си помощници. Той разбута встрани мъжете, струпани в дъното на помещението и се спря като вкаменен. Тялото на инспектора Хун лежеше сгърчено върху масата, в локва кръв.

Собственикът на кръчмата понечи да каже нещо, но като видя лицата на четиримата мъже, бързо се отдръпна и направи знак на останалите да идат с него в другия край на стаята.

Съдията дълго стоя така, после се наведе и нежно докосна рамото на мъртвия старец. След това внимателно вдигна посивялата му глава, разгърна халата и огледа раната. Постави бавно главата обратно на масата и скръсти ръце в ръкавите си. Тримата му помощници обърнаха глави. Бяха видели, че по бузите на съдията се стичат сълзи.

Тао Ган беше първият, който се съвзе от ужасния удар. Той огледа масата, после насочи поглед към дясната ръка на инспектора и отбеляза:

— Струва ми се, че храбрият старец се е опитал да напише нещо в собствената си кръв. Тук има странно петно.

— Ние сме нищожества в сравнение с него! — яростно каза Цяо Тай. Ма Жун хапеше устните си с такава сила, че по брадата му започна да се стича кръв.

Тао Ган коленичи и започна да оглежда пода. Когато се изправи, мълчаливо подаде на съдията двата рубина, които бе намерил.

Ди поклати глава и каза с чужд, дрезгав глас:

— Зная за рубините. Но вече е твърде късно. — Помълча и добави: — Попитайте собственика дали нашият Хун е дошъл тук заедно с един мъж с черна качулка.

Ма Жун извика собственика. Човекът преглътна няколко пъти, после заекна:

— Ние... ние не знаем нищо, Ваше Превъзходителство! Някакъв... някакъв мъж с черна качулка седеше сам на тази маса. Никой от нас не го познаваше. Слугата каза, че си е поръчал кана вино и е платил веднага. Сигурно малко подир това този нещастен господин е седнал при него. Когато слугата го забеляза, другият си беше отишъл.

— Как изглеждаше оня, другият? — кресна му Ма Жун.

— Слугата е видял само очите му, Ваше Превъзходителство! Мъжът кашляше, беше закрил устата си с качулката и...

— Няма значение! — прекъсна го съдията с беззвучен глас.

Собственикът побърза да се оттегли.

Ди мълчеше. Никой от помощниците му не смееше да наруши тишината.

Внезапно съдията вдигна глава. Той впи пламналия си поглед в Ма Жун и Цяо Тай. След минутно размишление им каза строго:

— Слушайте внимателно! Утре на зазоряване ще тръгнете за Селото на петте овена. Вземете със себе си Чу Даюан, той знае много преки пътища. Идете в селската странноприемница и поискайте подробното описание на човека, с когото се е срещал Пан Фън, докато е бил там. След това се върнете право в трибунала, заедно с Чу Даюан. Разбрахте ли?

Помощниците му кимнаха и съдията добави съкрушено:

— Отнесете тялото на инспектора в трибунала! После се обърна и излезе, без да каже нито дума повече.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

ТРИМА КОННИКА СЕ ЗАВРЪЩАТ ОТ РАННА ЕЗДА; ЕДНА ПОДЛЪГНА ЖЕНА РАЗКАЗВА ЗА ПРЕГРЕШЕНИЯТА СИ

На следния ден около пладне пред трибунала спряха трима конници със сняг по калпаците. Те видяха, че пред главния вход се трупa народ.

Ма Жун каза учудено на Чу Даюан:

— Изглежда, ще има заседание!

— Хайде да побързае! — промърмори Цяо Тай. Тао Ган излезе да ги посрещне в предния двор.

— Наложил се негово превъзходителство да свика извънредно заседание на трибунала — уведоми ги той. — Установиха се нови факти, които трябва да бъдат разгледани незабавно.

— Да идем в личния кабинет на съдията и да видим какво се е случило! — нетърпеливо каза Чу Даюан. — Може би има новини около убийството на инспектора!

— Заседанието ще започне всеки момент, господине — намеси се Тао Ган. — Съдията нареди да не го безпокоят сега.

— В такъв случай — каза Цяо Тай, — по-добре да идем направо в съдебната зала. Ако дойдете с нас, господин Чу, ще ви намерим място до подиума.

— И на първия ред ще ми е удобно — отвърна Чу Даюан — но ме вкарайте през задния вход, за да не си проправам с лакти път през тълпата. Изглежда, че вътре е претъпкано.

Тримата минаха по коридора и се вмъкнаха в съдебната зала през вратата зад подиума, откъдето влизаше съдията. Ма Жун и Цяо Тай застанаха от двете страни на издигнатия подиум, а Чу Даюан продължи нататък и се нареди между зрителите на първия ред, зад стражниците.

Народът в претъпканата зала шумеше. Всички бяха вперили очи в празното съдийско кресло зад високата маса.

Изведнъж настана тишина. Съдията се появи на подиума. Когато седна, Ма Жун и Цяо Тай забелязаха, че в сравнение с миналата вечер лицето му изглежда още по-напрегнато.

Като удари с чукчето си по масата, съдията каза:

— Това извънредно заседание на трибунала в Бейджоу се свиква, за да разгледа някои нови, важни разкрития във връзка с делото по убийството, извършено в къщата на антикваря Пан Фън. — Той погледна към началника на стражниците и заповяда: — Донеси първото веществено доказателство!

Ма Жун хвърли недоумяващ поглед към Цяо Тай.

Началникът на стражниците се върна с обемист вързоп, увит в пергаментова хартия. Постави го внимателно на пода, после извади от ръкава си свитък навосъчена хартия и го разстла в единия край на масата. След това вдигна вързоп и го остави там.

Съдията се наведе и бързо развърза връвта. Когато вързопът се разтвори, възгласи на изумление изпълниха залата. На масата се появи глава на снежен човек. Вместо очи тя имаше два бляскави червени камъка, които сякаш стрелкаха присъстващите със злобен поглед.

Съдията не каза нищо. Той гледаше втренчено към Чу Даюан.

Чу бавно пристъпи напред, крачка по крачка, без да сваля очи от главата.

Съдията направи повелителен жест и стражниците бързо се отдръпнаха встрани. Чу се приближи до масата и застана точно пред главата. Вгледа се в нея със странен, празен поглед. Изведнъж каза с особен, писклив глас:

— Върнете ми червените камъни!

Той вдигна облечените си в ръкавици ръце, но в същия миг съдията замахна и удари с чукчето си снежната глава. Снегът се срина и под него се показва отрязана женска глава. Лицето беше полузакрито от мокри кичури коса.

От устата на Ма Жун се изтръгна ужасна ругатня. Той понечи да скочи от подиума, за да се хвърли срещу Чу Даюан, но съдията задържа ръката му с желязна хватка.

— Стой на мястото си! — изсъска му той. Цяо Тай се спусна отстрани и дръпна Ма Жун назад.

Чу Даюан стоеше като вкаменен и гледаше женската глава със замаяни очи. В залата се възцари гробна тишина.

Постепенно Чу отклони погледа си и наведе глава. После внезапно преви гръб и вдигна двата рубина, които бяха паднали на пода заедно със снега. Свали ръкавиците си и като постави камъните в дланта на подутата си и покрита с мехури лява ръка, започна да ги гали с показалеца на дясната. По широкото му лице се разля детинска усмивка.

— Красиви камъни! — прошепна той. — Красиви камъни, червени като капки кръв!

Всички погледи бяха насочени към странната, тежка фигура на мъжа, който се радваше като дете на играчката си. Никой не забеляза високата жена с воал пред лицето, която Тао Ган доведе пред подиума. Когато тя застана пред Чу Даюан, съдията внезапно запита:

— Познахте ли отрязаната глава на госпожица Ляо Лиенфан?

В същия момент Тао Ган смъкна воала от лицето на жената.

Чу сякаш внезапно се пробуди от някакъв сън. Погледът му се отмести от лицето на застаналата пред него жена към главата на масата. После каза на жената с хитра усмивка:

— Трябва бързо да я покрием със сняг!

Той падна на колене и започна да шари с ръце по каменните плочи. В залата се понесе шепот, който постепенно се усилваше. Но когато съдията властно вдигна ръка, всички утихнаха. Той запита Чу:

— Къде е Йе Тай?

— Йе Тай ли? — отвърна Чу, като вдигна глава. После избухна в силен смях. — Също в снега — закрещя той, — също в снега!

Изведнъж лицето му стана сериозно. Изглеждаше уплашен. Погледна бързо жената и проплака с жален глас:

— Трябва да ми помогнеш! Нужен ми е още сняг!

Жената опря гръб в масата и закри лицето си с ръце.

— Още сняг! — внезапно изкрещя Чу. Той започна трескаво да дращи каменните плочи, чупейки ноктите си в процепите между тях.

Съдията направи знак на началника на стражниците. Двама от хората му сграбчиха Чу за ръцете и го изправиха. Той се бореше отчаяно, крещеше и ругаеше, устата му се покри с пяна. Други четирима стражници изскочиха напред, с големи усилия успяха да поставят белезници на обезумелия мъж и да го отведат.

Съдията мрачно обяви:

— Съдът обвинява земевладелеца Чу Даюан в убийството на госпожица Ляо Лиенфан. Той е заподозрян и в убийството на Йе Тай. Госпожа Пан е била негова съучастница. — Ди вдигна ръка, за да спре гневните възгласи на тълпата, и продължи: — Тази сутрин претърсил резиденцията на Чу Даюан и открих госпожа Пан, която живееше в един от усамотените дворове. Главата на госпожица Ляо беше намерена скрита в снежен човек е една от страничните градини. Това, което виждате тук, е дървено копие.

После Ди се обърна към жената и каза:

— Госпожа Пан, по баща Йе, сега ще разкаже истината за отношенията си с обвиняемия Даюан и ще опише как същият е отвялък и след това е убил госпожица Ляо Лиенфан. Съдът разполага с неопровержими доказателства за съучастничеството на госпожа Пан в тези престъпления и ще поиска за нея смъртно наказание. Но в случай на пълни самопризнания ще препоръча по-лека форма на екзекуцията.

Жената бавно вдигна глава и започна с тих глас:

— Покорната ви слугиня срещна Чу Даюан за първи път преди около месец на покрития пазар, пред сергията на един бижутер. Той купи златна гривна, украсена с рубини, и вероятно е забелязал завистливия ми поглед, защото след малко, като си купувах гребен от един търговец по-надолу по уличката, изведнъж го видях да стои край мене. Заговори ме и като разбра коя съм, каза, че често купувал старинни вещи от мъжа ми. Почувствувах се поласкана от интереса му и когато ме запита може ли да ми дойде на гости, бързо се съгласих и определих един следобед, когато мъжът ми нямаше да си бъде вкъщи. Той сложи гривната в ръкава ми и се отдалечи.

Госпожа Пан замълча. След известно колебание продължи с наведена глава:

— В уречения следобед облякох най-хубавата си рокля, запалих зиданата печка и приготвих кана топло вино. Чу дойде и се държа с мене много мило, сякаш бяхме равни. Изпи виното набързо, но не направи никакъв намек за онова, което очаквах. Когато съблякох роклята, том се почувствува неудобно, а когато свалих и долните си дрехи, обърна глава встрани. Каза ми строго да облека дрехите си, после добави с по-любезен глас, че съм много красива и с удоволствие би ме взел за наложница, но първо трябвало да докажа, че заслужавам

доверието му, като му направя една услуга. Аз се съгласих с готовност, защото много исках да завържа връзки с този заможен човек, който положително щеше да ме възнагради щедро. Животът в оная самотна къща ми беше противен, малкото пари, които успях да спестя, ги вземаше винаги брат ми Йе Тай...

Гласът ѝ заглъхна. По знак на съдията началникът на стражниците ѝ предложи чаша горчив чай. Тя го изпи жадно и продължи:

— Чу ми каза, че имало едно момиче, което в определени дни отивало на покрития пазар, придружено от възрастна жена. Аз трябваше да ида с Чу на пазара, той да ми покаже момичето и аз да го примамя да се отдалечи, без старицата да забележи. Каза ми в кой ден и на кое място ще се срещнем, даде ми още една златна гривна и си отиде. В определения ден се явих на срещата. Той бе закрил отчасти лицето си с черна качулка и тръгна след мене. Опитах се да запrikaзвам момичето, но старата жена стоеше близо до него през цялото време и трябваше да се откажа.

— Познахте ли момичето? — прекъсна я съдията.

— Не, Ваша Милост, кълна се, че не! — извика госпожа Пан. — Предположих, че е някоя красива куртизанка. След няколко дни опитахме отново. Двете жени бяха стигнали до южната част на пазара и гледаха как един татарин разиграва мечката си. Застанах близо до момичето и му прошепнах: „Господин Ю иска да ви види!“, както ми бе наредил Чу. Без да каже дума, момичето ме последва. Отведох го до една празна къща наблизко, която Чу ми беше показал. Той вървеше на късо разстояние след нас. Вратата беше открената. Чу бързо блъсна момичето вътре, каза, че ще се видим по-късно, и хлопна вратата пред лицето ми... Когато прочетох обявите, разбрах, че Чу е отвлякъл девойка от видно семейство. Веднага отидох при него — уж да му предам писмо от мъжа си — и го помолих да освободи момичето. Но той каза, че вече я е преместил в едно усамотено крило на резиденцията си и никой никога не трябва да научи, че тя е там. Даде ми пари и обеща, че скоро пак ще ми дойде на гости... Преди три дни го срещнах на пазара. Той каза, че девойката му създавала неприятности, опитвала се да привлече вниманието на другите членове на домакинството и не бил стигнал доникъде в отношенията си с нея. Тъй като моята къща се намира в пуст квартал, Чу поиска да я настани

за една нощ у нас. Отговорих, че същия следобед мъжът ми заминава за два дни. Чу дойде след часа за вечеря, влачейки девойката, преоблечена като монахиня. Поисках да я заговоря, но той ме изблъска към вратата, като ми заповяда да изляза и да не се връщам, преди да удари часът на втората нощна стража.

Госпожа Пан изтри очите си с ръце. Когато проговори отново, гласът ѝ беше дрезгав:

— Като се върнах, заварих Чу да седи в преддверието като зашеметен. Обезпокоена, го попитах какво се е случило и той несвързано отговори, че девойката е умряла. Втурнах се в спалнята и видях, че я е удушил. Обезумяла от страх, се върнах при Чу и му казах, че ще извикам кварталния пазач. Нямах нищо против да му помогна в любовно приключение, но в никакъв случай не желаех да се забърквам в убийство. Чу изведнъж се успокои. Каза остро, че вече съм негова съучастница и заслужавам смъртна присъда. Но може би щял да успее да прикрие убийството и същевременно да ме вземе в къщата си като наложница, без някой да заподозре това. Отведе ме обратно в спалнята и ме накара да се съблека. Разгледа внимателно цялото ми тяло и като видя, че нямам следи от рани и вродени белези, каза, че имам късмет и всичко ще се оправи. Свали от пръста ми сребърния пръстен и ми заповяда да си сложа женската монашеска дреха, оставена на земята. Искях да облека първо бельото си, но той се разяри, метна дрехата върху раменете ми и ме избута в преддверието, като каза да го чакам там... Не знаех колко време съм седяла така, разтреперана от студ и страх. Най-после Чу се появи. Носеше два големи вързоп. „Взел съм отрязаната глава на момичето и твоите дрехи и обувки — спокойно каза той, — сега всички ще мислят, че тялото е твое, а ти ще живееш в безопасност при мене като моя любима наложница!“ — „Ти си луд!“ — извиках аз. — „Това момиче е девствено!“ Внезапно го обхвана страшен гняв, започна да ругае и на устата му се появи пяна. „Девствено ли? — изсъска той. — Аз видях тази развратница да мърсува със секретаря ми под собствения ми покрив!“ Като трепереше от ярост, той пхна в ръцете ми единия вързоп и излязохме. Каза ми да заключа входната врата отвън. Стигнахме до къщата му, като вървахме все в сянката на градската стена. Бях толкова уплашена, че изобщо не усещах студа. Чу отвори някаква врата в задната част на резиденцията си, остави единия вързоп под храстите в ъгъла на градината и през

няколко мрачни коридора ме отведе в едно усамотено крило на къщата. Каза, че там ще намеря всичко необходимо, и ме остави... Определените за мене стаи бяха разкошно обзаведени. Една глухоняма старица ми донесе чудесна храна. Чу дойде на следващия ден. Изглеждаше много угрижен и ме попита само къде съм сложила украшенията, които ми бе подарил. Казах му за двойното дъно на сандъка за дрехи и той обеща, че ще ми ги донесе. Помолих го да вземе и някои от любимите ми рокли... Когато дойде на следния ден, Чу каза, че украшенията са изчезнали, и ми даде само роклите. Помолих го да остане при мене, но той каза, че си е наранил ръката и ще дойде някоя друга вечер. Повече не съм го виждала. Това е цялата истина.

Съдията направи знак на старши писаря да прочете записа на признанията, направени от госпожа Пан. Тя се съгласи, макар и неохотно, че всичко е записано точно, и постави отпечатъка от палеца си под документа. Тогава съдията каза бавно:

— Постъпили сте много необмислено и ще трябва да платите за това с живота си. Но тъй като сте била подлъгана от Чу Даюан, а по-късно той насила ви е накарал да му помагате, ще предложи смъртното ви наказание да бъде по-леко.

Началникът на стражниците отведе разплаканата госпожа Пан до страничната врата на залата, където чакаше госпожа Гуо, за да я върне в затвора.

Съдията каза:

— Следователят ще прегледа престъпника Чу Даюан. В течение на следващите няколко дни ще стане ясно дали разумът му е непоправимо помрачен. Ако се съвземе, ще поискам за него смъртно наказание в най-тежка форма, защото освен госпожица Ляо — и вероятно Йе Тай — той е убил също и инспектора не този трибунал. Незабавно ще организираме издирване на тялото на Йе Тай... Съдът изказва съболезнованията си на майстор Ляо за сполетялата го жестока загуба. Същевременно обаче съдът се чувства задължен да изтъкне, че когато дъщерите станат моми за женене, дълг на бащите им е не само да изберат подходящ съпруг, но и да се погрижат сватбата да се състои колкото е възможно по-скоро. Съвсем не без основание древните мъдреци са създали житейските правила, които трябва да спазваме. Това напомняне се отнася и за всички други глави на

семејства, присъствуващи на заседанието... Пан Фън ще върне ковчега с останките. Ляо Лиенфан ще погребее тялото заедно с намерената глава. Веднага щом по-висшестоящите власти решат съдбата на убиеца, на господин Ляо ще бъде изплатен кръвен откуп, заделен от състоянието на Чу Даюан. Засега имението му ще бъде управлявано от съдебния ревизор, а секретарят Ю Кан ще му помага.

И съдията закри заседанието.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

СЪДИЯТА ОБЯСНЯВА КАК Е БИЛО ИЗВЪРШЕНО ПЪКЛЕНОТО УБИЙСТВО; ТОЙ РАЗКРИВА ТАЙНАТА НА КАРТОНЕНАТА КОТКА

Когато се прибраха в личния му кабинет, съдията каза с уморен глас:

— Личността на Чу Даюан е била раздвоена. Външно той беше добродушният атлет, когото вие, Ма Жун и Цяо Тай, не можехте да не харесвате. Но душата му е била гнила, разядена от непрекъснато терзание, породено от физическа слабост.

Ди направи знак на Тао Ган, който бързо напълни чашата му с чай. Съдията го изпи жадно и продължи към Ма Жун и Цяо Тай:

— Имах нужда от време, за да претърся резиденцията на Чу. Трябваше да го изненадам, защото той е хитър като дявол. Ето защо го изпратих заедно с вас двамата за зелен хайвер в Селото на петте овена. Ако не бяха убили Хун, още снощи щях да разкажа на всички ви теорията си за престъплението на Чу. Но след това ново зверство разбрах, че не ще мога да искам от вас да се държите естествено с убиеца на инспектора. И аз самият не бих могъл да го направя!

— Да бях знаел — свирепо каза Ма Жун, — щях да удуша това куче със собствените си ръце.

Съдията поклати глава. Настъпи продължително мълчание. После Тао Ган запитва:

— Кога Ваша Милост разбра, че обезглавеното тяло не е на госпожа Пан?

— Трябваше да се досетя веднага! — горчиво каза съдията, — защото съществуваше една очевидна нелогичност.

— Каква нелогичност? — възбудено попита Тао Ган.

— Пръстенът! — отговори съдията. — По време на аутопсията Йе Пин заяви, че рубинът е бил изтръгнат. Щом като убиецът е искал да вземе камъка, защо просто не е свалил целия пръстен от ръката?

Тао Ган се плесна по челото, а съдията продължи:

— Това е първата грешка, допусната от убиеца. Но аз не само пропуснах да я забележа, ами не обърнах достатъчно внимание и на една друга подробност, която подсказваше, че тялото не е на госпожа Пан, а именно — липсата на обувките!

Ма Жун поклати глава.

— Наистина, трудно е да се прецени — каза той — дали тези свободни рокли и леки долни дрехи, с които се обличат жените, са им по мярка, или не. Виж, с обувките е друго...

— Точно така — каза съдията. — Убиецът е знаел, че ако остави само дрехите на госпожа Пан, ние ще се запитаме къде са обувките, а ако остави и тях, можем да открием, че не са по мярка на трупа. И тъй, той се е изхитрил да вземе със себе си всичко, като се е надявал това така да ни обърка, че да не отдадем достатъчно внимание на липсващите обувки.

Съдията въздъхна и продължи:

— За нещастие стана точно така, както е очаквал той! След това обаче убиецът е допуснал втора грешка — благодарение на нея намерих вярната следа и прозрях онова, което ми се бе изплъзнало в началото... Влюбен до полуда в рубините, той не е могъл да ги остави в къщата на Пан. Затова, докато Пан беше в затвора, се е вмъкнал в спалнята и ги е взел от кутията за дрехи. Сглупил е и като се е съгласил да изпълни желанието на госпожа Пан да ѝ занесе някои от любимите ѝ рокли. По това се досетих, че тя е жива. Освен това, ако убиецът е знаел къде са камъните, той би ги взел още когато е извършил убийството. Някой му е казал за двойното дъно по-късно и този някой би могла да бъде само госпожа Пан. Тогава проумях защо пръстенът беше без камък и защо убиецът е взел със себе си всички дрехи. Той е искал да ви попречи да открием, че тялото не е на госпожа Пан. Знаел е, че единственият човек, който би могъл да разбере това, е мъжът ѝ и се е надявал — отново основателно! — че когато подозренията паднат от Пан Фън, тялото вече ще е заковано в ковчега.

— А кога Ваша Милост разбра, че Чу Даюан е свързан с престъплението? — попита Цяо Тай.

— Чак след последния разговор с Пан Фън — отговори съдията. — В началото подозирах Йе Тай. Запитах се коя може да бъде убитата жена и тъй като само за госпожица Ляо бе съобщено, че е изчезнала, помислих, разбира се, че жертвата е тя. Следователят установи, че

трупът не е на девственица, но от признанията на Ю Кан знаех, че и госпожица Ляо не е била такава. И друго: Йе Тай, както мислехме тогава, бе отвлякъл госпожица Ляо, а той бе достатъчно силен, за да ѝ отреже главата. Имаше моменти, в които ми се струваше доста правдоподобно следното предположение: Йе Тай убива госпожица Ляо в пристъп на гняв, неговата сестра му помага да прикрие убийството и след това умишлено изчезва... Но скоро отхвърлих тази теория.

— Защо? — бързо попита Тао Ган. — Тя ми се струва много логична. Знаем, че госпожа Пан е била твърде близка с брат си, а освен това така би могла да се отърве и от мъжа си, за когото е нехаела!

Съдията поклати глава.

— Не забравяйте — рече той — историята с лака. От онова, което каза Пан Фън, разбрах, че само убиецът е могъл по невнимание да докосне оная прясно лакирана спалнята. Госпожа Пан е била предупредена и би внимавала много да не се допре до нея. Йе Тай нямаше изгаряния по ръцете, а едва ли би могъл да направи всичко това с нещастната жертва, ако е бил с ръкавици. Изгарянето с лака е улика срещу Чу Даюан. Спомням си два случая, сами по себе си доста обикновени, които сега изведнъж придобиват особено значение. Първо, изгарянето обяснява внезапното решение на Чу да организира ловна вечеря на открито вместо обикновено угощение на топло, в залата. Трябвало е през цялото време да бъде с ръкавици, за да прикрие пострадалата си ръка. Второ, става ясно защо Чу е пропуснал възможността да убие вълка, когато беше на лов с Ма Жун и Цяо Тай сутринта след убийството. Прекараната от него нощ е била ужасна и ръката много го е боляла... Освен това бях сигурен, че убиецът живее близо до Пан и вероятно има много голяма резиденция. Знаех, че е излязъл от къщата на Пан с една лена, която никой не е трябвало да види, и е носел голям вързоп. Той не би могъл да поеме риска за среща с нощната стража или някой патрул на военната полиция, защото те имат похвалния навик да спират и разпитват всички, които скитат през нощта с големи вързопи. Сега вече знаем, че Пан живее на една пуста улица и от неговата къща лесно може да се стигне до задната врата на резиденцията на Чу, като се върви откъм вътрешната страна на градската стена, където има само стари складове.

— Но точно преди да стигне до резиденцията си — възрази Тао Ган, — е трябвало да пресече главната улица близо до източната

градска порта.

— Този риск не е бил голям — каза съдията, — защото стражите проверяват само хората, които минават през портата, а не покрай нея вътре в града... Когато по този начин стигнах до извода, че най-вероятно престъпникът е Чу, аз, разбира се, веднага се запитах какъв би могъл да бъде мотивът му. Тогава внезапно прозрях какво у него не е наред. Ако един здрав, енергичен мъж няма поколение въпреки осемте си жени, това означава, че той има някакъв физически недъг — такъв, който понякога може да се отрази много зле на мъжката психика. Пристрастеността към рубините, която е проявил, като е изтръгнал камъка от пръстена и е проникнал в къщата на Пан, за да вземе гривните, значително допълва портрета на Чу: той е човек с извратена душевност. Маниакалната му омраза към госпожица Ляо го е накарала да я убие.

— Как сте могли да отгатнете всичко това още тогава, господарю? — отново запита Тао Ган.

— Първо помислих, че всичко е било от ревност — отговори съдията, — ревност на застаряващ мъж към млада двойка. Но веднага отхвърлих тази мисъл, защото Ю Кан и госпожица Ляо са били сгодени от три години, а свирепата омраза на Чу се е породила съвсем наскоро. Тогава си спомних едно любопитно съвпадение. Ю Кан ни съобщи, че Йе Тай му казал как е научил тайната му от старата слугиня, когато разговарял с нея в коридора пред библиотеката на Чу. Секретарят ни каза още, че по-късно той самият е разговарял по този повод със слугинята пак в коридора, пред библиотеката. Хрумна ми, че Чу би могъл да подслуша и двата разговора. Първият, по време на който старицата е казала на Йе Тай за срещата в спалнята на Ю Кан, е дал повод на Чу да намрази госпожица Ляо: под собствената му стряха тя е дарила друг мъж с онова щастие, от което самият Чу е бил лишен по природа. Представям си как госпожица Ляо се е превърнала за Чу в символ на неговата безпомощност и как той си е въобразил, че единственото средство, което би могло да му помогне да стане истински мъж, е да я обладае... Вторият подслушан разговор, този между Ю Кан и слугинята, му е дал възможност да разбере, че Йе Тай е изнудвач. Чу е знаел колко близък е бил Йе Тай със сестра си и се е уплашил, че госпожа Пан може да каже на брат си за срещите им, а дори може би и за момичето от покрития пазар. Не е могъл да се

изложи на риска Йе Тай да научи всичко и да го изнудва до края на живота му, затова е решил да го премахне. Това мое предположение съвсем точно съвпадна с фактите, защото Йе Тай изчезна след обяда на същия ден, в който Ю Кан е разговарял със старата слугиня... Когато чрез тези разсъждения установих, че Чу е имал както мотив, така и възможност да извърши престъплението, ме осени една друга мисъл... Всички знаете, че не съм суеверен, но това не означава, че отричам съществуването на свръхестествени явления. Оная вечер, когато на угощението в къщата на Чу видях снежния човек в страничната градина, усетих ясно ужасното, злокобно присъствие на насилствена смърт. Спомних си как по време на вечерята Чу ми подметна, че снежните човеци ги правят децата на слугите му. Но Ма Жун и Цяо Тай ми бяха казали, че и самият Чу си прави снежни човеци, за да му служат като мишени при упражненията в стрелба с лък. Изведнъж ми хрумна, че ако някой иска бързо да скрие отрязана човешка глава в това мразовито време, би било най-удобно да я покрие със сняг и да я използва за глава на снежен човек. Това решение особено би харесало на Чу, защото би му помогнало да удовлетвори безумната жажда за мъст, породена от омразата към госпожица Ляо. Забивайки стрела след стрела в главите на снежните си мишени, той е щял да си въобразява, че стреля в нея...

Съдията замълча, потръпна и се загърна по-плътно в кожената си наметка. Тримата му помощници го гледаха бледи, напрегнати лица. В стаята като че ли надвисна зловещата сянка на това безумно престъпление. След дълга пауза съдията продължи:

— Вече бях убеден, че убиецът е Чу, липсваше ми неоспоримо доказателство. Възнамерявах да ви обясня теорията си снощи, след заседанието и после заедно да обсъдим как да организираме внезапно претърсване на резиденцията му. Ако действително намерехме там госпожа Пан, Чу беше загубен. Но тогава той уби Хун. Ако бях разговарял с Пан Фън половин ден по-рано, щяхме да се насочим към Чу, преди той да убие инспектора. Но съдбата бе решила друго...

В стаята настана печална тишина. След известно време Ди каза:

— Тао Ган може да ви разкаже всичко останало. Когато вие двамата напуснахте града заедно с Чу, ние с Тао Ган началника на стражниците отидохме в резиденцията на Чу и там намерихме госпожа Пан. Доведоха я в трибунала със закрит паланкин, без някой да разбере

това. Тао Ган откри тайни шпионки във всички спални, а от разпита на старата слугиня стана ясно, че тя не знае нищо за историята на Ю Кан. Сега вече ни е известно от признанията на госпожа Пан, че наистина самият Чу е шпионирал Ю Кан и годеницата му. Предполагам, че при някой разговор с Йе Тай той се е изтървал да спомене нещо и хитрият мошеник се е досетил за останалото. Но когато Ю Кан го е попитал откъде знае тайната, Йе Тай е съчинил историята за слугинята, защото не е посмял да намеси Чу в своите изнудвачески намерения. Дали покъсно Йе Тай е дръзнал да изнудва Чу, или пък Чу само е подслушал разговора на Ю със слугинята и се е уплашил, че Йе Тай ще се опита да го изнуди — това са неща, които според мене никога няма да научим. Защото Чу е луд, а пък трупът на Йе Тай — убеден съм в това — лежи някъде зарит в снега... Говорих и с осемте жени на Чу. Бих желал да забравя онова, което те ми разказаха за живота си с него. Вече издадох необходимите разпореждания да ги върнат на родителите им. След приключването на делото всяка от тях ще получи значителен дял от състоянието на Чу... Неговата лудост го прави недостъпен за закона. Ще го съди Небето...

Съдията взе старата кутийка за визитни картички на Хун, която бе оставена на писалището пред него. Погали нежно избелелия брукат и внимателно я прибра в пазвата на халата си. После разгъна върху писалището лист хартия и взе четката. Тримата му помощници незабавно станаха и напуснаха кабинета.

Най-напред Ди съчини подробен доклад до префекта за убийството на госпожица Ляо Лиенфан, после написа две писма. Първото беше до най-възрастния син на инспектора Хун, който служеше като иконом в къщата на по-младия брат на съдията в Тайюан. Хун беше вдовец — сега синът му ставаше глава на семейството и трябваше да реши къде да погребее баща си. Второто писмо беше до Първата жена на съдията, което той изпрати на адреса на старата ѝ майка, също в Тайюан. То започваше с обичайните въпроси за здравето на старата дама, след което Ди уведомяваше и жена си за смъртта на инспектора Хун. Подир приетите за такива случаи официални фрази той добавяше:

Когато ни напусне някой, който ни е бил много скъп, ние губим не само него, но и част от себе си.

Ди предаде писмата на слугата с нареждане да ги изпрати незабавно и унесен в печални разсъждения, се зае със самотния си обяд. Беше капнал от умора, не му се мислеше за убийството на Лан и делото на госпожа Лу. Каза на слугата да донесе папката с бележките върху идеята му за държавни заеми, които да се отпускат без лихва на стопаните в случай на слаба реколта. Това беше любимият му проект, много вечери бе работил над него заедно с Хун, опитвайки се да състави предложение, което да се посрещне с одобрение от Финансовия съвет. Хун смяташе, че проектът може да се осъществи чрез икономии от другите разходи на околийската управа. Когато влязоха тримата помощници, завариха съдията вгълбен в изчисленията си. Той отмести книгата и каза:

— Искам да поговорим отново за убийството на учителя Лан. Аз все още мисля, че той е бил отровен от жена. Но до този момент единственото сведение, че е имал близка връзка с жена, са показанията на онзи млад негов ученик. Той ви е казал, че през нощта при учителя Лан е дошла някаква жена, но по дочутите думи не е могъл да разбере коя е тя.

Ма Жун и Цяо Тай кимнаха тъжно.

— Само ни направи впечатление — каза Цяо Тай, — че гостенката и домакинът не са си разменили обичайните учтиви поздравления. От това можем да заключим, че са се познавали много добре. Но ние вече знаем това, защото както вие сам забелязахте, господарю, Лан не е направил опит да прикрие голотата си, когато тя е влязла в кабината на банята.

— Какво точно е дочул от разговора младежът? — запита съдията.

— О, нищо особено! — отговори Ма Жун. — Тя изглеждала ядосана, че учителят я отбягва, а той казал, че това не е важно и добавил някаква дума, която звучала като „котенце“.

Съдията рязко се надигна в стола си.

— „Котенце“ ли? — изненадано попита той.

Ди изведнъж си спомни въпроса на дъщеричката на госпожа Лу. Тя го бе попитала къде е котенцето, на което приказва гостенинът на майка ѝ. Това променяше всичко! Той бързо каза на Ма Жун:

— Веднага тръгвай на кон за къщата на Пан Фън! Той познава госпожа Лу още от времето, когато тя е била дете. Попитай го дали е имала галено име!

Ма Жун се слиса. Но той нямаше навика да задава излишни въпроси, и тръгна незабавно.

Съдията не каза нищо повече по този въпрос. Само помоли Тао Ган да пригответи пресен чай и започна да обсъжда с Цяо Тай затрудненията, възникнали от обстоятелството, че на военната полиция бе дадена съдебна власт над цивилното население в околията.

Ма Жун се върна неочаквано бързо.

— Заварих Пан Фън много потиснат — докладва той. — Новината за позорното поведение на жена му го е наранила по-тежко и от първоначалното известие, че е била убита. Попитах го за госпожа Лу и той каза, че в училище са я наричали с галеното име „Котенце“.

Съдията стовари юмрука си върху масата.

— Това е следата, която се надявах да открия! — извика той.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

ЖЕНАТА НА СЛЕДОВАТЕЛЯ ДОКЛАДВА ЗА ДВЕ ЗАТВОРНИЧКИ; МЛАДАТА ВДОВИЦА ОТНОВО Е ИЗПРАВЕНА НА РАЗПИТ ПРЕД СЪДА

Когато тримата помощници на съдията си отидоха, влезе госпожа Гуо. Ди ѝ направи знак с ръка да седне и да си налее чаша чай. Чувствуваше се много виновен пред тази жена. Тя се наведе през писалището да напълни първо неговата чаша, но съдията долови отново онова благоухание, което беше сякаш част от нея.

— Дойдох да доложа на Ваша Милост — каза тя — че госпожа Пан отказва да яде и непрекъснато плаче. Попита ме дали не бихте позволили на мъжа ѝ да я посети поне веднъж.

— Правилникът не разрешава — смръщено отвърна съдията. — И освен това не вярвам, че подобно посещение ще бъде от полза както за нея, така и за него.

— Жената знае — тихо каза госпожа Гуо — че ще бъде екзекутирана и се е примирила със съдбата си. Но сега е разбрала, че не е била до такава степен безразлична към съпруга си. Исква да му се извини и да умре с чувството, че е изкупила поне част от греха си.

Съдията помисли малко и каза:

— Главната цел на правосъдието е да възстановява справедливостта, да поправя — доколкото е възможно — вредните последствия от престъпленията. Тъй като извинението би могло да утеши господин Пан, молбата на жена му ще бъде удовлетворена.

— Искам да ви уведомя също — продължи госпожа Гуо, — че мазах гърба на госпожа Лу с различни мехлеми. Раните ще заздравеят, но...

Гласът ѝ стана неуверен. Съдията кимна окуражително и тя продължи:

— Госпожа Лу не изглежда много здрава физически, Ваша Милост, крепи се благодарение на забележително силната си воля. Страх ме е, че едно следващо бичуване ще увреди здравето ѝ непоправимо.

— Това предупреждение е полезно — каза съдията. — Ще го имам предвид.

Госпожа Гуо се поклони и след известно колебание каза:

— Понеже тя не проронва нито дума, позволих си да я попитам за дъщеричката ѝ. Каза, че съседите се грижат за детето и че, така или иначе, трибуналът скоро ще трябва да я освободи. Все пак мисля да намина към къщата на госпожа Лу и да проверя сама. Ако детето страда, ще го взема в собствената си къща.

— Вземете го при всички случаи! — каза съдията. — Същевременно бихте могли да претърсите къщата и да се опитате да намерите черни татарски дрехи или други, които могат да минат за такива. Тази работа може да бъде свършена само от жена!

Госпожа Гуо се поклони с усмивка. Съдията за малко не я попита какво мисли за една евентуална връзка между госпожа Лу и учителя Лан, но се въздържа. Вече бе стигнал твърде далече, съветвайки се с жена за работите на трибунала. Вместо това я попита какво мисли съпругът ѝ за състоянието на Чу Даюан. Госпожа Гуо бавно поклати малката си глава.

— Съпругът ми — каза тя — отново приложи силно приспивателно. Той смята, че разсъдъкът на Чу е непоправимо разстроен.

Ди въздъхна, кимна с глава и госпожа Гуо си отиде.

След като откри вечерното заседание на трибунала, съдията първо изясни какви са пълномощията на военната полиция и добави, че написани на плакати, те ще бъдат разпространени из цялата околия. После заповяда на началника на стражниците да доведе пред съдийската маса госпожа Лу.

Ди забеляза, че тя отново се бе погрижила старателно за външността си. Беше вчесала косите си просто, но ефектно и носеше нова брокатена блуза. Държеше се изправена, макар че очевидно раменете много я боляха. Преди да коленичи, тя хвърли бърз поглед към залата и сякаш остана разочарована, като видя само неколцина зрители.

— Вчера — каза съдията с равен глас — вие обидихте този съд. Не сте глупава жена, госпожо Лу и вярвам, че този път ще отговорите

на въпросите ми честно — в интерес на справедливостта и в свой собствен интерес.

— Покорната ви слугиня няма навика да лъже! — отвърна хладно госпожа Лу.

— Кажете ми — продължи съдията, — вярно ли е, че наред със собственото име ви наричат и с галеното име „Котенце“?

— Ваша Милост подиграва ли се с мене? — попита подсъдимата с презрителна надменност.

— В този трибунал въпросите се задават от съда — спокойно каза съдията. — Отговорете!

Госпожа Лу понечи да вдигне рамене, но лицето ѝ внезапно се разкриви от болка. Тя преглътна, после отговори:

— Да, имам такова галено име. С него ме наричаше покойният ми баща.

Съдията кимна и запита:

— А покойният ви мъж обръщал ли се е понякога към вас по този начин?

В очите на госпожа Лу блесна зъл пламък.

— Не! — грубо отговори тя.

— А да ви се е случвало — продължи съдията — да носите мъжки татарски дрехи?

— Не желая да ме обиждате! — извика госпожа Лу. — Как може една порядъчна жена да носи мъжки дрехи?

— Фактът е — отбеляза съдията, — че такива дрехи са намерени между вашите принадлежности.

Ди забеляза, че госпожа Лу за първи път се почувствува неловко. След известно колебание тя каза:

— На Ваша Милост сигурно е известно, че аз съм от татарско потекло. Тези дрехи бяха оставени в къщата ми преди много време от един мой братовчед, който сега живее оттатък границата.

— Сега ще ви върнат в затвора — каза съдията. — Когато ми потърбвате, ще накарам да ви повикат отново, за да продължим разпита.

След като я отведоха, съдията прочете две служебни съобщения относно някои промени в закона за наследствата. Той забеляза, че съдебната зала е вече пълна, а прииждат и нови зрители. Някой беше пръснал новината, че отново разпитват госпожа Лу.

Началникът на стражниците доведе пред масата трима младежи. Те бяха много смутени и боязливо поглеждаха към стражниците и съдията.

— Няма от какво да се страхувате! — любезно им каза Ди. — Само ще застанете между зрителите на първия ред и ще огледате едно лице, което ще доведат след малко пред тази маса. Тогава ще ми кажете дали сте го виждали и ако да — кога и къде.

Госпожа Гуо въведе госпожа Лу. Подсъдимата беше облечена в черните дрехи, намерени в къщата ѝ. Тя тръгна към масата със ситни, превзети стъпки. С изискано движение остави черния жакет да се смъкне и да открие малките, твърди гърди и заоблените ѝ хълбоци. Полуобърната към зрителите, тя придърпа под лек ъгъл черния шал, увит около главата ѝ, усмихна се с престорена свенливост и нервно заопипва с пръсти долния ръб на жакета. Съдията разбра, че е опитна артистка. Той направи знак на началника на стражниците да доведе тримата младежи пред масата и попита най-възрастния:

— Познавате ли това лице?

— Не, Ваша Милост — плахо отвърна младежът.

— Не е ли това лицето, което срещнахте пред входа на банята?
— търпеливо зададе въпроса си съдията.

— Не би могло да бъде, Ваша Милост! — с усмивка каза момчето. — Онова лице беше млад мъж!

Съдията погледна към другите двама. Те поклатиха глави, ококорени срещу госпожа Лу. Тя им хвърли кокетен поглед, после бързо прикри устата си с ръка.

Ди въздъхна и даде знак на началника на стражниците да отведе младежите. Веднага щом те си отидоха, лицето на госпожа Лу се промени като по магия. То придоби предишното си студено, злобно изражение.

— Разрешавате ли на покорната ви слугиня да запита каква е целта на този маскарад? — рече тя с подигравателна усмивка. — Трябва ли една жена, чийто гръб е бит до кръв, да бъде още унижавана и като я показват тук пред хората, облечена с мъжки дрехи?

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

ЗЛАТА ЖЕНА ОТНОВО ОБИЖДА СЪДА; НЕОЧАКВАНТО ПРЕОБРАЗЯВАНЕ НА КАРТОНЕНАТА КОТКА

Очната ставка се бе провалила, но умело изиграната от госпожа Лу сцена затвърди убеждението на съдията в нейната вина. Той се приведе напред и каза строго:

— Разкажете пред съда за връзките си с покойния учител по бойно изкуство Лан Таокуй!

Госпожа Лу се изправи и кресна:

— Можете да ме обиждате и измъчвате колкото си искате, няма значение какво ще стане с мене. Но не желая да участвувам в тази мръсна клевета, която петни светлата памет на учителя Лан Таокуй, нашия национален герой, гордостта на тази околия!

Над тълпата се понесоха бурни одобрителни възгласи. Съдията стовари с все сила чукчето си върху масата.

— Тишина! — изкрещя той. После викна на госпожа Лу: — Отговори на въпроса ми, жено!

— Отказвам! — високо извика госпожа Лу. — Можете да ме измъчвате колкото си искате, но аз няма да въвека учителя Лан в мръсните ви интриги!

Съдията с мъка овладя гнева си и каза отсечено:

— Това е обида на съда. — Внезапно си спомни предупреждението на госпожа Гуо и съобрази, че трябва да бъде внимателен при прилагането на законните изтезания. Заповяда на началника на стражниците: — Ударете тази жена двадесет пъти с лиановата пръчка през бедрата!

Гневно мърморене изпълни залата. Някой се провикна: „По-добре хванете убиеца на Лан!“ Други закрещяха: „Позор!“

— Тишина и ред! — гръмогласно извика съдията. — След малко съдът ще представи неоспоримо доказателство, че самият учител Лан е обвинил тази жена!

Залата притихна. Изведнъж отекнаха писъците на госпожа Лу. Стражниците я бяха повалили с лице към пода и смъкнаха татарските ѝ панталони. Началникът им бързо покри бедрата ѝ с мокра кърпа, защото според закона жена можеше да бъде позорно разголвана само на площадката за екзекуции. Докато двама от помощниците му я държаха за ръцете и краката, началникът на стражниците започна да нанася удари с лиановата пръчка през бедрата ѝ.

Госпожа Лу закрещя неистово, гърчейки се на пода. След десетия удар съдията даде знак да спрат.

— Сега отговорете на въпроса ми — студено каза той. Госпожа Лу вдигна глава, но не можа да проговори.

Най-после произнесе:

— Никога!

Съдията вдигна рамене и пръчката отново изсвистя във въздуха. По кърпата върху бедрата на госпожа Лу избиха кървави петна. Изведнъж тя притихна. Началникът на стражниците спря. Помощниците му я обърнаха по гръб и започнаха да я свестяват.

Ди заповяда:

— Доведете втория свидетел!

Пред масата застана набит младеж. Главата му беше ниско остригана, носеше прост кафяв халат. Лицето му беше приятно и честно.

— Кажете името и професията си! — нареди съдията.

— Покорният ви слуга — почтително отговори младежът — се казва Мей Чън. Бях помощник на учителя Лан в продължение на повече от четири години и съм боец от седма степен.

Съдията кимна.

— Кажете ми, Мей Чън — рече той, — какво сте видели и чули една вечер преди около три седмици.

— Както обикновено — отвърна боецът — покорният ви слуга се раздели с учителя си след вечерните упражнения. Точно когато се канех да отворя входната врата на дома си, се сетих, че съм оставил желязната топка в залата за упражнения. Върнах се да я взема, защото щеше да ми трябва за сутрешните занимания. Тъкмо влизах в предния двор, когато забелязах, че учителят затваря вратата зад някакъв посетител. Можех да забележа смътно само черните му дрехи. Тъй

като познавах всички приятели на учителя, знаех, че няма да попреча, и се насочих към вратата. Тогава чух женски глас.

— Какво каза жената? — попита съдията.

— Не можах да разбера ясно думите през вратата, Ваша Милост — отговори боецът, — пък и гласът ѝ ми беше свършено непознат. Но тя изглеждаше разгневена, че той не я посещавал или нещо такова. Когато учителят отговори, ясно го чух да споменава думата „котенце“. Не желях да се меся в работите му и веднага си тръгнах.

Съдията кимна с глава на писаря да прочете записаните думи на Мей Чън. Боецът постави под документа отпечатъка от палеца си и Ди го освободи.

Междувременно госпожа Лу беше дошла в съзнание и бе коленичила, поддържана от двама стражници. Съдията удари с чукчето си по масата и каза:

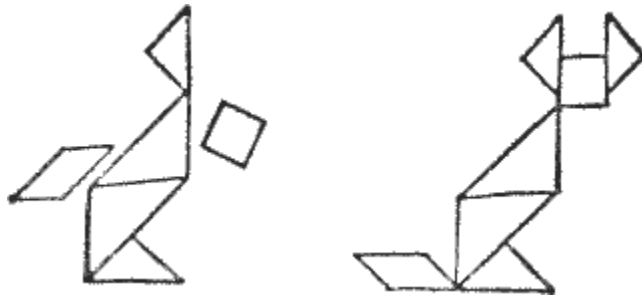
— Съдът твърди, че жената, посетила онази вечер учителя Лан, е била госпожа Лу. По един или друг начин тя е успяла да влезе под кожата му и той ѝ се е доверявал. После се е опитала да му стане любовница, но той вероятно е отказал. В озлоблението си тя го е убила, като е поставила в чаената му чаша жасминов цвят, поръсен със смъртоносна отрова, докато той си е почивал в банята. Влязла е преоблечена като млад татарин. Вярно, че преди няколко минути тримата свидетели не можаха да я разпознаят, но тя е добра артистка. Когато е искала да мине за татарин, се е държала като мъж, докато току-що съвсем безсрамно изложи на показ женските си прелести. Но това няма да ѝ помогне много, защото сега ще ви покажа как учителят Лан сам е оставил следа, която води право към тази покварена жена.

Откъм залата долетяха възклицания на изненада.

Съдията почувствува, че настроението на зрителите се променя в негова полза. Показанията на честния млад боец бяха направили добро впечатление. Той даде знак на Тао Ган, който веднага донесе квадратната черна дъска, направена по указания на съдията непосредствено преди заседанието. На дъската бяха забодени с карфици шест парчета от бял картон. Най-малкото от тях бе широко повече от две стъпки, така че всички зрители можеха ясно да ги виждат. Тао Ган изправи дъската върху подиума и я подпря на писарската маса.

— Тук виждате — продължи съдията — шест от седемте картончета, наредени така, както ги намерихме върху масата в кабината на учителя Лан. — Той вдигна едно триъгълно картонено парче и додаде: — Седмото картонче — този триъгълник — бе намерено в стиснатия десен юмрук на починалия. От ужасното въздействие на жестоката отрова езикът му е бил подут и той не е можел да извика. Затова с последни сили се е опитал да ни насочи към убиеца си, като е използвал седемте картончета, които е подреждал, преди да изпие фаталната чаша... За нещастие гърchoвете са започнали, преди да успее да довърши фигурата. А докато се е свличал на пода в предсмъртна агония, ръката му, изглежда, е закачила картончетата и е разместила три от тях. Но като променим малко положението на тези три картончета и добавим триъгълника, намерен в ръката му, се получава фигура, която може да бъде разпозната без всякакво съмнение.

Съдията стана и забодде три от картончетата в малко по-различно положение. А когато добави и четвъртото, върху дъската се появи сполучливото изображение на котка. Зрителите ахнаха от изненада.

— С тази фигура — заключи съдията, седнал обратно на стола си — учителят Лан посочва госпожа Лу като свои убиец.

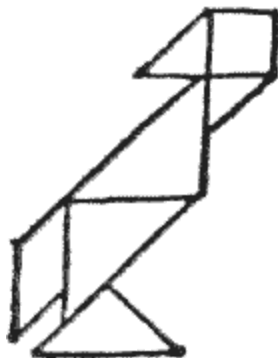
Изведнъж се чу крясъкът на госпожа Лу:

— Това е лъжа!

Тя се отскубна от ръцете на стражниците и пропълзя на колене към подиума. Лицето ѝ бе разкривено от болка. С нечовешко усилие се покатери върху подиума и стенийки, се сви край масата на писаря. Като се задъхваше, тя се вкопчи с лявата си ръка в ръба на черната дъска и разтреперана от ярост, промени положението на трите картончета, разместени от съдията. После огледа залата, притиснала четвъртото картонче към гърдите си, и извика дрезгаво:

— Вижте, това е измама!

Изправи се на колене със сподавен стон и забодe картонения триъгълник в горния край на фигурата.

После извика:

— Учителят Лан е искал да изобрази птица! Изобщо не се е опитвал да остави... следа...

Изведнъж лицето ѝ стана бледо като на мъртвец и тя се свлече на пода.

— Това е дявол, а не жена! — извика Ма Жун, когато се събраха в личния кабинет на съдията.

— Тя ме мрази — каза Ди, — защото мрази всичко, което аз олицетворявам. Тя е зла жена. И все пак трябва да кажа, че нейната невероятна силна воля и бързата ѝ мисъл ме възхитиха. Да решиш с един поглед как котката може да се превърне в птица, при това, когато си полузашеметен от болка, не би било по силите на всекиго.

— Изглежда, че тя е изключителна жена — забеляза Цяо Тай. — И все пак учителят Лан никога не би погледнал сериозно на нея.

— Междувременно — загрижено каза съдията — тя ни постави в крайно неудобно положение! Вече не можем да поддържаме обвинението, че е убила Лан. Сега ще трябва да докажем, че мъжът ѝ е умрял от насилствена смърт и тя има пръст в това. Повикайте следователя!

Когато Тао Ган се върна с гърбавия аптекар, съдията му каза:

— Оня ден вие споменахте, Гуо, че сте били озадачен от изпъкналите очи на мъртвия Лу Мин. Заявихте, че този признак е характерен за силен удар по тила. Да речем, че доктор Гуан е бил съучастник на госпожа Лу. Но възможно ли е било братът на Лу Мин и

собственикът на погребалната къща, които са облекли тялото, да не забележат раната от такъв удар?

Гуо поклати глава.

— Ваша Милост — отвърна той, — ако ударът е бил нанесен например с дървен чук, увит в парче дебел плат, по главата не би имало кръв.

Съдията кимна.

— Разбира се, аутопсията би показала, че черепът е спукан — отбеляза той. — Но ако това предположение е невярно, какво друго доказателство за насилие бихте могли да намерите по тялото? Вече са минали пет месеца, откакто се е случило всичко това!

Гърбавият мъж отвърна:

— Много зависи от това, в какъв ковчег е било поставено тялото и какви са били температурата и влажността в гроба. Но дори и разложението на трупа да е напреднало, мисля, че все още бих могъл да открия признаци на отравяне, като изследвам например състоянието на кожата и костния мозък.

Съдията помисли малко, после каза:

— Съгласно закона изравянето на труп без основателна причина е углавно престъпление. Ако при аутопсията не се открие неоспоримо доказателство, че Лу Мин е бил убит, ще трябва да си подам оставката и да заявя, че съм на разположение на властите, за да бъда съден за оскверняване на гроб. Ако към това се прибави и фактът, че несправедливо съм обвинил госпожа Лу в убийство, няма никакво съмнение, че ще бъда екзекутиран. Правителството изцяло подкрепя своите служители, но само докато те започнат да грешат. Държавните чиновници са пръснати из цялата империя. Ако правят грешки, те не биха могли да очакват снизхождение, дори когато действията им са били добронамерени.

Ди стана и започна да се разхожда из кабинета. Тримата му помощници го гледаха обезпокоени. Изведнъж той се спря.

— Ще поема риска! — твърдо каза той. — Аутопсия ще има!

По лицата на Цяо Тай и Тао Ган се изписа тревога. Последният отбеляза:

— Тази жена знае какви ли не коварни тайнства. Ами ако е убила мъжа си чрез някакво заклинание? Това не би оставило никаква следа по тялото му!

Съдията нетърпеливо поклати глава.

— Вярвам — каза той, — че на този свят има много неща, които ние не можем да си обясним. Но не мога да повярвам, че великото Небе би позволило на тъмните сили да убият човешко същество само чрез магия. Ма Жун, дай необходимите разпореждания на началника на стражниците! Аутопсията на тялото на Лу Мин ще се състои днес следобед, на гробището!

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

В ГРОБИЩЕТО СЕ ИЗВЪРШВА АУТОПСИЯ; ТЕЖКО ПОСТРАДАЛ ЧОВЕК РАЗКАЗВА СТРАННА СЛУЧКА

В северния квартал на града като че ли бе започнало истинско преселение на народите. По улиците се тълпяха хора, запътени към северната градска порта. Когато през нея пренасяха паланкина на съдията, тълпата се отдръпна, враждебно смълчана. Но щом се появи малкият закрит стол-носилка, в който носеха госпожа Лу, внезапно се чуха одобрителни възгласи.

Дългата върволица народ тръгна през заснежените хълмове, разположени на северозапад от града, и се насочи към платото, където се намираше главното гробище. Хората минаха по пътя, криволичещ между големи и малки надгробни могили, и се струпаха около разровения гроб в центъра на гробището, където стражниците бяха издигнали временен навес от тръстикови рогозки.

Когато слезе от паланкина си, съдията видя, че доколкото позволяваха обстоятелствата, временният трибунал беше вече стъкмен. Една висока дървена скамейка щеше да служи за съдийска маса. Край нея, на по-малка маса, седеше старши писарят и духаше на ръцете си, за да не измръзнат. Пред разровения гроб, върху дървени магарета, бе поставен голям ковчег. Край него стояха собственикът на погребалната къща и помощниците му. На снега бяха разстлани дебели тръстикови рогозки. Върху тях, край един преносим мангал, бе клекнал Гуо. Той енергично раздухваше огъня.

Наоколо в широк кръг бяха застанали около триста души. Съдията седна на единствения стол зад масата, а Ма Жун и Цяо Тай застанаха от двете му страни. Тао Ган се бе приближил до ковчегата и любопитно го разглеждаше.

Носачите оставиха на земята носилката на госпожа Лу. Началникът на стражниците дръпна встрани завесата и отстъпи с отворена уста. Неподвижното тяло на госпожа Лу висеше отпуснато върху напречната преграда.

Тълпата сви обръча с гневен ропот.

— Вижте какво ѝ е на тая жена! — нареди съдията на Гуо. А на помощниците си прошепна: — Да ни пази бог, ако е умряла в ръцете ни!

Гуо внимателно вдигна главата на госпожа Лу. Изведнъж клепачите ѝ потрепнаха. Тя въздъхна дълбоко. Гуо отмести напречната преграда. С негова помощ жената тръгна към навеса, като се олюляваше и се подпираше на бамбукова пръчка. Когато видя изровения гроб, тя отстъпи и закри лице с ръкава си.

— Пак започнаха преструвките! — измърмори възмутено Тао Ган.

— Да — загрижено каза съдията, — но това се харесва на тълпата.

Ди удари с чукчето си по масата. Тук на открито, в студа, ударът прозвуча необичайно тихо.

— Сега — обяви съдията с висок глас — ще пристъпим към аутопсията на трупа на покойния Лу Мин.

Изведнъж госпожа Лу вдигна глава. Като се подпираше на пръчката си, тя каза бавно:

— Ваша Милост е баща и майка за нас, обикновените хора. Тази сутрин в трибунала не обмислих добре онова, което казах. Като злочеста млада вдовица, трябваше да защитя достойнството си, както и честта на учителя Лан. Получих справедливо наказание за непристойното си поведение. Сега умолявам на колене Ваша Милост да спре дотук и да не осквернява ковчега на бедния ми покоен съпруг.

Тя падна на колене и три пъти удари челото си в земята. Над главите на зрителите се понесе одобрителен шепот. Ето, това беше разумно предложение за взаимна отстъпка. То им допадна, защото те бяха свикнали именно по този начин да разрешават затрудненията в ежедневието си.

Ди чукна върху масата.

— Аз, съдията — твърдо каза той, — никога не бих издал нареждане за извършването на тази аутопсия, ако нямах достатъчно основания да смятам, че Лу Мин е бил убит. Тази жена говори умно, но няма да ме възпре да изпълня дълга си. Отворете ковчега!

Когато собственикът на погребалната къща пристъпи напред, госпожа Лу отново се надигна. Полуобърната към тълпата, тя закрещя:

— Как можете да потискате народа по този начин? Такъв ли според вас трябва да бъде съдията? Твърдите че съм убила мъжа си, но какви са доказателствата ви? Нека ви кажа, че макар и да сте съдия, вие не сте всемогъщ! Казват, че вратите на по-висшите чиновници са винаги отворени за преследваните и потисканите. И не забравяйте: когато се докаже, че някой съдия неоснователно е обвинил невинен човек, законът му отрежда същото наказание, което би получил несправедливо обвиненият! Аз може да съм беззащитна млада вдовица, но няма да се примиря, докато съдийската шапка не падне от главата ви!

Гръмки викове: „Тя е права! Не трябва да се прави аутопсия!“ — се понесоха над тълпата.

— Тишина! — извика съдията. — Ако по трупа не се открият явни белези, доказващи убийство, аз с готовност ще приема наказанието, което бих поискал за тази жена!

Като видя, че госпожа Лу отново се кани да заговори, съдията посочи към ковчегата и бързо продължи:

— Доказателството е тук, какво чакаме още? — Тълпата като че ли се разколеба. Ди кресна на собственика на погребалната къща: — Започвайте!

Човекът заби длетото си под капака, а двамата му помощници се заеха да работят от другата страна на ковчегата. Не след дълго успяха да отковат тежкия капак и да го смъкнат на земята. Закрили с шалове носовете и устите си, те извадиха тялото заедно с дебелия рогозка, на която бе положено, и го поставиха пред съдийската маса. Някои от зяпачите, които в стремежа си да не пропуснат нищо се бяха приближили твърде много, сега побързаха да се дръпнат назад. Трупът представляваше отвратителна гледка.

Гуо постави от всяка страна на мъртвото тяло по една маса с горящ тамян. Спусна пред лицето си воал от прозрачна коприна, после свали дебелия си ръкавици и на тяхно място постави други, от пътенка кожа. След тези приготовления той отправи поглед към съдията в очакване на знак, че може да започне.

Съдията попълни един формуляр, после се обърна към собственика на погребалната къща:

— Преди да започне аутопсията, искам да кажете как отворихте гроба.

— Съгласно разпорежданията на Ваша Милост — почтително отговори човекът — вашият покорен слуга и двамата му помощници отвориха гроба след пладне. Те намериха надгробната каменна плоча в същото положение, в което я бяха поставили преди пет месеца.

Съдията кимна и даде знак на следователя.

Гуо почисти трупа с потопена в гореща вода кърпа, след което го огледа педя по педя. Всички следяха работата му в напрегнато мълчание. Когато завърши почистването на предната страна, той обърна тялото и започна да разглежда тила на черепа. Опипа основата му с показалец, после премина към изследване на гърба.

Лицето на Ди бе пребледняло.

Най-сетне Гуо стана и се обърна към съдията, за да докладва.

— След като завърших външния оглед на тялото — каза той, — заявявам, че не открих признаци от насилствена смърт.

Зрителите закрещяха: „Съдията излъга! Освободете жената!“ Но хората от първия ред извикаха на застаналите отзад да пазят тишина, за да чуят какво ще каже следователят.

— Затова — продължи Гуо — покорният слуга на Ваша Милост моли за разрешение да премине към оглед на вътрешностите, за да установи дали не е била използвана отрова.

Преди съдията да успее да отговори, госпожа Лу изкрещя:

— Това не е ли достатъчно? Трябва ли да продължават гаврите с нещастното тяло?

— Оставете този чиновник сам да постави примката на шията си, госпожо Лу! — извика един мъж от първия ред. — Ние знаем, че сте невинна.

Госпожа Лу поиска да каже още нещо, но съдията вече бе дал знак на следователя и зрителите й викнаха да мълчи.

Гуо работи върху тялото дълго време, като си помагаше с пластинка от полирано сребро. Той внимателно разглеждаше краищата на костите, стърчащи от започналия да се разлага труп. Когато стана, погледна озадачено към съдията. В претърпаното гробище бе много тихо. След известно колебание Гуо каза:

— Трябва да докладвам, че и във вътрешността на тялото не открих признаци на отравяне. Доколкото се простират познанията ми, този човек е умрял от естествена смърт.

Госпожа Лу извика нещо, но думите ѝ бяха заглушени от гневните крясъци на тълпата. Зрителите се втурнаха напред към навеса и разбутаха стражниците. Предните викаха:

— Смърт на това куче! Той оскверни гроба!

Ди стана от стола си и отиде пред масата. Ма Жун и Цяо Тай скочиха до него, но той грубо ги отблъсна.

Когато хората от предната редица видяха изражението на съдията, неволно отстъпиха назад и се смълчаха. Застаналите по-назад спряха да шумят, за да чуят какво става. Скръстил ръце в ръкавите си, съдията извика с гръмотевичен глас:

— Казах, че ще подам оставката си и ще го направя! Но не преди да проверя още едно нещо. Напомням ви, че до приемането на оставката съдията тук все още съм аз! Ако искате, можете да ме убиете, но имайте предвид, че тогава ще се превърнете в бунтовници, надигнали се срещу имперското правителство, и ще изтърпите последствията! Решете сами — аз съм тук!

Тълпата гледаше със страхопочитание внушителната му фигура. Хората се разколебаха. Съдията бързо продължи:

— Ако между вас има някой водач на гилдия, нека излезе напред. Искам да наблюдава отблизо връщането на изровеното тяло в гроба.

От тълпата се отдели един набит мъж. Той бе водач на гилдията на месарите. Съдията му нареди:

— Вие ще наблюдавате хората на собственика на погребалната къща, докато те поставят тялото обратно в ковчег и го върнат в гроба. После ще запечатате надгробната плоча.

Ди се обърна и се качи в паланкина си.

Късно същата нощ в личния кабинет на съдията цареше печална тишина. Ди седеше зад писалището си. Между смръщените му, рунтави вежди се бе врязала дълбока бръчка. Тлеещата жарава в мангала бе станала на пепел и студът в просторното помещение щипеше остро. Но нито съдията, нито помощниците му обръщаха внимание на това.

Когато голямата свещ на писалището започна да примигва, Ди най-сетне проговори:

— Вече обсъдихме всички възможни начини за приключване на това дело. Ясно е, че ако не открием ново доказателство, с мене е

свършено. Трябва да намерим това доказателство, и то бързо!

Тао Ган запали нова свещ. Трепкащата ѝ светлина заигра по напрегнатите лица. На вратата се почука. Влезе слугата и съобщи, че Йе Пин и Йе Тай искат да говорят със съдията. Силно развълнуван, Ди му заповяда да ги въведе.

Появи се Йе Пин, който подкрепяше с ръка брат си. Главата и ръцете на Йе Тай бяха дебело бинтовани, лицето му имаше неестествен зеленикав цвят и той едва пристъпяше.

Когато, с помощта на Ма Жун и Цяо Тай, Йе Тай беше настанен на дивана, Йе Пин каза:

— Днес следобед, Ваша Милост, четирима селяни, които живеят отвъд източната градска порта, докараха на носилка брат ми у дома. Намерили го случайно — той лежал в безсъзнание зад една снежна пряспа. Имал страшна рана на тила и пръстите му били премръзнали. Но те положили големи грижи за него. Тази сутрин той дошъл в съзнание и им казал кой е.

— Какво се е случило с него? — нетърпеливо запитва съдията.

— Последното, което си спомням — каза Йе Тай с отпаднал глас, — е, че когато преди два дни се връщах у дома за вечеря, някой ми нанесе страхотен удар по тила.

— Ударил те е не друг, а Чу Даюан, Йе Тай! — рече съдията. — Кога ти каза той, че Ю Кан и госпожица Ляо са се срещали тайно в къщата му?

— Той никога не е говорил с мене за това, Ваша Милост — отвърна Йе Тай. — Веднъж го чаках пред библиотеката му и го чух да приказва отвътре на висок глас. Помислих, че се кара с някого и долепих ухо до вратата. Чух го яростно да говори, че Ю Кан и госпожица Ляо са се любили под собствената му стряха. Служеше си с най-неприлични думи. После дойде икономът и почука. Чу изведнъж млъкна, а когато ме прие, видях, че е сам и напълно спокоен.

Ди се обърна към помощниците си и каза:

— Това обяснява и последното странно обстоятелство около убийството на госпожица Ляо! — А към Йе Тай добави: — И като си научил за това благодарение на случайността, ти си започнал да изнудваш Ю Кан! Но великото Небе вече те е наказало сурово!

— Загубих пръстите си! — отчаяно проплака Йе Тай. Съдията направи знак на Йе Пин, който заедно с Ма Жун и Цяо Тай помогна на

брат си да стигне до вратата.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА

ПРИСТИГА ПРАТЕНИК СЪС СПЕШНО ПИСМО; СЪДИЯТА ПАДА НА КОЛЕНЕ ПРЕД СЕМЕЙНИЯ ОЛТАР

Рано на другата сутрин съдията излезе на езда. Но хората по улиците викаха подир него и при Кулата на барабана един камък едва не го улучи. Той стигна до стария учебен полигон и го обиколи няколко пъти в галоп. Когато се върна в трибунала, реши, че ще е най-добре да не се показва из града, докато не се свика заседание, на което да бъде обявен крайният резултат от делото на госпожа Лу.

Следващите два дни Ди прекара в уреждане на изостаналите работи на околийската управа. Тримата му помощници излизаха всеки ден и трескаво търсеха нови улики. Но всичките им усилия оставаха напразни.

Единствената добра новина пристигна на втория ден във вид на дълго писмо от Първата му жена. Тя пишеше от Тайюан, че кризата е преодоляна, че старата ѝ майка е вече по-добре и е на път да се поправи напълно. Канели се да се върнат в Бейджоу в най-скоро време. Съдията си помисли с тъга, че ако не разреши делото на госпожа Лу, никога вече няма да види семейството си.

Сутринта на третия ден, когато Ди закусваше в кабинета си, слугата съобщи, че е пристигнал пратеник от щаба на главнокомандувания. Той носел писмо, което трябвало да бъде връчено лично на съдията.

Влезе висок мъж в пълно бойно снаряжение, цял покрит със сняг. Той се поклони, връчи на съдията голям запечатан плик и каза отсечено:

— Имам заповед да се върна с отговор!

Съдията го стрелна с любопитен поглед.

— Седнете! — кратко каза той и отвори писмото. То гласеше, че агентите на военната полиция са установили брожение сред гражданите на Бейджоу. Имало и донесения, че на север, в лагерите на варварските орди, се извършват военни приготовления и ето защо

Главнокомандущият беше на мнение, че спокойствието в тила на Северната армия трябва да се запази на всяка цена. Намекваше се, че ако съдията на Бейджоу поиска в околията му да бъде разположен военен гарнизон, това желание ще бъде незабавно удовлетворено. Писмото беше подписано и подпечатано от Генерала на военната полиция от името на Главнокомандущия.

Съдията пребледня. Той бързо грабна четката и написа отговор от четири реда:

Съдията на Бейджоу високо оценява навременното предупреждение, носи позволява да съобщи, че още тази сутрин сам ще предприеме необходимите мерки за възстановяване на реда и спокойствието в околията си.

Ди притисна големия червен печат на трибунала върху плика и го подаде на пратеника, който го пое с поклон и си тръгна.

Съдията стана и повика слугата. Каза му да пригответи пълните му церемониални одежди и да покани тримата му помощници.

Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган се изненадаха, като видяха съдията облечен така тържествено и с обшита в злато кадифена шапка. Като гледаше тъжно лицата на тримата мъже, станали негови доверени приятели, Ди каза:

— Така не може да продължава. Току-що получих недвусмислен намек, че в щаба на Главнокомандущия знаят за брожението сред населението на околията ни. Предлагат ми тук да бъдат разположени военни части. Способността ми да управлявам Бейджоу е поставена под съмнение. Бих ви помолил да присъствувате като свидетели на една кратка церемония в личната ми резиденция.

Докато минаваше през покрития коридор, съединяващ канцеларията с личната му резиденция, съдията осъзна, че откакто семейството му бе заминало за Тайюан, сега за първи път посещава собствения си дом. Той заведе тримата мъже право в семейното светилище, разположено зад главната зала. В студеното помещение нямаше нищо друго освен широкия шкаф, който стигаше до тавана, и една обредна маса вляво от него.

Съдията запали благовония в специалния съд и падна на колене пред шкафа. Тримата му помощници коленичиха край входа на залата. Ди стана и с благоговение отвори високата двойна врата на шкафа. Полиците бяха отрупани с малки вертикални дървени табелки върху миниатюрни гравирани подставки. Това бяха възпоменателните табелки на предците на съдията. Върху всяка от тях със златни букви бяха изписани посмъртното име, санът, а също годината, денят и часът на раждането и смъртта.

Ди коленичи отново и докосна три пъти пода с челото си. После, притворил клепачи, се съсредоточи. Шкафът бе отворян за последен път преди двадесет години в Тайюан, когато баща му бе обявил пред табелките на предците годеща с Първата му жена. Тогава Ди бе стоял на колене с годеницата си зад гърба му... Сега пред погледа му отново изникна слабата, белобрада фигура с любимото набръчкано лице. Но този път лицето на баща му беше студено и безучастно. Съдията го видя изправен неподвижно на входа на огромната тържествена зала посред редица от свъсени мъже, застанали отляво и отдясно. Видя и себе си, коленичил в нозете на стареца, и усети, че всички втрещено го гледат. В дъното на просторната зала едва се виждаше дългата, обшитата в злато мантия на родоначалника, седнал неподвижно на високия си трон. Той бе живял преди осем века, не дълго след мъдрия Конфуций.

Коленичил смирено пред тази тържествена свита, съдията се почувствува успокоен и облекчен като пътник, завърнал се у дома след дълго и уморително странствуване. Той заговори с ясен глас:

— Недостойният потомък на прославения род Ди, наречен Жендзие, най-възрастен син на покойния съветник Ди Чънюан, почтително заявява, че след като не успя да изпълни с чест своя дълг към държавата и народа, днес ще подаде оставката си. Едновременно с това ще се признае за виновен в две углавни престъпления, а именно: че е осквернил гроб без достатъчно основание и че е обвинил в убийство невинен човек. Намеренията му бяха чистосърдечни, но способностите му се оказаха недостатъчни да се справи със задачите, чието решаване му бе поверено. Като съобщава всичко това, покорният ви слуга почтително моли за прошка.

Когато млъкна, многобройните сенки на това видение една по една избледняха. Последното, което видя, бе как баща му спокойно

изглажда гънките на дългата си червена мантия — жест, който Ди така добре си спомняше...

Съдията стана и след като отново се поклони три пъти, затвори шкафа. Обърна се и направи знак на тримата мъже да го последват. В личния си кабинет им каза с твърд глас:

— Сега искам да остана сам. Ще съчиня текста на обявите за оттеглянето ми от длъжност. Върнете се тук преди пладне и наредете да ги разлепят навсякъде, за да се възстанови спокойствието в града.

Тримата мъже се поклониха мълчаливо, после паднаха на колене и докоснаха три пъти пода с челата си, за да покажат, че ще останат верни на съдията, каквото и да се случи с него. Когато си отидоха, Ди написа писмо до префекта, в което подробно разказваше за провала си и се признаваше за виновен в двете углавни престъпления. Той добави, че не вижда основание да моли за снизхождение.

След като подписа и подпечата писмото, Ди се облегна назад в креслото си с дълбока въздишка. Това беше краят на кариерата му като управител и съдия на Бейджоу. Следобед, подир разпространяването на обявите, той трябваше да предаде служебните печати на старши писаря, който временно щеше да управлява околията в очакване на новия сановник.

Като отпиваше малки глътки от чая си, Ди установи, че сега може да гледа с безразличие на очакващото го изпитание. Смъртната присъда беше сигурна. Единствено императорският надпис, с който го бяха удостоили навремето, като съдия на Пуян, можеше да даде основание на Столичния съд да прояви снизхождение. Ди горещо се надяваше, че това отличие ще бъде взето предвид и съдът ще се въздържа от конфискация на цялото му имущество. Разбира се, помладият му брат в Тайюан щеше да се погрижи за жените и децата му. Но съдията знаеше добре колко е унизително да живееш от подаяния, пък били те и на собствените ти роднини.

Беше доволен, че майката на Първата му жена най-сетне е оздравяла. Тя щеше да подкрепя дъщеря си в предстоящите безрадостни дни.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА

СЪДИЯТА ПРИЕМА НЕОЧАКВАН ПОСЕТИТЕЛ; ТОЙ РЕШАВА ДА ПРОВЕДЕ ВТОРА АУТОПСИЯ

Съдията стана и се приближи до мангала. Докато топлеше ръцете си, чу вратата зад него да се отваря. Той се обърна раздразнен, но с изненада видя, че е влязла госпожа Гуо. Усмихна ѝ се бързо и каза любезно:

— Точно сега съм много зает, госпожо Гуо! Ако има нещо важно, можете да го съобщите на старши писаря.

Но госпожа Гуо остана на мястото си. Тя стоеше мълчаливо, със сведен поглед. След известно време каза с тих глас:

— Чух, че Ваша Милост се кани да ни напусне. Бих желала да благодаря на Ваша Милост за вниманието, проявено към съпруга ми и мене.

Съдията се обърна и застана с лице към прозореца. Отразената от снега светлина се прецеждаше през хартията. Той каза с усилие:

— Благодаря ви, госпожо Гуо! Дълбоко съм признателен за помощта, която вие и вашият съпруг ми оказвахте по време на моята служба тук.

Той остана неподвижен, очаквайки да чуе как вратата се затваря. Но ненадейно долови аромата на изсъхнали треви и чу тихия ѝ глас зад гърба си:

— Зная, че за мъжете е трудно да разберат какво точно мисли една жена.

Съдията бързо се обърна и тя веднага продължи:

— Жените имат свои собствени тайни, които мъжете никога не могат да разгадаят. Не е чудно, че Ваша Милост не успя да разкрие тайната на госпожа Лу.

Ди пристъпи към нея.

— Искате да кажете — напрегнато попита той, — че сте открили нова улика?

— Не, не нова... — въздъхна госпожа Гуо. — Стара... Но единствено тя може да изясни убийството на Лу Мин.

Съдията я прониза, с поглед и дрезгаво каза:

— Говорете, госпожо!

Госпожа Гуо се загърна в наметалото си, сякаш я побиха тръпки. Когато заговори, гласът ѝ звучеше много уморено.

— Погълнати от ежедневната домакинска работа, заети да кърпим дрехи, които отдавна са за изхвърляне, и да шием плъстените подметки на старите си обувки, ние оставяме мислите си да витаят... Напрягаме очите си на трепкащата светлина, на свещите, работим... работим... и се питаме: „Това ли е всичко?“ Плъстената подметка е твърда, пръстите ни се израняват. Вземаме дългия тънък гвоздей, вземаме дървения чук и пробиваме дупка след дупка в подметката...

Съдията гледаше съсредоточено крехката фигура, застанала пред него с наведена глава, и се мъчеше да измисли няколко любезни думи. Но изведнъж тя продължи със същия уморен, безразличен глас:

— Ние забиваме и изваждаме гвоздеа, отново го забиваме и отново го изваждаме... А мислите ни витаят като неспокойни сиви птици, кръжащи около празното си гнездо.

Госпожа Гуо вдигна поглед към съдията. Блясъкът в широко отворените ѝ очи го порази. Тя каза много бавно:

— И тогава, една вечер, я осенява хрумването... Тя спира да шие, вдига дългия гвоздей и го оглежда... като че ли го вижда за първи път. Добрият гвоздей, който спасява изранените ѝ пръсти, верният другар, споделил с нея безброй самотни часове на тъжна размисъл...

— Искате да кажете... — възкликна съдията.

— Да — отвърна госпожа Гуо със същия беззвучен глас. — Главичката на гвоздеа е извънредно малка. Ако той бъде забит докрай с дървен чук, миниатюрната главичка ще остане незабелязана в косата на темето... Никой никога няма да разбере как го е убила... и се е освободила.

Съдията впи пламналия си поглед в госпожа Гуо.

— Госпожо — възкликна той, — вие ме спасихте! Това е решението на загадката! Сега е ясно защо тя толкова много се страхуваше от аутопсията и защо следователят не можа да установи причината за смъртта!

Радостна усмивка озари изпитото лице на съдията. Той добави нежно:

— Колко сте права! Наистина само една жена би могла да се досети за това!

Госпожа Гуо го гледаше, без да каже дума. Съдията бързо я попита:

— Но защо сте тъжна? Повтарям, че сигурно сте права. Това е единственото решение!

Госпожа Гуо вдигна качулката на наметалото си. Като гледаше съдията нежно усмихната, тя каза:

— Да, ще се убедите, че това е единственото решение. — После тръгна към вратата и излезе.

Съдията остана прав, загледан в затворената врата. Изведнъж лицето му побледня. Дълго време той не помръдна от мястото си. После извика слугата и му заповяда да каже на тримата му помощници да дойдат веднага в кабинета.

Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган влязоха неохотно. Но като видяха изражението на съдията, лицата им се оживиха от радостно недоумение.

— Убеден съм, приятели, че макар и в последния момент, ще разкрием престъплението на госпожа Лу! Трупът на Лу Мин ще бъде аутопсиран повторно!

Ма Жун изглежда стъписано двамата си другари, но после се усмихна широко и възкликна:

— Щом Ваша Милост казва така, значи случаят ще бъде разрешен! Кога ще се проведе аутопсията?

— Колкото е възможно по-скоро! — бързо отвърна съдията. — Но този път няма да ходим на гробището, а ще накараме да донесат ковчега тук, в трибунала.

Цяо Тай кимна одобрително.

— Настроението на хората е опасно — каза той — и аз мисля, че ще бъде много по-удобно да ги държим под око тук, отколкото вън на открито.

Тао Ган все още изглеждаше неуверен. Той рече бавно:

— Когато казвах на слугите да приготвят хартия за обявите, по лицата им познах, че разбраха всичко. Новината, че Ваша Милост се

кани да си подаде оставката, сигурно вече се е пръснала из целия град. Страхувам се, че ако пристъпим към втора аутопсия, ще избухне бунт.

— Напълно съзнавам това — твърдо каза съдията — и съм готов да поема риска. Кажи на Гуо да приготви всичко за аутопсия в съдебната зала. Ма Жун и Цяо Тай, вие отидете при водачите на гилдията на месарите и майстор Ляо. Уведомете ги за решението ми и ги помолете да ви придружат до гробището, за да присъствуват на изравнянето на ковчега и да дойдат с него тук в трибунала. Ако всичко това се извърши бързо и тихо, ще имаме ковчега, преди хората да са разбрали какво става. А когато новината се пръсне, вярвам, че любопитството ще надделее над негодуванието им срещу мене, пък и присъствието на водачите на гилдии, в които те имат доверие, ще ги накара да се въздържат от необмислени действия. При това положение се надявам, че няма да се случи нищо нередно, докато открия заседанието на трибунала.

Той се усмихна окуражаващо на помощниците си и те тръгнаха незабавно. Веднага след излизането им усмивката на съдията застина. Само с цената на върховни усилия той бе успял да си придаде пред тях безгрижен вид. Сега отиде при писалището, седна зад него и зарови лице в шепите си.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА

ТРИБУНАЛЪТ ПРОВЕЖДА СПЕЦИАЛНО ЗАСЕДАНИЕ; ЕДНА ЖЕНА НАЙ-СЕТНЕ РАЗКАЗВА
НЕОБИКНОВЕНАТА СИ ИСТОРИЯ

На обяд съдията не посегна към ориза и супата, които слугата бе поставил пред него. Насили се да изпие само чаша чай.

Гуо бе докладвал, че ковчегът е докаран безпрепятствено в трибунала. Но пред главната порта вече се трупаше внушителна тълпа, която гневно шумеше.

Влязоха Ма Жун и Цяо Тай. Личеше, че са обезпокоени.

— Хората в съдебната зала са враждебно настроени, Ваша Милост — бавно каза Ма Жун. — А вън на улицата онези, които не са успели да си намерят място в залата, ругаят на висок глас и замерят вратата с камъни.

— Оставете ги! — кратко каза съдията.

Ма Жун хвърли подканващ поглед към Цяо Тай, който каза:

— Разрешете ми да повикам военната полиция, Ваша Милост! Тя би могла да построи кордон около трибунала и...

Съдията стовари юмрука си върху масата.

— Аз ли съм съдията тук, или не?! — кресна той на помощниците си. — Тази околия е поверена на мене, хората — също! Не ми е необходима външна помощ, ще се оправя с тях сам!

Двамата мъже не казаха нищо — те знаеха, че ще бъде безполезно. Но се страхуваха, че този път съдията греши.

Гонгът прогърмя три пъти. Ди стана и придружен от двамата си помощници, пресече коридора, за да влезе в съдебната зала. Когато седна зад съдийската маса, в залата надвисна враждебна тишина. Беше претъпкано с народ. Стражниците стояха на определените си места и явно се чувствуваха неловко. Вляво съдията видя ковчег на Лу Мин. Собственикът на погребалната къща и помощниците му бяха застанали край него. Госпожа Лу стоеше пред ковчег, подпряна на тояжка. Тао Ган и Гуо бяха застанали край масата на старши писаря.

Съдията удари с чукчето си по масата и каза:

— Обявявам заседанието за открито.

Изведнъж се чу викът на госпожа Лу:

— Какво право има един съдия в оставка да провежда заседание?

Зрителите зароптаха гневно.

— Това заседание се свиква — обяви съдията, — за да докаже, че търговецът на памук Лу Мин е бил подло убит. — После се обърна към собственика на погребалната къща: — Отворете ковчега!

Госпожа Лу стъпи на ъгъла на платформата и извика:

— Ще позволим ли на този кучи син да оскверни трупа на съпруга ми още веднъж?

Тълпата се люшна напред. От всички страни се понесоха викове: „Долу съдията!“ Ма Жун и Цяо Тай поставиха ръце върху дръжките на мечовете, скрити под полите на халатите им. Хората от първата редица избутаха стражниците встрани.

В очите на госпожа Лу заблестяха зли пламъчета. Тя тържествуваше. Буйната ѝ татарска кръв кипна в очакване на предстоящото насилие и кръвопролитие. Вдигна ръка и хората се спряха, вперили очи във внушителната ѝ фигура. Като изпъчи гърди, тя посочи към съдията и започна:

— Този кучи син, този...

Когато спря, за да си поеме дълбоко въздух, съдията внезапно я прекъсна със спокоен и самоуверен глас:

— Помисли за плъстените си обувки, жено!

Госпожа Лу нададе вик, наведе се и погледна към нозете си. Когато изправи глава, съдията за първи път забеляза истински страх в очите ѝ. Хората, застанали отпред, бързо предадоха неочакваната забележка на съдията към онези, които бяха по-назад. Докато госпожа Лу, загледана в зрителите, се стараеше да се окопити и да намери нови думи, из тълпата се понесе вълна от нестройни гласове. „Какво каза той?“ — нетърпеливо викаха хората от дъното на залата. Госпожа Лу започна да говори, но думите ѝ бяха заглушени от ударите на чуковете по ковчега. С помощта на Тао Ган собственикът на погребалната къща бързо смъкна на пода капака му.

— Сега ще видите моя отговор! — гръмогласно извика съдията.

— Не му вярвайте, той... — започна госпожа Лу, но като видя, че вниманието на тълпата е насочено изцяло към тялото, което бе вдигнато от ковчега и поставено на тръстиковата рогозка, тя замълча.

Отстъпи и опря гръб в съдийската маса с очи, вперени в зловещите човешки останки, проснати на рогозката. Съдията удари с чукчето си по масата и каза високо:

— Този път следователят ще разгледа само главата на трупа. Ще обърне специално внимание на темето и ще погледне между косите.

Когато Гуо коленичи на пода, в претъпканата зала се възцари дълбока тишина. Чуваха се само приглушените викове на хората, останали отвън на улицата. Внезапно следователят се изправи. Лицето му беше станало мораво. Той каза с дрезгав глас:

— Уведомявам ви, Ваша Милост, че между косите открих малка изпъкнала желязна точка. Изглежда, че е глава на гвоздей.

Госпожа Лу бе възвърнала самообладанието си.

— Това е заговор! — изпищя тя. — Ковчегът е бил подменен!

Но любопитството вече бе завладяло зрителите. Един набит месар от първата редица се провикна:

— Моят майстор сам запечата гроба! Мирувай, жено, искаме да видим какво е това!

— Докажете твърдението си! — викна съдията към Гуо.

Следователят извади от ръкава си щипци. Госпожа Лу скочи към него, но началникът на стражниците я сграбчи и я задържа. Тя се бореше като тигрица, а в това време Гуо измъкна от черепа дълъг гвоздей. Той го вдигна, за да го видят всички, и после го постави на масата пред съдията.

Тялото на госпожа Лу се отпусна. Когато началникът на стражниците я освободи, тя се повлече с невиждащи очи към масата на писаря, подпря се на ръба ѝ и остана така, с наведена глава.

Зрителите от първия ред шумно обясняваха на застаналите отзад какво са видели. Вдигна се глъчка, някои от задните редици изтичаха навън, за да разпространят новината и на улицата.

Съдията удари с чукчето си по масата. Когато шумът заглъхна, той се обърна към госпожа Лу:

— Принавате ли, че сте умъртвили мъжа си, като сте забили гвоздей в черепа му?

Госпожа Лу бавно вдигна глава. По тялото ѝ премина продължителна конвулсия. Като отметна кичура коса от челото си, тя каза с беззвучен глас:

— Признавам.

Когато и тази последна новина бе предадена по редиците, нова вълна от глъч заля съдебната зала. Съдията се облегна назад в креслото си. Той изчака залата да притихне и каза с уморен глас:

— Искам да чуя пълните ви признания.

Госпожа Лу загърна по-плътнo тънката си фигура и каза сломено:

— Вече измина толкова време, какво значение има всичко това сега? — Тя опря гръб на масата и отправи поглед нагоре, към високия прозорец. После изведнъж заговори: — Мъжът ми, Лу Мин, беше глупав, скучен човек... Какво разбираше той? И как можех да живея с него аз, която вечно търсех?! — Тя въздъхна дълбоко и продължи: — Вече имах от него дъщеря, но той ми каза, че иска да има и син. Не можех да го понасям повече. Един ден се оплака от болки в стомаха. Вместо лекарство му дадох силно вино, примесено със сънотворен прах. Той заспа дълбоко. Тогава взех дългия гвоздей, с който пробивах дупки в подметките на обувките си, и го забих с дървения чук в темето му. Навън остана да стърчи само главичката.

— Смърт на вещицата! — се провикна някой в залата. Прогърмяха и други гневни гласове. Тълпата, навикнала бързо да променя настроението си, сега насочи яростта си срещу госпожа Лу.

Съдията стовари чукчето върху масата.

— Тишина и ред! — кресна той.

Залата изведнъж притихна. Почитта към съда се бе възвърнала.

— Доктор Гуан заяви, че смъртта е настъпила от сърдечен удар — продължи госпожа Лу. После добави: — Наложил се да му стана любовница, за да го накарам да ми помогне. — В гласа ѝ прозвуча презрение: — Той си въобразяваше, че е овладял тайните на черната магия, но беше само един жалък новак. Веднага щом подписа смъртния акт, аз скъсах отношенията си с него. И бях свободна... Един ден, преди около месец, се подхлъзнах на снега, когато излизах от магазина. Някакъв мъж ми помогна да се изправя и ме въведе обратно вътре. Седнах на пейката и той разтри глезена ми. При всяко негово докосване усещах жизнената сила, кипяща в този човек. Разбрах, че най-сетне съм срещнала мъжа, когото очаквах. Напрегнах всичките си душевни и физически сили, за да го привлека, но усетих, че той се съпротивлява. И все пак, когато си тръгна, бях сигурна, че ще се върне...

Госпожа Лу като че ли възвърна част от предишната си одухотвореност и продължи:

— Да, той наистина се върна! Бях победила! Този мъж беше като изгарящ пламък. Той ме обичаше и в същото време ме мразеше, мразеше себе си за това, че ме обича и въпреки това ме обичаше! Свързваха ни самите корени на живота...

Тя замълча. Сведе глава и когато продължи, гласът ѝ отново прозвуча уморено:

— След това разбрах, че отново го губя. Той ме обвини, че изсмуквам силите му, че му преча да бъде верен на принципите си. Каза ми, че трябва да ме напусне... Бях като обезумяла, не можех да съществувам без този човек, без него животът в мене щеше да угасне... Казах му, че ако ме напусне, ще го убия, както съм убила и мъжа си.

Тя поклати безутешно глава и продължи:

— Не трябваше да казвам това! От начина, по който ме погледна, разбрах, че всичко е свършено. Но разбрах и това, че наистина трябва да го убия... Наръсих с отрова изсъхнал жасминов цвят и се вмъкнах в банята, преоблечена като млад татарин. Казах му, че съм дошла да се извиня и желая да се разделим като приятели. Той се държа учтиво, но хладно. Тъй като не спомена, че ще запази тайната ми, аз пуснах жасминовия цвят в чаената му чаша. Щом отровата започна да действа, той ме погледна със страшен поглед. Отвори уста, но не можа да проговори. Разбрах, че иска да ме прокълне, че съм загубена... Боже, той беше единственият човек, когото съм обичала... а трябваше да го убия!

Изведнъж тя вдигна глава. Погледна право към съдията и каза:

— Сега с мене е свършено... аз съм мъртва. Можете да правите с тялото ми каквото искате!

Съдията забеляза ужасен внезапната промяна във вида на жената. Гладката кожа на лицето ѝ бе прорязана от дълбоки бръчки, очите ѝ бяха помръкнали — беше се състарила изведнъж с десет години. Сега, когато нейният несломим, огнен дух се беше прекършил, от нея не бе останало нищо освен изтерзаната ѝ плът.

— Прочети на глас признанията! — заповяда Ди на писаря.

Докато мъжът четеше записките си, в залата цареше гробна тишина.

— Съгласна ли сте, че признанията ви са записани вярно? — попита съдията.

Госпожа Лу кимна. Началникът на стражниците ѝ поднесе документа и тя притисна палеца си върху него. Съдията закри заседанието.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА

СЪДИЯТА ТАЙНО НАПУСКА ТРИБУНАЛА И ОТИВА ПОВТОРНО НА ХЪЛМА НА ЛЕКАРСТВАТА

Ди напусна съдебната зала, последван от тримата си помощници. Тук-там из тълпата се чува плахи одобрителни възгласи. Когато излязоха в коридора, Ма Жун шумно плесна Цяо Тай по рамото. Двамата едва успяваха да сдържат възторга си. Дори Тао Ган се изкиска щастливо, когато влязоха в личния кабинет на съдията. Но щом той се обърна към тях, за свое крайно изумление те видяха, че лицето му е все така студено и безстрастно, както и по време на заседанието.

— Денят беше дълъг и изморителен — спокойно каза той. — Ще бъде най-добре Цяо Тай и Тао Ган да идат да си починат. Колкото до тебе, Ма Жун, съжалявам, но ще трябва да те задържа.

Когато Цяо Тай и Тао Ган излязоха озадачени, Ди взе писмото си до префекта. Скъса го и хвърли късчетата върху въглените, блещукащи в мангала. Без да проговори, съдията ги изчака да се превърнат в пепел. После каза на Ма Жун:

— Иди да облечеш ловните си дрехи, Ма Жун. И се разпoredи два коня да чакат готови на двора.

Ма Жун окончателно се стъписа. Искаше му се да попита нещо, но като видя изражението на съдията, излезе, без да каже дума.

Навън снегът валеше на едри парцали. Съдията погледна към оловното небе.

— Трябва да побързаме — каза той на Ма Жун. — При такова време скоро ще се стъмни. — Той уви шала около долната половина на лицето си и се метна на коня. Напуснаха трибунала през страничната врата.

Докато яздеха по главната улица, видяха, че много граждани се тълпят пред уличните сергии, без да обръщат внимание на снега и ледения вятър. Застанали плътно един до друг под временните навеси от навосъчена хартия, те оживено разискваха сензационното заседание

на трибунала. Никой не обърна внимание на двамата конници. Когато стигнаха до северната градска порта, усетиха ледения порив на вятъра, връхлитащ откъм равнината. Съдията почука на вратата на стражевата къщичка с дръжката на бича си. Щом войникът се показва, той му заповяда да даде на Ма Жун един ветроупорен фенер от плътен пергамент.

Вън от града съдията пое в западна посока. Вече падаше мрак, но снеговалежът като че ли намаляваше.

— Далеч ли отиваме, Ваша Милост? — неспокойно запита Ма Жун. — В това време лесно можем да изгубим пътя между хълмовете!

— Аз познавам пътя добре — срязва го съдията. — Скоро ще стигнем. — И той пое към гробището.

Когато приближиха, Ди забави стъпките на коня си и започна внимателно да оглежда надгробните могили. Той отмина разровения гроб на Лу Мин и продължи към далечния край на гробището. Там слезе от коня и взе да обикаля гробовете, като си мърмореше нещо. Ма Жун го следваше по петите. Изведнъж съдията спря. Избърса с ръкава си снега от една надгробна плоча. Като видя името „Ван“, издълбано върху нея, той каза на Ма Жун:

— Ето какво търсех. Помогни ми да отворим гроба, в торбата на седлото ми ще намериш две къси лопати.

Съдията и Ма Жун изринаха снега и пръстта, затиснали надгробната плоча, и се заеха да я повдигнат. Задачата им не беше лесна. Беше се стъмнило, когато най-сетне успяха да я отместят. Тежки облаци закриваха луната. Въпреки студа Ди беше плувнал в пот. Той взе от Ма Жун запаления фенер, наведе се и се спусна в гроба.

В сравнение с виелицата навън застоялият въздух в отворената гробница изглеждаше странно неподвижен. Съдията вдигна фенера и видя, че вътре има три ковчега. Огледа надписите и се спря на този отдясно.

— Дръж фенера! — заповяда той на Ма Жун, като неволно понижи глас.

Ма Жун се взря с тревога в лицето на съдията, което изглеждаше още по-изпито на светлината на трепкащия пламък във фенера. Ди извади от ръкава си длето и като използваше лопатата вместо чук, започна да разхлабва капака. Ударите отекваха глухо в подземната гробница.

— Заеми се с другата страна! — прошепна съдията на Ма Жун.

Ма Жун остави фенера на земята и заби лопатата в цепнатината под капака на ковчега. В главата му витаеха безредни мисли. Двамата оскверняваха гроб... Въздухът в тясната гробница беше почти топъл, а той трепереше от студ. Беше изгубил представа от колко време се трудят над ковчега, но когато най-сетне разковаха капака, гърбът го болеше. Като използваха лопатите вместо лостове, те успяха да го повдигнат.

— Помогни ми да го избутаме надясно! — изпъшка съдията.

Тласнаха капака едновременно и той с тътен се строполи на пода на гробницата. Съдията закри с шала устата и носа си, а Ма Жун побърза да последва примера му. После Ди взе фенера и го вдигна над отворения ковчег. Вътре лежеше скелет, по чиито кости тук-там личаха останки от изгнилия покров. Ала Жун се дръпна назад. Съдията му подаде фенера, наведе се над ковчега и внимателно опипа черепа — той се бе отделил от останалите кости. Ди го извади и го огледа отблизо. На Ма Жун се стори, че осветени от трепкащото пламъче на фенера, празните орбити се хият право в лицето на съдията. Изведнъж Ди разклати черепа. Чу се звън от дрънчащ метален предмет. Съдията погледна темето на черепа и го опипа с върха на пръста си. После внимателно го върна на мястото му и каза с дрезгав глас:

— Това е всичко. Хайде да излизаме!

Когато изпълзяха от гробницата, видяха, че облаците са се разпръснали и огрялата на небето пълна луна сипе сребристи лъчи над пустото гробище. Съдията угаси фенера.

— Помогни ми да върнем надгробната плоча на мястото ѝ! — каза той.

Загубиха доста време, докато успеят да поставят плочата в първоначалното ѝ положение. Съдията затрупа основата ѝ с пръст и сняг и се качи на коня си. Докато яздеха към изхода на гробището, Ма Жун не можа да сдържи любопитството си.

— Кой беше погребан там, Ваша Милост? — попита той.

— Ще узнаеш утре — отвърна съдията. — По време на сутрешното заседание ще започна разследването на още едно убийство.

Щом стигнаха до северната градска порта, Ди спря коня си и каза:

— Виж колко е красива нощта след снежната виелица! Ти можеш да се върнеш в трибунала, а аз ще се поразходя между хълмовете, за да се освежа.

Преди Ма Жун да успее да продума, съдията обърна коня си и се отдалечи. Ди яздеше на изток. Щом стигна до подножието на хълма на лекарствата, спря. Наведе се от седлото и внимателно огледа снега. После слезе от коня, привърза юздите към един дънер и тръгна нагоре. На върха на хребета, близо до перилата, стоеше стройна жена в сиво кожено наметало, загледана надолу към бялата равнина. Като чу скърцането на снега под ботушите на съдията, тя бавно се обърна.

— Знаех, че ще дойдете — спокойно каза жената. — Очаквах ви.

Съдията застана пред нея, но не каза нищо и тя бързо продължи:

— Вижте, полите на дрехата ви са изпоцапани, по ботушите ви има кал! Ходихте ли там?

— Да — бавно отговори съдията. — Ходих. Заедно с Ма Жун. Това старо убийство трябва да бъде разследвано от трибунала.

Очите ѝ се разшириха. Ди гледаше покрай нея и отчаяно се опитваше да намери подходящи думи. Жената се загърна по-плътено в наметалото си.

— Знаех, че това ще се случи — каза тя с беззвучен глас. — И все пак... — Замълча за малко и продължи съкрушено: — Вие не знаете...

— Зная, зная! — разпалено я прекъсна съдията. — Зная какво ви е накарало да постъпите така преди пет години, зная и... какво ви накара да ми кажете онези думи.

Тя наведе глава и зариди — беззвучно, безутешно.

— Истината трябва да се възкреси — продължи съдията със задавен глас. — Дори... ако това трябва да ни погуби. Повярвайте ми, тази необходимост е по-силна и от мен самия. Дните, които ни очакват, ще бъдат истинско терзание за вас... и за мен. От все сърце бих желал да постъпя другояче. Но не мога... А при това не друг, а вие ме спасихте! Простете мм... моля ви!

— Не говорете така! — проплака тя. После, усмихвайки се през сълзи, добави кротко: — Разбира се, знаех какво ще направите, иначе

не бих ви казала нищо. Винаги съм искала да бъдете такъв, какъвто сте.

Съдията понечи да каже нещо, ала вълнението бе стиснало гърлото му. Той я погледна отчаяно, но тя отвърна глава и изстена:

— Не казвайте нищо! И не ме гледайте! Не мога да понеса...

Жената зарови лице в ръцете си. Съдията стоеше, без да помръдне. Струваше му се, че в сърцето му бавно се забива хладен меч. Изведнъж жената вдигна глава. Ди понечи да проговори, но тя бързо постави пръст на устните си и прошепна:

— Недейте! — После добави с развълнувана усмивка: — Стойте така! Спомняте ли си... за цветовете, падащи върху снега? Ако се вслушаме, можем да ги чуем... — Тя весело посочи към дървото зад него и бързо продължи: — Вижте, цъфнало е днес! Моля ви, погледнете!

Съдията се обърна. Когато вдигна поглед, разкрилата се пред него красота накара дъхът му да замре. Дръвчето се открояваше ясно на осветеното от луната небе. Малки червени цветове грееха като огнени рубини върху сребристите клони. Полъхна лек, хладен ветрец. Няколко листенца се отрониха и като потрепваха, бавно паднаха върху снега.

Внезапно съдията чу зад гърба си шум от скършено дърво. Обърна се и видя счупената ограда. Бе останал сам върху хребета.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА

СЛЕДОВАТЕЛЯТ ПРАВИ НЕОЧАКВАНО ПРИЗНАНИЕ; ПРИСТИГАТ ДВАМА ПРАТЕНИЦИ ОТ СТОЛИЦАТА

На следното утро съдията се събуди късно. Бе прекарал кошмарна нощ. Слугата, който донесе сутрешния чай, каза печално:

— Случило се е нещастие с жената на следователя, Ваша Милост. Снощи, както обикновено, тя отишла на хълма на лекарствата да събира треви. Изглежда, се е облегнала на перилата и те не са издържали. Призори един ловец намерил мъртвото ѝ тяло в подножието на хребета!

Съдията изрази съжалението си, после заповяда на слугата да повика Ма Жун. Когато останаха сами, Ди бавно му каза:

— Снощи направих грешка, Ма Жун. На никого не трябва да казваш за отиването ни на гробището. Забрави го!

Ма Жун поклати едрата си глава и каза спокойно:

— Мене не ме бива много да умувам, Ваша Милост, но зная да изпълнявам заповеди. Ето, Ваша Милост каза „Забрави!“ и аз вече съм забравил!

Съдията го освободи с признателен поглед.

На вратата се почука. Влезе Гуо. Ди бързо стана, отиде да го посрещне и изрази съболезнованията си.

Гуо погледна нагоре към него с широките си, тъжни очи.

— Това не е било нещастен случай, Ваша Милост — спокойно каза той. — Жена ми познаваше мястото като дланта на ръката си, а и оградата беше достатъчно здрава. Зная, че се е самоубила.

Ди вдигна вежди, а Гуо продължи със същия равен глас:

— Признавам се за виновен в тежко престъпление, Ваша Милост. Когато помолих жена ми да се омъжи за мене, тя ме предупреди, че е убила бившия си съпруг. Казах ѝ, че за мене това няма значение, защото знаех, че мъжът ѝ беше жесток звяр, който с еднакво удоволствие караше да страдат и хората, и животните. Такива

като него трябва да се избиват, но аз нямах смелостта да го направя сам. Не съм роден за подвизи, Ваша Милост...

Гуо вдигна ръка с отчаян жест и продължи:

— Тогава не я разпитвах за подробностите и никога повече не сме разговаряли по този въпрос. Но знаех, че често мисли за това и угризенията я терзаят. Разбира се, трябваше да я накарам да признае престъплението си, но бях егоист, Ваша Милост. Страхувах се от мисълта, че може да я загубя...

Той се загледа в пода, устните му нервно потрепваха.

— А защо ми казвате всичко това сега? — попита съдията.

Гуо вдигна глава.

— Защото зная, че нейното желание е такова, Ваша Милост — спокойно отвърна той. — Зная, че наказанието на госпожа Лу я развълнува дълбоко, тя почувствува, че трябва да изкупи греха си, и го е сторила, като се е самоубила. Нейната честност беше безгранична. Сигурен съм, че тя желае престъплението ѝ да бъде разкрито, за да премине оттатък с чиста душа. Затова дойдох сега да ви разкажа всичко. Обвинявам и себе си като съучастник.

— Съзнавате ли, че престъплението ви е углавно? — попита съдията.

— Разбира се! — отвърна Гуо. — Но жена ми знаеше, че аз и без това не бих преживял смъртта ѝ.

Ди бавно поглади брадата си. Тази проява на върховна преданост го накара да се засрами. След кратко мълчание той каза:

— Не мога да заведа посмъртно дело срещу жена ви, Гуо. Тя не ви е казала как точно е убила мъжа си, а аз не мога да отворя гроба за аутопсия просто така, защото съм чул да се говори нещо. Още повече, смятам, че ако жена ви наистина е извършила престъпление и е искала то да бъде разкрито, е щяла да остави след себе си писмено самообвинение.

— Вярно! — замислено каза Гуо. — Не бях помислил за това. Толкова съм объркан... — После добави тихо, сякаш на себе си: — Ще ми бъде толкова самотно...

Съдията стана от стола си и отиде при него. Попита:

— Онова малко момиченце на госпожа Лу още ли е у вас?

— Да — каза Гуо с измъчена усмивка. — То е чудесно дете! Жена ми много се беше привързала към него.

— В такъв случай не ви остава нищо друго, освен да изпълните дълга си, господни Гуо! — твърдо каза съдията. — Веднага щом приключи делото срещу госпожа Лу, ще осиновите детето и то ще стане ваша дъщеря.

Гуо отправи пълен с признателност поглед към съдията и каза тъжно:

— Бях толкова потресен — дори не се сетих да ви се извиня за това, че при аутопсията пропуснах да забележа гвоздеа, Ваша Милост. Надявам се...

— Да забравим миналото! — бързо го прекъсна съдията.

Гуо падна на колене и докосна три пъти пода с челото си. После стана и каза просто:

— Благодаря ви, господарю! — И докато се обръщаше, за да си тръгне, добави: — Ваша Милост има голямо сърце и добра душа!

После се повлече към вратата, а на съдията се стори, че са го ударили с камшик през лицето.

Ди се върна при писалището и тежко се отпусна на стола си. Изведнъж си спомни думите на Гуо за угризенията на жена му.

„Радостта е мимолетна, угризенията — вечни...“ Да, тя наистина е знаела цялото стихотворение... „О, да може с нова обич...“ Той подпря глава на писалището.

Мина дълго време, преди да се изправи. В паметта му се възкреси един отдавна забравен разговор с баща му. Преди тридесет години, току-що взел първия изпит, Ди бе споделил с него смелите си планове за бъдещето. „Вярвам, че ще отидеш далеч, Жендзие — бе казал баща му, — но се готви за неизброими страдания по пътя си! А когато стигнеш там, на върха, ще се почувствуващ много самотен.“ Ди бе отвърнал самоуверено: „Страданието и самотата правят мъжа силен, господарю!“ Тогава не бе разбрал тъжната усмивка на баща си. Но сега я разбираше.

Слугата внесе чайник с горещ чай и съдията бавно изпи една чаша. Помисли си: „Колко е странно: животът си тече, все едно, че нищо не се е случило! Умря Хун... Един мъж и една жена ме накараха да се засрамя от себе си... А аз седя тук и пия чай. Да, животът продължава, но аз вече не съм същият. Той си тече, но аз не желая повече да участвувам в него.“

Беше капнал от умора. Спокойствие, мислеше си Ди, живот в уединение. Но знаеше, че не може да се оттегли от живота. Уединението беше за хора без задължения, а неговите бяха твърде многобройни. Беше се заклел да служи на държавата и народа, имаше жени и деца... Не можеше малодушно да избяга от задълженията си към тях. Трябваше да издържи... да продължи!

Взел това решение, съдията остана така, дълбоко замислен.

Изведнъж вратата шумно се отвори. Ди се стресна, изтръгнат от унеса си. В кабинета се втурнаха тримата му помощници.

— Ваша Милост! — възбудено извика Цяо Тай. — Двама висши сановници са пристигнали от столицата. Пътували са цяла нощ!

Съдията ги изглежда смаяно. После бързо им нареди да настанят височайшите гости в приемната зала, за да си починат и да им кажат, че той ще се представи веднага щом облече официалните си дрехи.

Когато влезе в приемната зала, Ди видя двама мъже, облечени в халати от блестящ брокат. По отличителните знаци на шапките им разбра, че са старши следователи от Столичния съд.

Съдията падна на колене със свито сърце. Сигурно посещението им се отнасяше за нещо много важно. По-възрастният мъж бързо пристъпи към него и го накара да се изправи. После каза почтително:

— Ваше Превъзходителство не трябва да коленичи пред слугите си!

Като зашеметен, съдията се остави да го отведат до почетното място и да го настанят там. По-възрастният сановник отиде при високата обредна маса до стената в дъното на залата и внимателно вдигна жълтия, навит на руло документ, оставен там. Като го държеше благоговейно с двете си ръце, той го поднесе на съдията и каза:

— Нека Ваше Превъзходителство прочете словата на императора!

Ди стана и пое свитъка с поклон. Разгъна го бавно, като внимаваше императорският печат в горния край на документа да остане по-високо от очите му.

Това беше императорски указ, в който с обичайните протоколни фрази се съобщаваше, че след дванадесетгодишна похвална служба съдията Ди Жендзие от Тайюан се назначава за Върховен съдия на Столичния съд. Указът носеше одобрението на императора, написано с Цинобърната четка.

Съдията нави документа и го постави обратно на обредната маса. После се обърна по посока на столицата, легна на пода и го докосна девет пъти с чело, за да изрази благодарността си за високата чест, оказана му от императора. Когато стана, сановниците дълбоко му се поклониха.

— Двамата ви покорни слуги — почтително каза по-възрастният — са назначени за помощници на Ваше Превъзходителство. Позволихме си да дадем на старши писаря копия от указа на императора, които да бъдат разлепени из целия град. Нека хората се радват на честта, с която е удостоен техният управител и съдия. Утре рано сутринта ще съпроводим Ваше Превъзходителство до столицата. Волята на императора е Ваше Превъзходителство да поеме новата си служба колкото е възможно по-скоро.

— Заместникът на Ваше Превъзходителство — добави помладият — е вече назначен. Очаква се той да пристигне тук тази вечер. Ди кимна с глава.

— Сега можете да се оттеглите и да си починете — каза той. — Аз ще ида в кабинета да подредя книгата за заместника си.

— Ще бъдем поласкани, ако ни разрешите да ви помогнем, Ваше Превъзходителство — раболепно каза по-възрастният мъж.

Когато излязоха и се върнаха в канцеларията, Ди дочу далечния шум на гърмящи фишеци. Гражданите на Бейджоу бяха започнали да празнуват успеха на своя съдия.

Старши писарят дойде да ги посрещне. Той съобщи, че служителите на трибунала са се събрали в съдебната зала и очакват съдията, за да го поздравят.

Като се качи на подиума, Ди видя, че всички писари, слуги, стражници и пазачи бяха коленичили пред съдийската маса. Този път между тях бяха и тримата му помощници.

Двамата следователи застанаха вляво и вдясно от съдията. Той каза няколко подходящи за случая думи и благодари за съдействието им по време на престоя му в Бейджоу. Съобщи, че на всеки един ще бъде дадена специална премия в зависимост от ранга и общественото му положение. После погледна към тримата мъже, които му бяха служили така предано и се бяха превърнали в негови приятели. Съобщи, че назначава Ма Жун и Цяо Тай за коменданти на лявото и

дясното крило на гвардията на Столичния съд, а Тао Ган — за главен секретар.

Аплодисментите на служителите в залата се смесиха с шумните, радостни възгласи на тълпата, струпала се отвън на улицата. „Да живее нашият съдия!“ — викаха хората. Съдията си помисли с горчивина каква комедия всъщност е животът.

Щом се върна в личния си кабинет, дотичаха Ма Жун, Цяо Тай и Тао Ган, за да му благодарят. Но като видяха двамата сановници, които тържествено помагаха на съдията да свали официалните си дрехи, те замръзнаха на местата си.

Ди се усмихна тъжно на своите помощници над главите на сановниците и тримата побързаха да се оттеглят. Щом вратата се хлопна зад тях, съдията разбра с внезапна болка, че добрите стари дни на не принудиено приятелство бяха отминали безвъзвратно.

По-възрастният сановник подаде на съдията любимата му кожена шапка. Откакто бе влязъл в дворцовите кръгове, Ди се бе научил да крие и потиска чувствата си. Но сега, като видя старата, износена кожа, не можа да се стърпи и вдигна едната си вежда.

— Рядка чест е — угоднически каза по-младият сановник — да бъдеш назначен направо на такъв висок пост: Върховен съдия на Столичния съд! По правило императорът избира някого измежду по-възрастните управители на провинции. А Ваше Превъзходителство няма повече от петдесет и пет години, предполагам!

Съдията си помисли, че мъжът не е много наблюдателен. Той трябваше да забележи, че Ди още няма четиридесет и шест! Но като се погледна в огледалото, за свое голямо учудване видя, че през последните няколко дни дългите бакенбарди и черната му брада бяха посивели.

Ди започна да подрежда папките върху писалището си, като даваше кратки обяснения на двамата сановници. Когато стигна до папката с проекта си за отпускане на държавни заеми на стопаните, върху който толкова ноци се бе трудил заедно с Хун, не можа да скрие обзелия го ентусиазъм. Двамата сановници го слушаха учтиво, но той скоро забеляза отегчението, изписано по лицата им. Въздъхна и затвори папката. Отново си спомни думите на баща си: „Когато стигнеш там, на върха, ще се почувствуващ много самотен!“

Тримата помощници на съдията седяха в къщичката на пазачите около стъкнатия по средата на каменния под огън. Бяха си говорили за инспектора Хун, а сега мълчаливо съзерцаваха пламъците. Изведнъж Тао Ган рече:

— Питам се дали довчера не бих могъл да поканя ония двамата — важните клечки от столицата — на една приятелска игра със зарове!

Ма Жун вдигна глава.

— Край на твоите зарове, господин секретарю! — подвикна той. — Сега ще трябва да се научиш да живееш в съответствие с високия си пост! И, слава богу, вече няма да ми се налага да те гледам в тоя твой мазен кафтан!

— Като идем в столицата, ще го обърна! — невъзмутимо каза Тао Ган. — А и на твоите селяшки тупаници дойде краят, Ма Жун! И освен това, братко, не е ли време да оставиш черната работа на помладите? Косите ти вече посивяха, приятелю!

Ма Жун постави големите си ръце на коленете.

— Е — натъжено каза той, — признавам, че от време на време ставите ми пропукват. — Изведнъж лицето му се озари от широка усмивка. — Но такива хубави момчета като нас, братко, ще имат най-хубавите момичета в столицата!

— Не забравяй съперничеството на младите столични контета! — сухо отбеляза Тао Ган.

Лицето на Ма Жун помръкна. Той замислено се почеса по главата.

— Затваряй си устата, стара киселицо! — викна Цяо Тай към Тао Ган. — Вярно е, че годините ни малко понапреднаха и понякога дори се радваме на добрата нощна почивка сами в леглото. Но, братко, има нещо, което никога няма да ни избяга! — И той направи с ръката си движение като че ли вдига чаша.

— Кехлибареното вино! — извика Ма Жун и скочи. — Хайде, братлета, тръгвайте! Ще идем в най-хубавата кръчма в града!

И като грабнаха Тао Ган помежду си, те го повлякоха към улицата.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.